

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

8 januari 2003

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MIDDAGVERGADERING

ACTUELE VRAGEN

ACTUALITEITSDEBAT OVER DE WATEROVERLAST IN HET VLAAMSE GEWEST

BENOEMING VAN EEN LID VAN DE RAAD VAN BESTUUR VAN HET VLAAMS INSTITUUT VOOR WETENSCHAPPELIJK EN TECHNOLOGISCH ASPECTENONDERZOEK

WIJZIGING VAN DE RECHTSPOSITIEREGELING VAN DE MEDEWERKERS VAN DE VOORZITTER, VAN DE LEDEN VAN HET UITGEBREID BUREAU, VAN DE FRACTIES EN VAN DE VLAAMSE VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

DECREET INSTEMMING MET SAMENWERKINGSAKKOORD ONTWIKKELING VAN BUURTDIENSTEN EN -BANEN – STEMMING

RESOLUTIE BEHANDELING VAN DE BEZWAREN IN VERBAND MET DE NUTRIËNTENHALTE – STEMMING

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE – STEMMING

Inhoud

Nr. 27

Woensdag 8 januari 2003
Middagvergadering

Berichten van verhindering	1
Actuele vragen (Regl. art. 82)	
Actuele vraag van de heer Dirk De Cock tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de financiering van tekorten van socia- lehuisvestingsmaatschappijen	
Actuele vraag van mevrouw Ann De Martelaer tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Eco- nomie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de verhoging van de basishuur in de sociale huisvesting	
Actuele vraag van de heer Carl Decaluwe tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting over de financiële situatie van enkele socia- lehuisvestingsmaatschappijen	1
Actuele vraag van de heer Luc Van den Brande tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Eco- nomie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de wissels bij het topmanage- ment van Export Vlaanderen en de gevolgen hiervan voor de werking van de instelling	
Actuele vraag van de heer Jan Loones tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Bui- tenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de evaluatie van het hoofd van Export Vlaanderen	6
Actuele vraag van de heer Jan Penris tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over de Nederland- se plannen om het hele Schelde-estuarium tot Europees habitat-gebied uit te roepen en de gevolgen hervan voor het Scheldeverdiepingsdossier	9
Actuele vraag van de heer Jan Van Duppen tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de subsidiëring van het lokaal jeugdwelzijnsbeleid	11
Actualiteitsdebat	
Actualiteitsdebat over de algemene problematiek van de wateroverlast in het Vlaamse Gewest	13
Sprekers : de heren Erik Matthijs, Jos Stassen, Eric Van Rompuy en Bruno Tobback, mevrouw Isa- bel Vertriest, de heren Carl Decaluwe, Jan Loones, Francis Vermeiren, Patrick Lachaert en Johan De Roo, mevrouw Marleen Van den Eynde, de heren Jacky Maes en Jos Bex, minister Vera Dua, minister Dirk Van Mechelen en minister Steve Stevaert	
Vlaams Instituut voor Wetenschappelijk en Technologisch Aspectenonderzoek	
Benoeming van een lid van de raad van bestuur	44
Aanpassing van de rechtspositieregeling van de medewerkers van de voorzitter, van de leden van het uitgebreid Bureau, van de fracties en van de Vlaamse volksvertegenwoordigers	
Bespreking en stemming	44
Ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 7 december 2001 tus- sen de Federale Staat, de Gewesten en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de ontwikkeling van buurtdiensten en -banen – 1233 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	45

Voorstel van resolutie van de heren Jos De Meyer en Jef Van Looy, mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever en de heren Gerald Kindermans en Jan Laurys betreffende de behandeling van de bezwaren in verband met de nutriëntenhalte – 1186 (2001-2002) – Nrs. 1 tot 4 Hoofdelijke stemming	46
Met redenen omklede motie van de heren Luk Van Nieuwenhuysen en Julien Librecht tot besluit van de op 12 december 2002 door de heer Luk Van Nieuwenhuysen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over het ontbreken van het dossier van het faciliteitenonderwijs op de agenda van het Overlegcomité van 29 november 2002 – 1495 (2002-2003) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	47
Regeling van de werkzaamheden	48

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 14.37 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

AANWEZIG

Wilfried Aers, Anne-Marie Baeke, Sonja Becq, Jos Bex, André-Emiel Bogaert, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Jozef Browaeys, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Patricia Ceysens, Hilde Claes, Marc Cordeel, Norbert De Batselier, Carl Decaluwe, Veerle Declercq, Dirk De Cock, Frans De Cock, Niki De Gryze, Karel De Gucht, Hilde De Lobel, Anny De Maght-Aelbrecht, Ann De Martelaer, Wivina Demeester-De Meyer, Julien Demeulenaere, Jos De Meyer, André Denys, Peter De Ridder, Johan De Roo, Bart De Smet, Jacques Devolder, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Gisèle Gardeyn-Debever, Sven Gatz, Jean Geraerts, Jos Geysels, Eloi Glorieux, Brigitte Grouwels, Dominique Guns, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Koen Helsen, Margriet Hermans, Dirk Holemans, Patrick Hostekint, Pieter Huybrechts, Marino Keulen, Gerald Kindermans, Patrick Lachaert, Boudewijn Laloo, Jan Laurys, Herman Lauwers, Julien Librecht, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Johan Malcorps, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, André Moreau, Leo Peeters, Jan Penris, Stefaan Platteau, Frans Ramon, Jan Roegiers, Ludo Sannen, Freddy Sarens, Johan Sauwens, Cis Schepens, Eddy Schuermans, Guy Sols, Jos Stassen, Felix Strackx, Lucien Suykens, Guy Swennen, Bruno Tobback, Jul Van Aperen, Gilbert Van Baelen, Riet Van Cleuvenbergen, Marc van den Abeelen, Dany Vandenbossche, Walter Vandenbossche, Chris Vandenbroeke, Luc Van den Brande, Marleen Van den Eynde, Ria Van Den Heuvel, Mark Van der Poorten, Kris Van Dijck, Jan Van Duppen, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Mieke Van Hecke, Ingrid van Kessel, Gilbert Vanleenhove, Jef Van Looy, Paul Van Malderen, Gracienne Van Nieuwenborgh, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Etienne Van Vaerenbergh, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Ver-

ougstraete, Miel Verrijken, Isabel Vertriest, Robert Voorhamme, Johan Weyts, Frans Wymeersch.

AFWEZIG MET KENNISGEVING

Mathieu Boutsen, Herman De Reuse, Claudine De Schepper : gezondheidsredenen ;

Didier Ramoudt, Jacques Timmermans, Paul Wille : buitenslands ;

Dominiek Lootens-Stael : ambtsverplichtingen ;

AFWEZIG ZONDER KENNISGEVING

Johan Demol, Rufin Grijp.

ACTUELE VRAGEN (*Regl. art. 82*)

Actuele vraag van de heer Dirk De Cock tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de financiering van tekorten van socialehuisvestingsmaatschappijen

Actuele vraag van mevrouw Ann De Martelaer tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de verhoging van de basishuur in de sociale huisvesting

Actuele vraag van de heer Carl Decaluwe tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting over de financiële situatie van enkele socialehuisvestingsmaatschappijen

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde actuele vragen van de heer De Cock tot de heer Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de financiering van tekorten van socialehuis-

Voorzitter

vestingsmaatschappijen, van mevrouw De Martelaer tot minister Gabriels, over de verhoging van de basishuur in de sociale huisvesting en van de heer Decaluwé tot minister Gabriels, over de financiële situatie van enkele socialehuisvestingsmaatschappijen.

De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de socialehuisvestingssector wordt momenteel druk besproken, vooral omdat een aantal socialehuisvestingsmaatschappijen in financiële moeilijkheden verkeren. Het gaat daarbij vooral om de socialehuisvestingsmaatschappijen uit de grootsteden, meer bepaald Gent en Antwerpen.

De minister heeft reeds aangekondigd een bedrag van 6,2 miljoen euro vrij te maken om tegemoet te komen aan de noden van die socialehuisvestingsmaatschappijen. Daardoor rees al snel een heel zwaar grootstedelijk probleem in heel Vlaanderen omdat alle socialehuisvestingsmaatschappijen langs de kassa willen passeren. Om die reden hebben een aantal Gentse en Antwerpse socialehuisvestingsmaatschappijen niet gewacht om hun huurprijzen op te trekken. Daartoe was eigenlijk groen licht gegeven, maar dan weer niet. In feite zaten we op het einde van het vorige kalenderjaar in een dubieuze situatie. Die dubieuze situatie heeft een aantal socialehuisvestingsmaatschappijen ertoe aangezet hun klanten een brief te schrijven om de huurprijzen te verhogen.

De minst kapitaalkrachtige, de kansarme en de kansarmste huurders wonen in de grootsteden. Voor hen is het probleem dan ook het meest nijpend. De minister verklaarde dat een oplossing kon worden geboden via een stelsel van huursubsidies. Die subsidies zouden worden verstrekt aan die huurders die de huur niet volledig konden betalen. De huursubsidies zouden echter worden afgewenteld op de OCMW's. De minister verklaarde in dit verband dat die OCMW's hun verantwoordelijkheid moesten opnemen. Dit alles dreigt tot een vicieuze cirkel te leiden. Immers, de last van de huisvesting – één van de kerntaken van het Vlaams Gewest én van de gemeenten – wordt daardoor afgewenteld op de fiscaliteit van het OCMW en dus ook van de gemeente.

Mijnheer de minister, ik heb in het blad van de VVSG de OCMW-bijdrage gelezen. Daarin formuleren de OCMW's – die reeds heel wat maatschap-

pelijke taken te vervullen hebben – de vrees nu ook nog de taak te krijgen om de financiering van de huursubsidies voor de kansarmen en kansarmsten te organiseren. Hun draagvlak dreigt daardoor onderuit te worden gehaald.

Mijnheer de minister, bent u van plan de OCMW's op enige manier bij te springen om hun fiscaliteit voor het bijpassen van die subsidies veilig te stellen ?

De voorzitter : Mevrouw De Martelaer heeft het woord.

Mevrouw Ann De Martelaer (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, een nieuw jaar beginnen we graag met goede vooruitzichten. De bewoners van socialehuisvestingsmaatschappijen hebben jammer genoeg het nieuwe jaar in mineur moeten starten. In de privé-huursector kan op basis van de gezondheidsindex de huur stijgen met 1,21 percent. In verschillende kranten hebben we gelezen dat de huur van sociale woningen in diverse socialehuisvestingsmaatschappijen zou stijgen met 2 tot 15 percent. In de kerstvakantie las ik dat de Gentse socialehuisvestingsmaatschappij een basishuurverhoging van 9 percent aankondigde. Gisteren las ik dat de Antwerpse maatschappijen een verhoging van 2 tot 15 percent aankondigen.

We kennen al verschillende jaren de problematische financiële situatie van de huisvestingsmaatschappijen. We hebben het daar in de commissie al verschillende keren over gehad. Bij de begrotingsbesprekingen 2003 is er in de begroting 6,15 miljoen euro ingeschreven om die maatschappijen te helpen. De maatschappijen hebben de belofte van de minister wel gehoord, maar nog geen concrete acties ondernomen, en daarom vermoed ik willen ze hun huurprijzen verhogen.

Mijnheer de minister, u hebt in de PPS een systeem uitgewerkt om de privé-investeerders een huurprijs te garanderen. U weet dat onze fractie vragende partij is om het subsidiesysteem van het garantiefonds te kopiëren naar de socialehuisvestingssector. Hebt u met de socialehuisvestingsmaatschappijen contact opgenomen om alsnog via een structurele maatregel de geplande verhogingen te voorkomen ? Mijnheer de minister, naast deze vraag wil ik ook de vraag van de heer De Cock over de OCMW's ondersteunen.

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de financiële moeilijkheden van de bouwmaatschappijen zijn niet van de voorbije dagen, ze zijn in de kerstvakantie bijzonder actueel geworden. De ene na de andere bouwmaatschappij wordt verplicht om de basishuurprijzen sterk op te trekken.

De heer De Cock zegt dat de financiële problemen van de bouwmaatschappijen alleen in Gent en Antwerpen bestaan. Ik ben het daar niet helemaal mee eens. Mijnheer de minister, in antwoord op mijn schriftelijke vragen hebt u gezegd dat die problemen vooral het voorbije jaar escaleren. In 1997 waren er in Vlaanderen 10 bouwmaatschappijen verlieslatend, voor een gezamenlijk bedrag van ongeveer 1 miljoen euro. Eind 2001 zijn al 1 op 4 bouwmaatschappijen verlieslatend voor een totaalbedrag van ongeveer 6 miljoen euro. Steekproeven in 2002 geven een scherpe stijging aan, en 2003 zal nog slechter zijn.

Mijnheer de minister, we hebben daarover al verschillende keren gediscussieerd. U hebt geantwoord dat een matige stijging van de huurprijzen een mogelijke oplossing is. Deze regering heeft in de begroting 2003 6.150 miljoen euro ter beschikking gesteld om het financiële evenwicht van de bouwmaatschappijen te behouden. Dat is het enige wat ze al heeft gedaan. Mijnheer de minister, 6.150.000 euro is een druppel op een hete plaat. Het komt overeen met het bedrag dat de bouwmaatschappijen in 2001 te weinig hadden. Het tekort voor 2002 is veel groter en dat van 2003 zal nog groter zijn. Dat is de reden waarom de bouwmaatschappijen hun prijzen moeten aanpassen.

Gelukkig heeft dit parlement u ervan kunnen overtuigen dat de betere huurders hun woningen niet moeten verlaten. Het zijn immers zij die ervoor zorgen dat de zwakkere huurder een lage huurprijs kan blijven betalen.

De verplichte verkoop vormt nog steeds een probleem. U probeert de bouwmaatschappijen een financieel steuntje te geven door de verkoop van woningen te promoten waarna ze met de opbrengst nieuwe woningen kunnen bouwen. Dat zal echter de afbouw van het socialehuurpatrimonium tot gevolg hebben.

De enige vorm van beleid van deze regering bestond uit de huursubsidie ten belope van 6.150.000 euro en dat bedrag is ontoereikend. Andere maatregelen zijn nodig.

Mijnheer de minister, wat mij, veel bouwmaatschappijen en veel huurders bijzonder heeft gegriefd, was uw uitspraak tijdens het VRT-journaal. U zei er dat er geen groot probleem is, want dat de bouwmaatschappijen de tering naar de nering moeten zetten en ze moeten de OCMW's inschakelen. In dit geval klinkt de uitdrukking 'de tering naar de nering zetten' heel populistisch en goedkoop. De kijkers krijgen de indruk dat het geld met hopen uit het raam van de bouwmaatschappijen wordt gegooid. U zult me niet horen zeggen dat het niet af en toe beter kan, maar uit de balansen en de onkosten, blijkt dat het bedrag dat u vrijmaakt peanuts is.

Mijnheer de minister, wat bedoelt u precies met de tering naar de nering zetten ? Hoe zit het met de hulp van de OCMW's ? Blijkbaar waren dit uw twee grote beleidsverklaringen. Mevrouw De Martelaer heeft er reeds op gewezen dat we ondertussen vaststellen dat de huurprijzen spectaculair stijgen. Aan de heer De Cock wil ik nog kwijt dat in absolute cijfers de niet-stedelijke maatschappijen steeds meer in de problemen raken in vergelijking met de stedelijke. Dat blijkt uit de cijfers die de minister me op het eind van vorig jaar heeft gegeven.

Mijnheer de minister, kunt u een toelichting geven over uw concrete beleidsdaden ?

De voorzitter : Minister Gabriels heeft het woord.

Minister Jaak Gabriels (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de vragen betreffen vooral de financiële toestand van de socialehuisvestingsmaatschappijen. De precaire toestand op financieel vlak bestaat reeds lang en is ook al lang gekend. Dit is de eerste regering en ik ben de eerste minister, die daar iets heel concreets aan doet via de verhuursubsidie. Die verhuursubsidie is natuurlijk geen alleenzaligmakend feit, maar het gaat wel om een belangrijke tegemoetkoming ten belope van 6.150 miljoen euro die we in eerste orde ter beschikking stellen van Gent en Antwerpen. Later kregen we ook aanvragen van andere steden en gemeenten met problemen. We hebben afgesproken om voorlopig binnen het afgesproken budget te blijven, maar als uit een rondvraag zou blijken dat het noodzakelijk is om het budget te verhogen, dan zal dat zeker gebeuren. In het verleden is zoiets nooit gebeurd.

Het is ook belangrijk te beseffen dat de verhoging van de prijzen een zaak is van de maatschappijen zelf. Wij komen niet tussenbeide. Ondertussen hebben we de opdracht gegeven aan de VHM om de inkomens van 2002 uit te vlooien. Over 14 dagen

Gabriels

zal de maatschappij daarmee klaar zijn. Het is een heel omvangrijke en ingewikkeld werk. Het is de bedoeling om referentiepunten te krijgen waarmee het besluit van de Vlaamse regering kan worden toegepast. Het gaat immers over de huurders met een IC van minder dan 0,9 en over maatschappijen die minstens 500 huurwoningen beheren.

Dat laatste kan gemakkelijk worden vastgesteld omdat de gegevens voorhanden zijn. De inkomenscoëfficiënten moeten tot op het laatste moment worden bijgewerkt.

Indien uit het onderzoek blijkt dat een verhoging noodzakelijk is, dan zullen we dat ook doen. Op vragen van parlementsleden in de commissie heb ik duidelijk geantwoord: 'Voor wat, hoort wat.' De tering moet naar de nering worden gezet. Vlaanderen vraagt de maatschappijen om beter samen te werken. In een stad kan een bepaalde maatschappij zeer lucratief zijn, terwijl andere nauwelijks de eindjes aan elkaar kunnen knopen. Er zijn 118 Vlaamse socialehuisvestingsmaatschappijen, en dat is van het goede teveel. Toen ik minister van Huisvesting werd, heb ik gezegd dat ik daar geen institutioneel debat van wilde maken, maar ik wil wel dat er wordt samengewerkt om gezamenlijk een oplossing te zoeken voor de problemen.

Ik heb ook gezegd dat sociale huisvesting niet dient om aan herverdeling van het inkomen te doen. Daarvoor moet men bij de federale of algemeen Vlaamse politiek zijn, ofwel bij het OCMW. Ik heb het OCMW alleen genoemd omdat we niet via de socialehuisvestingsmaatschappijen aan herverdeling kunnen doen. Op die manier zouden geen liquiditeiten meer aanwezig zijn waardoor de problemen nog erger zouden worden.

Een eerste belangrijke stap is gezet. Als ik dit verrekken op alle maatschappijen die in aanmerking komen via het nieuwe besluit, dan zou 100 euro tegemoetkoming op jaarbasis per huurder worden toegekend. Dat betekent dat de gemiddelde huurprijsverhoging die we in bepaalde steden en gemeenten tot stand hebben zien komen, perfect kan worden vermeden. We kunnen de details nog niet meedelen omdat de Vlaamse huisvestingsmaatschappijen met het onderzoek van de inkomens van 2002 bezig zijn. We verwachten de resultaten binnen 14 dagen. Ik kan nu wel al zeggen dat bepaalde maatschappijen prognoses hebben gemaakt zonder verhogingen. Ze kunnen zich perfect terugvinden in de door ons aangekondigde maatregelen.

Samenwerken is noodzakelijk. Ik vergelijk het met de problematiek van de kerkfabrieken. Er zijn rijke kerkfabrieken in een gemeente met veel overschotten en andere waar de burger veel voor moet bijdragen, zowel gelovigen als ongelovigen. Het is belangrijk dat in bepaalde agglomeraties samenwerkingsverbanden worden gecreëerd. We moeten de huurder dienen en niet de beheerder. Dat is de essentie van het verhaal. (*Applaus bij de VLD*)

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mijnheer de voorzitter, ik wil de heer Decaluwe zeggen dat die 6,2 miljoen euro aanvankelijk was beloofd voor Antwerpen en Gent. Bij uitbreiding geldt die nu ook voor de rest van Vlaanderen. Het is echter niet omdat een taart in meer stukken wordt verdeeld, dat hij groter wordt. De nood blijft hoog. Dat heb ik willen zeggen.

Mijnheer de minister, ik kijk uit naar de budgetcontrole. U zegt dat we over 14 dagen klaar zullen zijn met het uitvlooien van de inkomsten. De commissie zal dan waarschijnlijk een rapport ontvangen om daarover met u te debatteren.

Ik pleit al lang voor samenwerking tussen de 118 socialehuisvestingsmaatschappijen. U volgt me nu daarin. Ik ben niet bang om het woord fusie in de mond te nemen. U zegt dat die samenwerking op vrijwillige basis moet gebeuren. Ik denk daarentegen dat we enige zachte druk zullen moeten uitoefenen.

Daarnet zei u : 'Des Guten zuviel'. Dat klopt. Ik voeg daar echter aan toe : 'In der Beschränkung zeigt sich der Meister'. Van die 118 maatschappijen moeten we, onder enige zachte druk, een paar heel goede, leefbare en werkbare socialehuisvestingsmaatschappijen maken.

De voorzitter : Mevrouw De Martelaer heeft het woord.

Mevrouw Ann De Martelaer : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. U legt vooral de klemtoon op de samenwerking tussen huisvestingsmaatschappijen. Ik kan u daarin deels volgen. Toch zijn er in de steden heel wat maatschappijen die nu reeds informeel samenwerken, hoewel ze niet gefusioneerd zijn.

Ook heb ik bedenkingen bij uw opmerking dat er heel wat rijke maatschappijen zouden zijn in stedelijke omgevingen. We kennen al voldoende cijfers om af te leiden dat heel wat maatschappijen veel-

De Martelaer

eer arm zijn. Ik ben het helemaal niet eens met uw stelling dat het niet de taak is van de sociale huisvesting om te zorgen voor herverdeling en dat u daardoor de financiële problemen zomaar kan afschuiven. Het is de taak van de sociale huisvesting om te zorgen voor voldoende betaalbare woningen. OCMW's staan in voor de sociale dienstverlening. U moet de financiële problemen van de SHV's niet doorschuiven naar de OCMW's.

U zegt dat de VHM bezig is te zorgen voor een concrete invulling. Dat klopt. Het is nu begin januari. De begrotingsbesprekingen werden gehouden eind december. Ik hoop dan ook dat er voor het eind van deze maand aan alle socialehuisvestingsmaatschappijen een structurele oplossing wordt aangeboden zodat ze de volgende jaren een goed en financieel gezond beleid kunnen voeren.

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de minister, uw antwoord was enigszins voorspelbaar. Het is gemakkelijk om weer eens de schuld te leggen bij de vorige beleidsverantwoordelijken. Uit de financiële analyses van de balansen van de bouwmaatschappijen blijkt echter dat de escalatie gestart is vanaf 2000.

U hebt naar de vorige regering verwezen. Het is net toenmalig minister Peeters die de knipperlichtenprocedure heeft ingevoerd en het financieringsstelsel heeft aangepast. Indien dit niet was gebeurd, was de situatie nog slechter.

Tot vandaag is er nog altijd geen structurele oplossing. Ik treed daarin bij wat mevrouw De Martelaer net heeft gezegd. Een structurele oplossing is meer dan wat huursubsidies vrijmaken. Die 100 euro per jaar is niet meer dan 8 euro per maand. Dat is onvoldoende. We vragen een structurele oplossing.

Als die 15.000 sociale woningen er al komen, dan moet er wel rekening mee worden gehouden dat ze zeer verlieslatend zullen zijn voor de maatschappijen omdat de zwakste huurders moeten worden aangetrokken.

Mijnheer de minister, wij zijn geen tegenstander van samenwerking. De oplossing ligt echter elders. Er moet worden gezorgd voor een aangepast financieringsstelsel waarbij de maatschappijen interessante leningen kunnen bekomen bij de VHM. Dit betekent dat de overheid meer inspanningen moet

leveren. Het gaat daarbij niet om huursubsidies maar wel om het aanbieden van structurele oplossingen. Anders is het dweilen met de kraan open.

De voorzitter : Minister Gabriels heeft het woord.

Minister Jaak Gabriels : Mijnheer de voorzitter, op de meeste vragen heb ik al een antwoord gegeven. Mijnheer De Cock, u hebt een punt als u stelt dat er aanvankelijk 6.150.000 euro was uitgetrokken voor twee grootsteden. Als zou blijken dat er voor de andere steden en gemeenten meer nodig is, dan wil ik dat bedrag ook verhogen. Op dat ogenblik konden we echter geen wijzigingen meer doorvoeren omdat de begroting reeds was ingediend. We konden dus niets meer veranderen aan de cijfers. Ik heb wel gezegd dat we altijd voor een aanpassing zullen zorgen wanneer de nood daartoe bestaat. Het is trouwens voor het eerst dat we in huursubsidies voorzien.

Ik denk dat er inderdaad een zachte druk moet zijn. Ik heb alleen maar gezegd dat we in het licht van de globale behoefte om 15.000 nieuwe sociale-huurwoningen bij te bouwen de aandacht niet mogen afleiden naar institutionele problemen. Ondertussen zijn we bezig met het maken van voorbereidende studies om na te gaan hoe we ons doel kunnen bereiken.

Mevrouw De Martelaer, in Gent is er een huisvestingsmaatschappij die op dit ogenblik wel degelijk een goede liquiditeitspositie heeft. Er is in Gent ook een maatschappij die het minder goed doet. We moeten ervoor zorgen dat er tenminste binnen een agglomeratie een samenwerkingsverband bestaat waarbij gemeenschappelijke middelen worden ingezet.

Ik heb uitdrukkelijk gezegd dat de huisvestingsmaatschappijen niet dienen om de herverdeling door te voeren. Daar zijn andere niveaus voor. Huisvestingsmaatschappijen moeten tegen lage en haalbare prijzen woningen ter beschikking stellen van huurders. We moeten daaraan tegemoetkomen. We kunnen geen andere mechanismen inbouwen zonder het liquiditeitsprobleem te vergroten. Ik heb dat in het verleden ook al gezegd.

Mijnheer Decaluwe, de verhuursubsidie wordt nu voor het eerst toegepast, maar ik wil er toch aan herinneren dat mevrouw Heeren in de commissie voor Huisvesting heeft gevraagd om daar voorwaarden tegenover te stellen. Voor wat hoort wat. Ik heb voorwaarden gesteld en we kunnen daar niet op terugkomen. Iedereen moet dus zijn verantwoordelijkheid opnemen. De vergelijking met

Gabriels

de kerkfabrieken is geen toevallige vergelijking, want ik heb ervaring met gemeenten die, indien ze vroeger hadden samengewerkt, minder van hun burgers hadden moeten vragen dan de jongste jaren is gebeurd.

We moeten durven vertrekken van een model waarin het aantal huisvestingsmaatschappijen wordt gehalveerd. Dat zou al heel wat besparingen opleveren. Nu klinkt dat brutaal, want de beheersmandaten worden naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen ingevuld. We moeten de invoering van dat model dus laten samenvallen met de gemeenteraadsverkiezingen. Ik vind echter dat we het debat nu niet meer moeten ontwijken. We moeten duidelijk durven zeggen dat er nu te veel maatschappijen zijn en dat er in Vlaanderen een veel efficiëntere structuur van huisvestingsmaatschappijen moet komen.

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de minister, ik ga hier geen polemieken voeren, maar spreken over halveren is tamelijk goedkoop. Toon eerst eens een onderbouwd dossier. Dat op zich zal misschien al voor besparing zorgen. U zult een structurele oplossing voor de financieringsmechanismen moeten uitwerken, want anders is het werkelijk dweilen met de kraan open.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Luc Van den Brande tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de wissels bij het topmanagement van Export Vlaanderen en de gevolgen hiervan voor de werking van de instelling

Actuele vraag van de heer Jan Loones tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de evaluatie van het hoofd van Export Vlaanderen

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde actuele vragen van de heer Van den Brande tot de heer Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over de wissels bij het topmanagement van

Export Vlaanderen en de gevolgen hiervan voor de werking van de instelling en van de heer Loones tot minister Gabriels, over de evaluatie van het hoofd van Export Vlaanderen.

De heer Van den Brande heeft het woord.

De heer Luc Van den Brande (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik denk dat we ons allemaal zorgen maken over de economische conjunctuur die niet echt beemoedigend is. Het minste wat we kunnen zeggen, is dat de vooruitzichten voor de komende zes maanden bijzonder slecht zijn. De collectieve sluitingen en rationalisaties gaan gewoon voort. Export is daarbij van enorm groot belang. We weten ongeveer waarvoor we staan in het ondersteunen van ondernemingen. Soms bestaat de misvatting dat Vlaanderen exporteert, terwijl het onze ondernemers, onze KMO's en grotere bedrijven zijn die dat doen. Zij hebben daarvoor ondersteuning nodig, zodat op dit punt misschien kan worden goedge maakt wat op andere markten moeilijker kan.

CD&V is heel bezorgd over deze economische evolutie. Ik wil terloops ook nog even zeggen dat de enkele maatregelen die werden genomen door de Vlaamse regering, volgens ons helemaal niet volstaan om het tij te keren. Ik weet wel dat de conjunctuur niet alleen zal worden beïnvloed door maatregelen van de Vlaamse regering, maar het kan toch bijzonder goed helpen.

Ik denk dat de Vlaamse regering onvoldoende beseft welke moeilijke en harde tijd ons te wachten staat. Daarom wil ik de vraag stellen naar de organisatie en de leiding van Export Vlaanderen. Ik spreek me daarbij nog niet uit over de herstructurering die in het vooruitzicht werd gesteld. U weet dat wij steeds grote inspanningen hebben geleverd voor het aantrekken van buitenlandse investeringen en voor het ondersteunen van onze ondernemingen, in het belang van welvaart en welzijn van mensen.

Onlangs kwamen mij via diverse kanalen berichten ter ore die wijzen op een nieuwe bevraging van de verantwoordelijken voor Export Vlaanderen. Dat werd vandaag in de pers bevestigd. Als het inderdaad waar is, mijnheer de minister, dat de algemeen directeur van Export Vlaanderen niet alleen bevraagd is maar aan vervanging toe is, dan staan we toch voor een immens groot probleem. Ik wil me niet uitspreken over de persoon, het gaat mij om de grond van de zaak en om de zekerheid die we mensen moeten kunnen bieden. Als het bericht klopt, dan betekent dit dat we na nauwelijks drie

Van den Brande

jaar, nog geen zes maanden na de aanstelling van de tweede verantwoordelijke, een derde verantwoordelijke zouden hebben voor Export Vlaanderen. Het zou de derde verantwoordelijke zijn die moet worden aangesteld voor de Vlaamse economie en voor de werkgelegenheid van onze mensen.

Ik vraag u met aandring om de grootste zorg te hebben voor dit probleem. Mijnheer de minister, is deze informatie juist? Is er niet alleen een bevraging, maar zit er inderdaad reeds iemand klaar voor de opvolging van de algemeen directeur van Export Vlaanderen?

Deze zaak werd niet ingegeven vanuit de tegenstelling tussen meerderheid en oppositie, maar vanuit de grote zorg voor welvaart en zekerheid voor de mensen.

De voorzitter : De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de sfeer is geschetst en de vragen die zich opdringen, zijn gesteld.

Ik wil hier toch nog iets aan toevoegen. Het gaat hier niet enkel om de derde verantwoordelijke in drie jaar tijd, maar ook om de vierde vertegenwoordiger in zeven jaar tijd. Dat mag ook wel eens worden vermeld. De eerste directeur van wat toen nog de Vlaamse Dienst voor Buitenlandse Handel was, werd op een niet zo faire wijze opzijgezet in politiek dubieuze omstandigheden. Blijkbaar wordt nu een traditie voortgezet. We zijn natuurlijk ook zeer verontrust over wat daar gebeurt.

De vorige spreker zei dat er geruchten de ronde doen. De minister moet toch weten wat er is gebeurd. Hoe is het mogelijk dat iemand die als de redder des vaderlands wordt binnengehaald, plots een negatief advies krijgt opgespeld van de raad van bestuur? De betrokken persoon had een selectieprocedure doorstaan en een veelbelovende intentieverklaring afgelegd. Hij genoot de steun van de regering en van de minister die hem had aangesteld.

Is er dan geen overleg geweest? Er is blijkbaar niet alleen een probleem bij Export Vlaanderen, ook de verhouding tussen de regering en Export Vlaanderen is van problematische aard. Hoe verlopen zulke zaken? Het gaat tenslotte om mensen die op een bepaald ogenblik in hun leven een belangrijke beslissing nemen en een risico aangaan.

Ik zou zelf niet graag op die manier in de pers beschreven worden.

Hoe kan het dat iemand zoiets wordt aangedaan? Welke procedure wordt daarbij in acht genomen? Kan men iemand zomaar na zes maanden proef aan de deur zetten? Wat wordt door het contract vooropgesteld? Welke houding zal de Vlaamse regering verder aannemen? Als het om lekken gaat, of om een publieke beoordeling van overheidsbeslissingen die door de regering niet als wenselijk wordt ervaren, willen wij hier meer uitleg over horen.

De voorzitter : Minister Gabriels heeft het woord.

Minister Jaak Gabriels (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, de vraagstellers willen meer duidelijkheid over het krantenbericht dat een negatief advies van de raad van bestuur omvat. Ik dank hen daarvoor.

Dat bericht komt zeker niet van ons. Wij waren ook verrast dit in de pers te lezen. Ik beschik tot op dit ogenblik nog niet over een officieel verslag van de raad van bestuur. Het zou in de loop van de namiddag worden bezorgd. De geruchten hebben mij eveneens bereikt. Ik kan hier nu niet nader op ingaan.

Als wij via een onafhankelijke assessmentprocedure mensen laten testen, worden de besten uitgekozen. Niemand kende de betrokkene, er is dus zeker geen beïnvloeding geweest. Er wordt steeds in een proefperiode voorzien. Dat is belangrijk. Wij hebben de ambitie om de dienst Investerings en Export Vlaanderen in één geheel te bundelen. Dit is nodig zowel voor de Vlaamse bedrijven als voor de buitenlandse bedrijven die zich hier komen vestigen. Hierin schuilt een uitdagende verantwoordelijkheid.

Het is van het allergrootste belang dat de betrokken persoon deze taak aankan. Er wordt voorzien in een proefperiode. Vooraleer de proefperiode is vervallen, kan de minister aan de raad van bestuur vragen welk advies hij heeft geformuleerd. Dat is evident. Het bewijst dat deze mensen op een objectieve manier worden geselecteerd en aangeworven. Alvorens het mandaat wordt bestendig, mag er kritisch worden opgetreden, tenminste als het belang van het bedrijfsleven ons daartoe noopt.

Wat de continuïteit betreft, wordt gezorgd voor een overgangperiode mocht dit nodig zijn. Dit dossier wordt aan de Vlaamse regering voorgelegd van zodra ik het verslag in mijn bezit heb. Over het ant-

Gabriels

woord op dit advies zal gedelibereerd worden. Mijns inziens is dit van het allergrootste belang. Ondertussen mogen we de continuïteit evenwel niet in het gedrang brengen.

Ik zou er nog even op willen wijzen dat de algemene economische toestand ons sterk bezighoudt. In de eerste helft van vorig jaar is de export vanuit Vlaanderen tot 78 percent gestegen. Ik weet nu al dat de cijfers voor de tweede jaarhelft al evenmin negatief zullen uitvallen. De exportcijfers zijn overigens in heel België gestegen.

Wie de meest geschikte persoon is om die ambitieuze taak ten aanzien van het Vlaams bedrijfsleven uit te voeren, is een vraag die we ons prioritair moeten stellen. Misschien is de beste kandidaat nog niet goed genoeg om de continuïteit te verzekeren. Het is logisch dat een ernstige en objectieve evaluatie in dit verband noodzakelijk is. Indien iemand niet geschikt blijkt te zijn, moeten we snel optreden. Indien we niet tijdig optreden, zullen we later immers het verwijt krijgen een slechte situatie te hebben bestendigd. We willen in dit verband zo objectief mogelijk te werk gaan. Sinds deze bevoegdheid naar de gewesten is overgeheveld, is deze functie helaas al door vier verschillende personen uitgeoefend. Er is hier overigens terecht verwezen naar beslissingen die in het verleden zijn genomen.

Zodra ik over het verslag beschik, zal ik de Vlaamse regering op de hoogte brengen. Ik zal uiteraard een voorstel doen om een adequate oplossing voor de bestaande problemen te vinden. De Vlaamse regering zal beslissen of ze het vandaag in de pers verschenen advies wenst te volgen en of deze positie weer vacant zal worden verklaard. In dat geval zal de Vlaamse regering de nodige procedures opstarten om tot een nieuwe aanwerving over te gaan. Het feit dat de Vlaamse regering dit op een objectieve, onafhankelijke en transparante wijze wil doen, is mijns inziens een bewijs van een degelijk politiek bestuur.

De voorzitter : De heer Van den Brande heeft het woord.

De heer Luc Van den Brande : Ik zou de minister vooreerst willen bedanken voor zijn antwoord. Ik vind het enigszins vreemd dat de houding van de raad van bestuur de minister verrast. De minister woont de vergaderingen van de raad van bestuur regelmatig bij. Ik weet dat hij bij die gelegenheden ook regelmatig zelf het woord neemt. Normaal ge-

zien, zou hij dergelijke berichten niet via de pers hoeven te vernemen. Ik heb hier zo mijn twijfels bij.

Het was op een bepaald ogenblik uiteraard nodig om met betrekking tot de VDBH een aantal beslissingen te nemen. Ten gevolge van bepaalde politieke afspraken, werd een aantal VOI's in het begin van 1992 door een twee- of een driekoppige leiding bestuurd. Het spreekt vanzelf dat dit het functioneren van die instellingen niet ten goede kwam.

Naar aanleiding van de aanstelling van de heer Vermeulen heeft de Vlaamse regering het advies van de raad van bestuur niet gevolgd. De raad van bestuur had toen heel wat goede redenen naar voren geschoven om de voorganger van de heer Vermeulen niet te vervangen. Onder druk van minister Michel en een aantal andere vooraanstaande politici heeft de minister gebruik gemaakt van de mogelijkheid om hem weer voor de diplomatieke dienst op te roepen. Ik wil me evenwel niet over dergelijke persoonsgebonden beslissingen uitspreken.

Ik ben benieuwd welk voorstel de minister morgen aan de Vlaamse regering zal voorleggen. Aangezien bepaalde geruchten al een tijdje circuleren, vind ik het bijzonder merkwaardig dat een verantwoordelijk minister ze blijkbaar via de pers moet vernemen.

De voorzitter : De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones : Ik wil me eerst even aansluiten bij de opmerkingen van de heer Van den Brande. Ik vind niet dat de minister zich kan vrijpleiten door te stellen dat hij van de raad van bestuur nog geen evaluatienota heeft ontvangen.

Indien hij die nota werkelijk nog niet heeft ontvangen, is dit gewoonweg hallucinant. Tenslotte is deze ochtend in de pers verschenen dat deze nota vandaag zou worden neergelegd. Indien ik minister zou zijn, zou ik de raad van bestuur telefonisch toch even vragen wat er precies aan de hand is.

Dit kan toch niet, mijnheer de minister. U wist dat hier deze namiddag twee vragen over zouden worden gesteld. Er is dus belangstelling voor. Ik meen dat u, uit respect voor uw eigen beleid, maar ook voor het parlement, terzake wat meer toelichting zou kunnen geven. Nu pleit u zich vrij door te verklaren dat het de raad van bestuur is die handelt en dat u van niets weet. Dit kan wijzen op andere wantoestanden waarop ik daarnet zinspeelde. Ik kan niet aanvaarden dat een instelling die dicht bij

Loones

de uitvoerende macht zou moeten staan, er de facto zo ver vanaf staat.

We hebben ook geen antwoord gekregen op de rest van het verhaal. Ik citeer letterlijk : 'De raad van bestuur van Export Vlaanderen gaat ervan uit dat zijn advies wordt gevolgd en dat de directeur de bons krijgt.' Is dit zo ? Kunnen de leden van de raad van bestuur daar zomaar van uitgaan ? Ik veronderstel dat u nu zult antwoorden dat u wacht op de motivering. Maar als zij ervan uitgaan, dan moeten ze er toch wel sterk op vertrouwen dat hun minister die beslissing zal volgen. Is dat niet het geval, dan hebben ze een totaal verkeerd zicht op het vertrouwen dat ze kunnen hebben. In de toekomst zal er dus een veel betere coördinatie moeten zijn tussen het beleid en de instelling. Dit kan zo niet meer voortgaan.

Wat de eerste directeur betreft heb, ik zeer aandachtig geluisterd naar de uitleg van de vroegere minister-president. Ik meen dat u een vergissing hebt begaan, mijnheer de minister, toen u zei dat men destijds ook voor hem maatregelen heeft moeten nemen. Alle omstandigheden wezen er toen immers op dat men dit niet moest doen, maar om politieke redenen toch heeft gedaan, na 3 jaar onbetwiste dienst.

De voorzitter : Minister Gabriels heeft het woord.

Minister Jaak Gabriels : Ik heb een heel goede relatie met mijn raad van bestuur. Ik kom er ook af en toe. Ik kom er niet elke maal. Het is immers niet de bedoeling dat de minister telkens alle raden van bestuur bijwoont.

Daar net heb ik niet gezegd dat ik van niets wist. Ik heb alleen gezegd dat ik nog altijd wacht op het officiële verslag met de verantwoording die aan de basis ligt van dit advies en die ik kan voorleggen aan de Vlaamse regering. Dat lijkt me de meest normale handelwijze in deze omstandigheid. We zullen dan samen een voorstel doen aan de Vlaamse regering, waarover die dan zal beslissen. Dit lijkt me evident.

Het lijkt me goed dat we een korte evaluatieperiode van 6 maanden inbouwen en daarna onze verantwoordelijkheid durven nemen. Dat mag ook eens worden gezegd. Indien de verantwoording voor het advies van de raad van bestuur degelijk is, waarop ik uiteraard zeker reken, dan heeft de Vlaamse regering voldoende argumenten om een degelijke beslissing te nemen. Het komt erop aan

na te gaan, ook als iemand van buitenaf tijdelijk aan boord komt, welk vlees we in de kuip hebben, en of die persoon die taak aankan. Daarop moeten antwoorden komen. Het is niet de bedoeling iemand mee te slepen tegen beter weten in. Dat is ook geen goede houding. Dit wordt nu op een transparante wijze gedaan door deze Vlaamse regering, in het kader van het beter bestuurlijk beleid.

De voorzitter : De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones : Mijnheer de minister, ik begrijp uit uw antwoord dat u wel weet wat in de verantwoordingsnota zal staan, maar die nota nog niet officieel hebt ontvangen. Wij zullen dit dus moeten vernemen binnen enkele dagen. Dit verhaal wordt nog vervolgd.

De voorzitter : De heer Van den Brande heeft het woord.

De heer Luc Van den Brande : Mijnheer de minister, uw repliek heeft me niet overtuigd. We moeten mensen de kans geven om te bewijzen wat ze kunnen. U zult dit beoordelen. U wast nu uw handen in onschuld. U gaat er blijkbaar reeds van uit dat u het advies van de raad van bestuur zult volgen, wat u vroeger niet hebt gedaan.

Wat het stage laten lopen betreft, het zou misschien nuttig zijn mochten we kunnen ingrijpen als een lid van de Vlaamse regering niet helemaal voldoet aan de verwachtingen. Maar dat is natuurlijk een andere zaak.

Minister Jaak Gabriels : Dan hadden we in het verleden waarschijnlijk ook bepaalde dingen kunnen vermijden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Jan Penris tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over de Nederlandse plannen om het hele Schelde-estuarium tot Europees habitatgebied uit te roepen en de gevolgen hiervan voor het Scheldeverdiepingsdossier

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Penris tot de heer Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minis-

Voorzitter

ter van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over de Nederlandse plannen om het hele Schelde-estuarium tot Europees habitatgebied uit te roepen en de gevolgen hiervan voor het Scheldeverdiepingsdossier.

De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, het is een beetje zoals in het Afrikaanse liedje 'Hier ze 'k weer'. Hier ben ik weer met een vraag over het dossier van de Scheldeverdieping, een dossier waarin nauwelijks of geen vooruitgang wordt geboekt. Het is een dossier dat een procesgang kent zoals in Echternach : één stapje vooruit, twee grote stappen achteruit.

Sinds 17 januari 1995 hebben we in dit dossier nog maar weinig positieve berichten mogen noteren. Ik geef toe : deels is dit ook onze eigen schuld. We zijn destijds op 15 mei 2001, toen we hier unaniem een voorstel van resolutie goedkeurden inzake het Scheldeverdiepingsdossier, te laks en te vrijgevig geweest ten opzichte van Nederland. Ik heb daar toen wel voor gewaarschuwd maar ik heb de consensus niet willen doorbreken. We zijn te laks geweest met onze minimalistische eis van een tijongebonden diepgang van 12,8 meter, terwijl we eigenlijk het maximum hadden moeten kunnen eisen om in dit dossier een sterke onderhandelingspositie in te nemen.

Mijnheer de minister, we hebben ook moeten vaststellen dat uw administratie enigszins is achtergebleven op het moment dat het Vlaamse onderhandelingssteam voor de proceswerkgroep in Bergen op Zoom moest worden samengesteld, waardoor we ook al vertragingen hebben gekend van meer dan 9 maanden.

Vandaag stellen we vast dat de Nederlanders opnieuw chargeren in dit dossier. Er is een zogenaamde rijkscommissie Planologie binnen het Nederlandse ministerie van Landbouw, Natuurbehoud en Visserij, die voorstelt aan de Nederlandse regering om de hele vaargeul te klasseren als habitatgebied, met alle gevolgen van dien.

De bevoegde ambtenaar sprak in dat verband van een slecht signaal. De havenwerkgevers gaan nog een stap verder, en spreken van een fundamentele inbreuk. Ik wil het politiek houden, en daarom wil ik spreken over een pure politieke provocatie van Nederlandse zijde.

Die diensten weten namelijk heel goed wat ze doen. Ze lanceren hun voorstel op het moment dat het Nederlandse kabinet demissionair is en de Nederlandse politiek zich in volle verkiezingsstrijd bevindt. Ze lanceren dit voorstel in een context van : bijna het hele Scheldegebied is al habitatgebied, waarom zouden we dan ook niet de vaargeul als zodanig klasseren ?

Collega's, u moet dan wel weten dat er een belangrijk gebied is aan de Scheldeboorden, de Kaloot, vlak naast Vlissingen. Daar wil men helemaal geen habitatgebied maken. Integendeel, men wil daar een nieuwe containerterminal aanleggen. Als provocatie kan dat tellen.

Mijnheer de minister, de tijd van wachten, van braaf zijn en van stille voorzichtige diplomatie is voorbij. Uw federale collega's hebben dat begrepen. Ze gaan in het dossier van de IJzeren Rijn een ontmiijningspoging ondernemen door een arbitrageprocedure op te starten. Ik zou graag hebben gezien dat ook de Vlaamse regering en de Vlaamse administratie in deze ernstige pogingen onderneemt om het Scheldeverdiepingsdossier te deblokkeren. Ik had dus graag van u vernomen wat die concrete stappen zullen zijn.

De voorzitter : Minister Stevaert heeft het woord.

Minister Steve Stevaert (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, wat is de stand van zaken ? Mijnheer Penris, in tegenstelling tot wat u beweert, is het zo dat we ons zowel op het ambtelijke vlak, op het vlak van de onderzoeken als op het politieke vlak houden aan de strikt afgesproken timing. Dat is een eerste punt.

Een tweede punt is dat op dit moment op Europees niveau de Europese Commissie een aantal voorbereidende studies aan het doen is inzake de afbakening van habitatgebieden. De Europese Commissie en het speciaal daarvoor opgerichte comité hebben bepaalde vragen gesteld. In het kader van die vragen overweegt Nederland een antwoord te geven. In dat antwoord overweegt Nederland om de vaargeul mee op te nemen.

Wij zullen daar ook in gevat worden. Het zou bijzonder dom zijn nu al vooruit te lopen en te zeggen dat dit al allemaal beslist is. In Nederland is men zich aan het voorbereiden op vragen die men van Europa krijgt. Nederland moet dat dossier opstellen, en bepaalde zaken worden in overweging genomen. Zoals ik al zei, zullen wij daar ook in gevat worden.

Stevaert

Het blijft uiteraard een zeer moeilijk en complex dossier. Ik denk echter dat we met negativisme niets kunnen bereiken. In het verleden werd over dit dossier bij consensus beslist. Ik dank iedereen, en vooral de leden van de oppositie, die hebben meegewerkt om dit voor Vlaanderen belangrijke dossier te deblokkeren. We moeten op dezelfde manier verderwerken, en van parlement tot parlement spreken.

Ik kan me onmogelijk inbeelden dat de Nederlandse minister-president Balkenende jezuïetenstreken zou uithalen met een kalottengebied. (*Gelach*)

De voorzitter : De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik beschik echter over andere informatie over de voortgang van dit dossier dan wat u ons nu komt zeggen. Uit mijn informatie blijkt dat we wel degelijk achterliggen op het schema. Ik zal u daarover te gepasten tijde interpelleren in de commissie. Belangrijk is dat er tot op heden nog geen enkele Nederlandse demarche is geweest. Het verwondert me dan ook dat uw, in deze toch niet onbelangrijke ambtenaar reeds gemachtigd is daar uitspraken over te doen. Hoe verklaart u dat ?

Minister Steve Stevaert : Mijnheer Penris, we delen ons standpunt mee aan onze Nederlandse collega's. Dat is de correcte manier van werken.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Jan Van Duppen tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de subsidiëring van het lokaal jeugdwelzijnsbeleid

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Van Duppen tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de subsidiëring van het lokaal jeugdwelzijnsbeleid.

Minister Dua zal antwoorden in naam van minister Vogels.

De heer Van Duppen heeft het woord.

De heer Jan Van Duppen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, heren ministers, collega's, normaal gesproken zou ik beginnen met u een vrolijk en aangenaam nieuwjaar te wensen. Ik doe dat ook graag, en ik wens u bovendien graag weinig miserie en een goede gezondheid toe, maar niet te goed, want dan hebben de huisartsen er niets aan. Na het zien van de reportage 'Gestoord en ontspoord' van Dirk Leestmans maandag op Canvas, over jeugdpsychiatrie in het Stuivenbergziekenhuis, is me echter de lust in een vrolijk nieuwjaar vergaan.

In die reportage waren tientallen heel jonge mensen te zien, die om heel ernstige feiten waren opgenomen. We kregen daarbij de indruk, en die werd ook door de psychiater bevestigd, dat jongeren op steeds jongere leeftijd zo'n gedrag vertonen, en dat er ook steeds meer meisjes bij betrokken zijn. Het gaat dus niet om een toename van het aantal feiten, maar wel om de ernst ervan. We kunnen, na het zien hiervan, met nieuwjaar alleen nog zeggen : ons rest enkel nog 'de schoonheid van de scherven, die onvolmaakte spiegeling'.

In De Standaard van maandag jongstleden stond een artikel van Veerle Beel, als spreekbuis van het Vlaams steunpunt Uit De Marge, dat een honderdveertigtal organisaties overkoepelt die zich bezighouden met initiatieven waarin jongeren die het moeilijk hebben in onze maatschappij een kans en stimuli krijgen. Het probleem waarmee veel van deze organisaties worden geconfronteerd, is dat naar aanleiding van de opheffing van het Sociaal Impulsfonds en de overheveling van de gelden naar het Fonds voor Steden en Gemeenten, nogal wat lokale besturen de neiging vertonen goede initiatieven niet verder te zetten of niet langer te steunen.

Begrijp me niet verkeerd, er zijn uiteraard ook heel wat initiatieven die het niet goed doen en die dus opnieuw moeten worden bekeken of zelfs beter kunnen worden opgeheven. Dat zeggen ze zelf ook. De goede initiatieven echter, krijgen vaak niet de gelegenheid om, met de steun van een lokaal bestuur, verder te gaan met hun werking voor jongeren die moeite hebben om in onze maatschappij geïntegreerd te geraken.

Het is voor jongeren immers allemaal niet zo evident. Uit de reportage van maandag bleek duidelijk dat het telkens om complexe, moeilijke, pijnlijke en stresserende gezinssituaties gaat. Als we zien hoe weinig mensen kunnen investeren in hun kinderen en hoe veel jongeren zich uitgesloten voelen uit de maatschappij waarin ze aan bod zouden

Van Duppen

moeten komen en hun toekomst zullen moeten maken, waardoor ze een niet-adequaat gedrag vertonen, dan is het zeer belangrijk dat er ondersteuning wordt gegeven aan dit soort initiatieven.

Hoe zult u de lokale besturen aanmoedigen om een lokaal sociaal beleid te voeren waarin prioriteiten op dit vlak worden ondersteund? Vroeger hadden we een tweesporenbeleid. Aan de ene kant gaf de federale overheid steun aan allerlei vormen van veiligheidsbeleid, en aan de andere kant ondersteunde de Vlaamse overheid initiatieven om een sociale omkadering te realiseren en dus eigenlijk om preventief werk te verrichten. Wat zal er van dat laatste overschieten? Ik stel het cru: laten we liever de federale overheid jeugdgevangenissen oprichten zonder op Vlaams niveau nog iets te doen? Hoe zult u in de toekomst de lokale besturen toch kunnen overtuigen om dergelijke initiatieven te ondersteunen? Voortgaan op deze weg lijkt me immers zeer gevaarlijk en lijkt de toekomst van heel veel jongeren te hypothekeren.

De psychiaters en verpleegkundigen van het Stuyvenbergziekenhuis zeggen dat ze zeer jonge kinderen moeten behandelen voor zeer ernstige feiten, waarvan ze later, als ze adolescent zijn geworden, in de krant zullen lezen dat ze opnieuw dezelfde feiten plegen en later in de gevangenis of in een interneringssituatie zullen terecht komen. Dit wijst erop dat het een project op zeer lange termijn is met zeer ernstige consequenties voor de slachtoffers, voor de daders en hun omgeving en voor de maatschappij, ook op financieel vlak.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, mijnheer Van Duppen, zoals u weet, vertoefte minister Vogels op dit ogenblik in het buitenland. Ze heeft me gevraagd in haar plaats te antwoorden. Als u mijn antwoord onvoldoende acht, kunt u haar nog altijd interpelleren over dit onderwerp, want het behelst een belangrijke materie.

Het uitgangspunt van de regering is dat de lokale besturen zeer belangrijke partners zijn in het beleid. Het is ook de overtuiging van minister Vogels en van de hele regering dat we komaf maken met de betuttelende houding van de hogere overheid ten aanzien van de lokale besturen.

Inzake het sociaal beleid zijn we ervan uitgegaan dat de lokale besturen en actoren, met name de

OCMW's, de gemeenteraden en de gemeentebesturen, het best kunnen inschatten wat er leeft op het terrein, wat er nodig is en welke acties er moeten worden ondernomen. Dit principe ligt aan de basis van de hervorming van het Sociaal Impulsfonds en het Gemeentefonds. Daarom hebben we ervoor geopteerd om de financiering los te koppelen van de concrete acties die de steden en gemeenten voorstelden aan de hogere overheid. Voor een ambtenaar in Brussel is het immers zeer moeilijk om een oordeel te vellen over een lokaal beleidsplan en lokale acties en op basis daarvan te bepalen of het lokale bestuur al dan niet geld krijgt.

We gaan ervan uit dat de lokale besturen in de meeste gevallen de juiste keuzes maken. Dat we met bepaalde keuzes niet akkoord kunnen gaan, is de keerzijde van de medaille die we er moeten bijnemen.

Het jeugdwelzijn is een materie waar twee ministers voor bevoegd zijn. Enerzijds is er de bevoegdheid van minister Vogels, waarbij armoedebestrijding sowieso een inclusief beleid is en waar alles wat te maken heeft met kansarme jongeren bij hoort. Aan de andere kant is er het jeugdbeleid dat tot de bevoegdheid behoort van minister Van Grembergen. In die zin kunt u zich ook wenden tot minister Van Grembergen ten einde te achterhalen of de gemeenten in de verplichte jeugdwerkbeleidsplannen wel voldoende de jeugdwerkloosheid, de kansarmoede bij de jongeren en andere aspecten opnemen. We moeten ook leren leven met de autonomie die wij op dit vlak aan de lokale besturen geven.

De voorzitter : De heer Van Duppen heeft het woord.

De heer Jan Van Duppen : Ik dank de minister voor haar antwoord. Ik wist echter niet dat minister Vogels vandaag afwezig zou zijn. Had ik dat geweten, dan was ik waarschijnlijk ingegaan op de suggestie om deze vraag aan minister Van Grembergen te stellen.

Begrijp me niet verkeerd. Ik sta volledig achter het idee om de betutteling ten aanzien van de lokale besturen af te schaffen. Dit belet echter niet dat u net zo goed als ik weet dat bij vele lokale besturen het hemd nader is dan de rok. Er is trouwens het oude Vlaamse spreekwoord dat zegt 'als de kat van huis is, dansen de muizen'. Daarmee wil ik zeggen dat heel wat lokale besturen in bepaalde omstandigheden op een dermate pregnante manier met andere problemen geconfronteerd worden, dat zij

Van Duppen

ertoe verleid worden te gaan opteren voor de gemakkelijkheidsoplossing – iets wat ik bij veel gemeentebesturen trouwens kan begrijpen – om niet fundamenteel in te gaan op een vernieuwing van hun beleid op lokaal niveau ten aanzien van het welzijn van jongeren die in die gemeenten integratieproblemen hebben.

Ik dank u voor de suggestie. We zullen dit onderwerp in elk geval in onze commissie verder bespreken. Het probleem is immers te ernstig om met het badwater ook het kind weg te gooien.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

ACTUALITEITSDEBAT

Actualiteitsdebat over de algemene problematiek van de wateroverlast in het Vlaamse Gewest

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het actualiteitsdebat over de algemene problematiek van de wateroverlast in het Vlaamse Gewest.

De bespreking is geopend.

De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren ministers, collega's, eerst en vooral wens ik u – en u bent talrijk opgekomen – mijn beste wensen aan te bieden voor het nieuwe jaar. Ik heb deze middag vernomen dat de verkiezingen plaatsvinden op 18 mei en nu ben ik ervan overtuigd.

Vorige week vrijdag zagen wij op de televisie beelden van Prins Filip die de door watersnood getroffen gebieden bezocht in gezelschap van de plaatselijke burgemeesters. Hij bezocht onder meer Geraardsbergen en Gent waar hij de getroffen een hart onder de riem stak.

Ook de federale ministers van Binnenlandse Zaken en Landsverdediging zijn de getroffen gebieden met aangepaste kledij ter plaatse gaan bekijken en hebben maximale hulp aangeboden van de civiele bescherming en het leger.

Wie echter geen belangstelling toonde voor die rampzalige ellende, waren onze Vlaamse excellenties. Zij dragen in deze materie nochtans een zware verantwoordelijkheid. Ik noem de Vlaamse minister van Openbare Werken die verantwoordelijk is voor de waterwegen en het onderhoud ervan, de Vlaamse minister van Leefmilieu die reeds drie jaar spreekt over het integraal waterbeleid, de Vlaamse minister van Ruimtelijke ordening en bovenal de minister-president. We hebben ze niet gezien, noch gehoord, ongehoord, behalve op het einde minister Dua. Onze Vlaamse excellenties, de meeste althans, treden liever op in leuke talkshows en allerlei spelprogramma's op VTM en VRT. Daar moeten ze enkel aantonen hoe leuk, sexy en sympathiek ze zijn, en dat ze werkelijk producten van hun tijd en volk zijn.

Wie we helemaal niet hoorden, was de anders zo bij de pinken zijnde minister Stevaert. In andere gevallen is hij al op de beeldbuis voor het nieuws bekend is. Hij speelt meestal kort op de bal, maar in dergelijke noodtoestanden kan hij moeilijk mensen iets aan de baard smeren en dan zwijgt hij het liefst. Zo verstandig en sluw is hij wel. Als er moed en daadkracht nodig is, herkennen we de raspolitici, ze schuwen de problemen niet.

De gratispolitiek is een afleidingsmiddel om de onbekwaamheid en het verzaken aan de ministeriële plichten, het onderhoud van de bevaarbare waterlopen, de controle erop en het investeren erin, te verdoezelen. Alleen minister Dua was verrast en meldde vrijdagavond in Terzake dat ze zaterdag in Gent, haar overstromde thuishaven, een kijkje zou nemen en de getroffen zou bezoeken. Dit gebeurde allemaal met weinig overtuigingskracht wegens geen kiezers.

Het failliet van het verderfelijke paars-groene beleid is hier nogmaals bewezen. Minister Dua spreekt al 3 jaar over een decreet integraal waterbeleid, maar de Vlaamse regering komt niet overeen. Het decreet lag klaar om te bespreken bij het begin van deze legislatuur. De vorige minister van Leefmilieu had er veel tijd en energie aan besteed, maar dat decreet dateerde uit het 'ancien régime' en belandde derhalve in de prullenmand. De regering zou een volledig nieuw ontwerp van integraal waterbeleid opmaken, dat paste in de Europese kaderrichtlijn water. De trendbreuk, u weet wel.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer Matthijs, ik betreur de teneur van uw betoog. We hebben te maken met belangrijke problemen, die een hoogstaand debat

Dua

in het Vlaams Parlement waard zijn. Daarom vraag ik dat u tot de kern van de zaak komt.

De Vlaamse regering heeft het decreet integraal waterbeleid principieel goedgekeurd. Het heeft een tijd geduurd, en dat komt onder meer doordat we ondertussen de Europese kaderrichtlijn water hebben. Ik wil niets afdoen aan de verdienste van mijn voorganger in zijn pogingen om tot een decreet te komen. Er moesten hoe dan ook Europese bepalingen mee worden opgenomen in dit ontwerpdecreet. Dat is ook gebeurd en de regering heeft het ontwerp principieel goedgekeurd. De adviezen van de adviesorganen zijn opgevraagd en verwerkt. Ik hoop dat we binnenkort de tweede goedkeuring kunnen geven, zodat we het spoedadvies van de Raad van State kunnen vragen en het zo vlug mogelijk kunnen behandelen in het parlement.

De heer Erik Matthijs : Mevrouw de minister, de procedure is mij volkomen bekend. Als lid van de commissie voor Leefmilieu hoor ik de voorzitter bij de start van elk parlementair jaar vragen waar het decreet integraal waterbeleid blijft. De voorzitter maakt deel uit van uw meerderheid. Ik zeg dat niet, ik beaam alleen wat de voorzitter van de commissie zegt. (*Opmerkingen van de heer André Denys*)

Het Vlaams decreet integraal waterbeleid, dat de problemen van de aan- en afvoer van onze waterwegen globaal zou moeten aanpakken, is er nog altijd niet. Drie jaar lang hebben de regeringspartijen gekibbeld over vorm en inhoud van dit ontwerp van decreet. In het zomerakkoord van juni 2002 kwam men eindelijk tot een vergelijk. Drie jaren van besluiteloosheid en politieke inertie liggen mee aan de basis van de huidige waterellende van vele bewoners in Vlaanderen langs de Schelde, de Leie, de Dender en de Maas in Zuid-Limburg, kortom, in de meeste rivierbekkens.

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer Matthijs, ik maak me niet snel kwaad, dat lijkt meestal maar zo, maar nu ben ik woedend ! Als mensen miserie hebben, dan moeten we daar op een serieuze manier mee omgaan. Na de grote verhalen over integraal waterbeheer en ruimte voor water, wordt het tijd om concrete maatregelen te treffen door plaats te maken voor water. Wie is daar altijd opnieuw tegen ? Dat zijn u en de Boerenbond ! (*Rumoer*)

Ik kan verwijzen naar ten minste drie stemmingen. De stemming over het validatiedecreet waaraan Kruibeke was gekoppeld, is er een van. U hebt tegengestemd. Ik kan u ook de namen opsommen van de andere Boerenbond-parlementsleden die tegen waren.

De heer Erik Matthijs : Mijnheer Stassen, ik heb voor dat decreet gestemd !

De heer Jos Stassen : Mijnheer Matthijs, u hebt tegengestemd. Ik geef u een tweede voorbeeld : het Sigmaplan. In het vernieuwd Sigmaplan is sprake van 4.000 hectare bijkomende ruimte voor water. Welke motie hebt u toen ingediend ? U stelde : 'Slechts in uitzonderlijke situaties overstromingsgebieden voor extra buffering van water aan te leggen'.

U vraagt een hele reeks maatregelen waarvan u weet dat ze nauwelijks effect hebben, maar als het erop aan komt om ruimte te creëren voor water in specifieke gebieden, dan bent u tegen omdat u weet dat die ruimte meestal ten koste zal gaan van de landbouw. (*Applaus bij AGALEV en de VLD*)

De heer Erik Matthijs : Mijnheer Stassen, luistert u toch eerst eens naar wat ik zeg. Laat me mijn rede-nering afmaken en lever daarna commentaar.

De heer Jos Stassen : Mijnheer Matthijs, ik zal samen met u nagaan hoe u uw voorstellen concreet zult omzetten in daden. We zullen afwachten wat uw medestanders zullen doen als het over concrete zaken gaat. Ik verwijs naar Maasmechelen en andere plaatsen. U loopt altijd voorop om oplossingen die ten koste gaan van de landbouw tegen te houden. (*Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy en de heer Jos Geysels*)

De heer Erik Matthijs : Mijnheer Stassen, we hebben het vandaag over de waterellende tijdens de eindejaarsperiode, maar u hebt het over heel andere zaken. Moet Vlaanderen wachten op een tweede Zomerakkoord om het vorige Zomerakkoord te kunnen uitvoeren ? (*Rumoer*)

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer Geysels, u bent al 3 jaar verantwoordelijk voor het beleid. In plaats van te zitten lachen en grienen bij de situatie in Vlaanderen, zou u beter nadenken over het beleid waarvoor u verantwoordelijk bent. U bent 3 jaar aan de macht en nog nooit eerder zijn de overstromingen zo erg geweest ! Daarover moeten we het vandaag hebben ! (*Applaus bij de oppositie*)

De voorzitter : De heer Tobback heeft het woord.

De heer Bruno Tobback : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, dit is een vergadering van beleidsmakers, ook al behoren sommigen onder ons tot de meerderheid en anderen tot de oppositie. Wij zijn allen beleidsmakers en voeren een debat naar aanleiding van een groot probleem dat een hoop mensen een hoop miserie heeft bezorgd in een periode waarin ze hadden moeten genieten van rust en vakantie. Ik wil daarom aan alle sprekers, ook aan die van de oppositie, vragen om te discussiëren als beleidsmakers en niet te vervallen in een scheldpartij.

Het gaat evenmin op om streepjes te zetten achter de naam van de minister die op de meeste plaatsen zijn of haar laarzen heeft aangetrokken. We moeten concrete voorstellen doen om te vermijden dat de mensen in de toekomst nog problemen zullen hebben. Dat is wat van ons wordt verwacht.

Mijnheer Van Rompuy, ik vraag u dus om concrete voorstellen te doen in plaats van zoals steeds te vervallen in een scheldpartij. (*Applaus bij de SP.A, de VLD en Spirit*)

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer de voorzitter, de heer Matthijs was bezig met het opsommen van zes stellingen. Wie heeft hem onderbroken en is begonnen over de Boerenbond ? Wie is begonnen over concrete punten die niets te maken hebben met het beleid ? De heer Matthijs is de spreker van CD&V. Hij zal onze visie naar voren brengen. (*Rumoer*)

De voorzitter : De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik herhaal mijn vraag : moet Vlaanderen op een tweede Zomerakkoord wachten om het eerste uit te voeren ? Er is moed nodig voor de uitvoering ervan, en in het vooruitzicht van verkiezingen in 2003 en 2004 wil geen enkele regeringspartner zijn electoraat tegen het hoofd stoten.

Naast de vertraging van het decreet integraal waterbeleid, stel ik in de tweede plaats een serieuze vertraging of het bijna stilvallen vast van de baggerprogramma's voor de Vlaamse waterwegen. Oorzaak hiervan is een tekort aan stortplaatsen. Baggerstorten worden stilgelegd door acties van milieubewegingen. De soms overdreven milieuglementering en de rigide toepassing ervan, schiet duidelijk haar doel voorbij. Aan het argument dat er geen stortplaatsen voor baggerspecie zijn, hebben de getroffen bewoners geen boodschap. Mevrouw de minister, zoek stortplaatsen en overtuig uw collega's. Daarvoor is echter moed nodig en die ontbreekt blijkbaar.

Daarnaast komen er geen acties om de verwerking van het slib op gang te trekken. Intussen kan het slib ook grotendeels gezuiverd en hergebruikt worden, maar die recyclageprogramma's komen ook niet van de grond. De regering zou bijvoorbeeld een sectoraal uitvoeringsplan kunnen uitwerken waardoor enerzijds baggeraars verplicht worden een deel van de baggerspecie te recycleren en anderzijds de waterbeheerders verplicht worden het gerecycleerde slib te gebruiken bij het verstevigen van dijken. Het ontwerp 'Uitvoeringsplan slib' werd op 29 oktober 2001 in openbaar onderzoek gesteld. Op 13 januari 2003 zal het uitvoeringsplan ter inzage liggen bij OVAM, provincies en gemeenten. In dit plan is baggerspecie echter niet opgenomen. Hiervoor is nog een aanvullend plan nodig.

Een derde vaststelling : iedereen beschuldigt iedereen. Het paraplu-systeem wordt volop in werking gesteld. Ik citeer uit een krant : 'Volgens het kabinet Dua zal het decreet 'Integraal Waterbeheer' de kans op overstromingen aanzienlijk verkleinen, bijvoorbeeld door het regenwater af te koppelen van de riolen. Toch wijst men erop dat Dua weinig verantwoordelijkheid draagt voor de ellende van de afgelopen dagen. De minister is enkel bevoegd voor onbevaarbare waterlopen. De problemen doen zich nu evenwel vooral voor met bevaarbare waterlopen... En daarvoor is minister Stevaert bevoegd !' Dit is typisch voor de Vlaamse regering : de zwarte piet naar elkaar doorschuiven, elkaar de schuld geven en ruziemaken in plaats van de problemen aan te pakken. De verkiezingscampagne is inderdaad losgebarsten !

Vierde vaststelling : sommigen herleiden het probleem tot een rioleringsprobleem. Het is intellectueel oneerlijk om te beweren dat Aquafin nog gemengde collectoren en rioleringen aanlegt. Aquafin doet dat al acht jaar niet meer en koppelt alle mogelijke verharde oppervlakken af. Er moet nog in totaal voor ongeveer 7,4 miljard euro aan rioleringswerken worden uitgevoerd. Minister Dua stelt dat ze de gemeenten aanspoort om systemen van een gescheiden waterhuishouding op te zetten, maar het duurt tientallen jaren om over te schakelen. De minister krijgt onvoldoende middelen en de bedragen zijn nu al tot en met 2004 vastgelegd. De rioleringswerken hebben echter niets te maken met de wateroverlast in de winter.

Vijfde vaststelling. Ook de aangekondigde verplichte verzekering tegen natuurrampen is er nog niet. Opnieuw wordt Vlaanderen met de vinger gewezen. De sleutel tot de verzekering ligt immers in Vlaanderen : de kaarten die de risicogebieden afbakenen zijn verre van klaar. Men mikt hiervoor

Matthijs

op 2004, dus na de verkiezingen voor de regionale parlementen. De waterellende kan zich ondertussen herhalen en nieuwe slachtoffers maken.

Zesde vaststelling. In het ontwerp Milieubeleidsplan 2003-2007 dat eveneens met méér dan een jaar vertraging kampt en zonder bijkomende middelen van start zal gaan, staat heel weinig over de overstromingsproblematiek. Het gaat om ongeveer 1 bladzijde op 430 pagina's, waarin dan nog zeer vaag wordt gebleven. Er staat: 'Overstromingsgebieden afbakenen en inrichten. Het gebrek aan ruimte voor water is een van de belangrijkste oorzaken van de overstroming. Samen met de aanpak van de te snelle afvoer zal het herstel van de natuurlijke bergingsmogelijkheden van valleigebieden noodzakelijk zijn om weerwerk te bieden aan het toenemend aantal ongewenste overstromingen. Deze maatregel zal tevens bijdragen tot het eventueel herstellen van de natuurlijke functies van valleigebieden inzake biodiversiteit, zelfreinigend vermogen en afzetgebied voor sediment. De afbakening van overstromingsgebieden is een belangrijke opdracht bij de opmaak van de bekkenbeheerplannen die worden voorzien in het decreet integraal waterbeleid. Er komen prioritaire overstromingsgebieden, zodat de nodige waterberging kan worden gepland.

Via de inzet van verschillende instrumenten, zoals de aankoop en de beheersovereenkomsten worden, in samenwerking met het ruimtelijk beleid, door de overheid valleigebieden gevrijwaard en kan verweving met andere functies gerealiseerd worden. Mogelijkheden zijn extensieve landbouw, natuur, bos en/of recreatie. De functie van deze overstromingsgebieden is mede afhankelijk van de waterkwaliteit.'

Dat klopt allemaal. Dat zijn enkele van de voorstellen uit het milieubeleidsplan 2003-2007 die nu door de administratie worden geformaliseerd. Het moet nog door de regering worden goedgekeurd.

Mevrouw de minister, toch heb ik hier enkele bedenkingen bij. De aanduiding van deze kwetsbare gebieden vraagt opnieuw politieke moed en die ontbreekt opnieuw. Als die oplossingen morgen aan de bevolking worden toegelicht, denk ik dat er weinig enthousiasme zal zijn voor uw beleid. Er moet nog heel wat gestudeerd worden vooraleer de oplossingen gerealiseerd worden.

U hebt geen middelen om uw vage intenties tot een goed einde te brengen. Bij het lanceren van het

milieubeleidsplan 2003-2007 hebt u beweerd dat 200 miljoen euro extra per jaar nodig is, bovenop de huidige kredieten voor Leefmilieu. In de begroting is daar echter niets van te merken. En binnen de Vlaamse regering is hierover nog geen enkel akkoord bereikt.

Volgens mijn fractie moeten er snel een aantal stappen worden gezet. Ik verwijs hierbij naar de bijna unaniem goedgekeurde resolutie van de heer Decaluwe, de heer De Smet en de heer Caluwé. Er moet dringend internationaal overleg komen met onze buurlanden Frankrijk en Nederland. Er moeten concrete afspraken worden gemaakt om gezamenlijk crisissituaties te beheersen en te sturen. Het gaat onder andere om afspraken betreffende de werking van de sluizen. Ze moeten wel duidelijk en werkbaar zijn, en meer zijn dan een vodge papier.

Een voorbeeld van hoe het niet moet, is het op 3 december 2002 in Gent plechtig ondertekende Internationaal Scheldeverdrag over een gezamenlijke aanpak van de problemen zoals waterverontreiniging en, jawel, overstromingen. Een maand later staat een belangrijk gedeelte van Gent onder water. Daarbovenop blijken de afspraken met Frankrijk en Nederland slecht te werken. U kunt dat niet ontkennen.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer Matthijs, ik hoop dat u niet suggereert dat het door de ondertekening van het verdrag is dat Gent onder water stond. We hebben het gisteren in de commissie die wordt voorgezeten door de heer Van den Brande uitgebreid gehad over de totstandkoming van die verdragen. Ik heb toen duidelijk gezegd dat de ondertekenende partijen die verder wilden gaan, Nederland en Vlaanderen waren. We hebben daar ook sterk op aangedrongen. Frankrijk en vooral Wallonië zijn echter niet geneigd om bindende afspraken te maken in het kader van het verdrag.

Er is natuurlijk de kaderrichtlijn water, waardoor lidstaten sowieso gebonden zijn om een aantal zaken te doen. Frankrijk en Wallonië waren echter niet echt bereid om verdere stappen te zetten. We stonden toen voor de keuze : ofwel geen verdrag afsluiten, ofwel een soort compromis aanvaarden waarin toch een aantal afspraken worden gemaakt.

Ik heb naar aanleiding van wat er is gebeurd, uitgebreid contact gehad met de burgemeester van Gent en hij heeft gezegd dat er gelukkig goede afspraken konden worden gemaakt met Terneuzen aan

Dua

de ene kant en Frankrijk aan de andere kant. Daardoor is de wateroverlast nog in enige mate beperkt gebleven.

Het kan natuurlijk altijd beter. De internationale samenwerking naar aanleiding van wateroverlast moet nog veel intensiever gebeuren. Het hoofd van de brandweer van Gent zei al dat het niet mogelijk was te bekomen dat Frankrijk huizen op het eigen grondgebied onder water zette om huizen in Gent te vrijwaren. Dat is uiteraard te begrijpen.

Toen de nood het hoogst was, is er een vruchtbare samenwerking geweest. Zonder die samenwerking zou de waterellende in Vlaanderen nog veel groter geweest zijn.

De heer Erik Matthijs : Mevrouw de minister, ik ben daarvan op de hoogte. De afspraken hebben voor een deel gewerkt, zij het met vertraging en mits enige goede wil vanuit Nederland. We hebben elke keer moeten smeken. Ik weet dus waarover ik het heb wanneer ik spreek over duidelijke en goed werkbare afspraken.

De baggerprogramma's moeten opnieuw op schema geraken. Voor het stockeren en het verwerken van slib moeten dringend maatregelen worden genomen. Het uitvoeringsprogramma voor slib moet niet alleen op papier bestaan, het moet ook correct worden uitgevoerd. Bovendien moet het sectoraal bagger- en ruimingspecieplan, dat al in 2001 klaar moest zijn, dringend worden afgewerkt. Het onderzoek van de VITO is immers beëindigd.

Er zijn ook maatregelen nodig om de samenwerking tussen de verschillende instanties zoals LIN, de AWZ, de Aminoal en de VMM te bevorderen. Daarnaast is er natuurlijk ook multidisciplinair overleg nodig. Dat hoor ik bij alle administraties. Er is overleg nodig tussen de beleidsdomeinen Economie, Milieu en Ruimtelijke Ordening. Het gebrek aan multidisciplinair overleg hebben wij als CD&V in de context van het milieubeleidsplan 2003-2007 reeds aangekaart. Er moeten bovendien geschikte locaties worden gevonden voor het storten van baggerspecie die afkomstig is van de ruiming van de waterlopen.

Het decreet integraal waterbeleid moet zo snel als mogelijk op de parlementaire agenda worden geplaatst. We moeten grondig debatteren over de keuzes die hier zullen worden gemaakt. We waarschuwen nu al voor een nieuwe, logge bureaucratie bij de op te richten waterschappen. De uitvoering

van het decreet vraagt veel tijd, veel geld en veel ruimte. Ook minister Stevaert heeft gezegd dat de uitvoering ervan moeilijk zal verlopen. Het is inderdaad zo dat veel akkoorden en benoemingen nog moeten worden bekrachtigd.

De wateroverlast van deze winter is een hydrologisch probleem. Het gaat dus om problemen met de rivieren en niet met de rioleringen. Bij wateroverlast in de zomer gaat het wel om rioleringsproblemen. Als de regen met bakken uit de lucht valt, worden we geconfronteerd met problemen zoals in Merksen omdat de riolen het water niet kunnen slikken. Sommigen beweren dat het plaatselijk bufferen van regenwater dat probleem kan oplossen. Alles wat kon worden gebufferd, was echter al gebufferd. Alle weilanden stonden immers reeds blank.

Er moet worden gebaggerd, maar daarnaast is het belangrijk dat onze waterlopen opnieuw meanderen. Stroomopwaarts moeten er overstromingsgebieden worden aangelegd. De aanleg ervan moet niet lokaal, maar wel integraal en per bekken gebeuren. Kleinschalige zaken lossen de overstromingen niet op.

Hoe gaat de regering het probleem aanpakken? Welke maatregelen zullen op korte en middellange termijn worden genomen om dergelijke noodtoestanden te voorkomen of te beheersen? Sinds 1996 is dit al de vierde gelijkaardige grote watersnood. De bevolking vraagt om oplossingen. Ze is niet gebaat bij de aankondiging van nieuwe wetenschappelijke studies en plannen en zeker niet met de minimalisering of de negatie van de problemen.

Deze paars-groene regering heeft het probleem gedurende meer dan 3,5 jaar laten aanslepen. Het excuus dat het allemaal de schuld is van het verleden, is waardeloos geworden en totaal versleten. Ik wijs nogmaals op het feit dat de vorige minister van Leefmilieu een ontwerp van decreet integraal waterbeleid klaar had. Toon nu eens de trendbreuk, of is alles laten aanmodderen en dichtslibben de enige trendbreuk? Mijnheer Tobbacq, u kondigde met veel poeha een trendbreuk aan, wel, het is een dijkbreuk geworden. *(Applaus bij CD&V)*

De heer Bruno Tobbacq : Mijnheer Matthijs, ik wil er u op wijzen dat ook ik klaarstond om het decreet integraal waterbeleid, dat de vorige minister klaar had, goed te keuren. Het was uw partij die hierover niet wou stemmen.

De voorzitter : Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : Mijnheer de voorzitter, geachte ministers, collega's, ondergelopen woningen, schade aan huisraad, nachten zandzakjes vullen, waken bij de rivier, ontredde bij de getroffen, opstandigheid ... Weer eens een overstroming, weer eens te veel water. Er wordt gevraagd naar oplossingen, maar die zijn complex.

Ik ga kort de oorzaken aanstippen, van boven naar onder volgens de logica van het water. Volgens die logica moeten we ook denken : van bovenstroom naar beneden. Wat in Ninove of Aalst gebeurt, heeft invloed op Dendermonde, het omgekeerde is veel minder het geval. De gevolgen hebben we gezien, alvast daar waar het is ondergestroomd. Ik wil vooral dat we garanties krijgen dat er op het terrein meer wordt gedaan.

Het heeft weer eens te veel geregend. Te veel water : het is ontegensprekelijk dat er de laatste jaren keer op keer neerslagrecords vallen, is het niet voor de maand dan is het wel voor het aantal liters water dat op 1 of 2 dagen tijd naar beneden viel. Het gaat dus om 'geconcentreerd water'. Er verandert niet zo veel aan de gemiddelde hoeveelheid neerslag per jaar, er valt wel steeds meer regen in pieken. Dat water is moeilijker weg te krijgen. Het is geen toeval meer dat het aantal periodes met abnormaal hoge neerslag tijdens de voorbije 5 jaar nooit zo hoog is geweest.

Reeds in de jaren negentig verklaarden verschillende professoren dat de gevolgen van de uitstoot van de broeikasgassen het moeilijkst in te schatten zijn voor het gedrag van het hemelwater. Zullen de broeikasgassen leiden tot meer stormen en meer regen ? Het ziet er naar uit dat wij meer in de natigheid komen te zitten, terwijl andere streken meer in de droogte komen te liggen. Moeten we dan nog meer waarschuwingen krijgen dat we rekening moeten houden met het feit dat de toekomstige regenval onvoorspelbaarder wordt ?

Ik zou dan ook aan de Vlaamse regering willen vragen om Kyoto niet alleen snel en onverkort uit te voeren, zoals ook al bij de begrotingsbespreking werd gezegd, maar om ook dringend werk te maken van het drastisch naar beneden halen van het energieverbruik en vooral van het verkeer, zodat we de broeikasgassen naar beneden krijgen.

Steeds minder water dringt in de grond. Stenen zijn de grote schuldigen, of zoals een krant het stelde : 'De waterbuik van Vlaanderen botst met de steen in de buik van de Vlamingen'. Toch blijven we omstandig en ruim bouwen. Toch blijven we in alle sectoren steeds opteren voor het opnieuw plaveien

van de bodem. Bij de fusie van ziekenhuizen kiezen we in eerste instantie voor een nieuw gebouw. Wij kiezen te snel voor bakstenen en voor plaveisel, dat slechts eenmaal per dag wordt gebruikt. Er zijn parkings nodig aan de bedrijven tijdens de werkuren, aan het theater, de grootwarenhuizen of het huis waarin we wonen. Hoeveel duizenden hectare worden daardoor niet ondoordringbaar en tegelijk oorzaak van grote waterstromen bij regenval ? Sommige gebieden wegen zwaarder door. Een van de bekendste en slechtste voorbeelden op dat vlak zijn de illegaal gebouwde weekendverblijven in Hechtel-Eksel en de bronnen van de Zwarte Beek. Van aan de bron wordt de waterhuishouding in het honderd gestuurd.

Er zou in Vlaanderen geen stenen oppervlakte meer mogen bijkomen. Met enige creativiteit kan iedere gemeente het plaveisel verminderen. We zouden regenwaterbuffering kunnen inbouwen. In Duitsland moet bijvoorbeeld ieder industrieterrein 40 liter neerslag per uur kunnen bufferen.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Op dit ogenblik is een algemene bouwverordening van kracht, namelijk het besluit van 29 juni 1999 met betrekking tot de waterputten. Daarin wordt de verplichting opgelegd om bij de bouw van iedere nieuwe woning in een waterput te voorzien. Dit geldt alleen voor de eengezinswoningen. Ik heb bij de bespreking van de beleidsbrief ruimtelijke ordening aangekondigd dat wij aan een besluit werken waarin de verplichting op alle bouwwerken in Vlaanderen wordt toegepast, ook bij verhardingen die meer dan 100 vierkante meter bedragen. De teksten zijn reeds afgewerkt en moeten de klassieke procedure doorlopen. Vanaf deze zomer zal deze verplichting algemeen geldend worden.

Mevrouw Isabel Vertriest : Dat is al één druppel op de spreekwoordelijk hete plaat. Het is belangrijk dat in dat besluit ook de kwantiteiten worden vastgelegd. Zo kan de kans op overstroming worden ingeperkt. De buffering van 40 liter water per uur komt overeen met een hoge regenval met kans tot overstroming die om de 25 jaar voorkomt.

Het is goed dat men ook voor privé-woningen die verplichting oplegt. Voor een grotere verharde oppervlakte moet de opslagcapaciteit worden berekend die nodig is om een overstroming te voorkomen. Dit moet door de Vlaamse overheid worden onderzocht.

Vertriest

Verder is het niet zo dat het ontbreken van stenen, doordringing in de grond verzekert. Als akkers door zware machines worden dichtgereden, dringt het water wel nog door in de ploegvoren, maar niet naar de diepere lagen. Een onbegroeide akker veroorzaakt meer waterafvloeiing dan een begroeide. Weiden slorpen meer water op, bossen nog het meest. De kritieke plaatsen zijn niet die waar het daadwerkelijk overstroomt, maar die net op de waterscheidingslijnen. Daar is infiltratie noodzakelijk.

Vooraf bij de stadsbossen wordt aan bosuitbreiding gedaan. De bovenlopen van een aantal cruciale beken, zoals de Zwalm en de Markebeek, hebben echter ook een grote ecologische en hydrologische waarde. Bebossen in de bovenlopen, ook de bovenloop van de Nete en de Demer verdienen prioritair onze aandacht en zijn aan bebossing toe.

Grachten en rivieren worden nog steeds in dwangbuizen gestoken. Er worden nog steeds dijken gebouwd, rechttrekkingen doorgevoerd, betonnen grachten en overwelvingen gefabriceerd. Voorbeelden hiervan zijn op alle niveaus te vinden. Particulieren, gemeenten, provincies en zelfs Polders en Wateringen houden zich nog steeds bezig met het inwelden en het dichtgooien van waterwegen. We moeten op dit vlak evenwel een andere koers varen. Het heeft geen zin water in een carcan te steken. Elk carcan wrekt zich op termijn. We moeten het water, liefst zo hoog mogelijk in de loop, de nodige ruimte bieden.

Momenteel proberen we op een zo kort mogelijke termijn zoveel mogelijk water naar de zee te laten stromen. Eigenlijk moeten we net het tegenovergestelde betrachten : het water in het bovengedeelte van de waterlopen zou zo veel mogelijk in de grond moeten dringen en er moet zo weinig mogelijk water naar de zee stromen.

Bepaalde hoofdingenieurs van de AWZ menen nog steeds dat een verbreding van het afleidingskanaal van de Leie de problemen zou oplossen. De problemen bevinden zich evenwel ver voor dit afleidingskanaal en kunnen bijgevolg niet worden opgelost door middel van een snellere afwatering op het einde van de waterloop.

De vroegere denkwijze biedt geen oplossingen. We moeten het water broodnodig voldoende ruimte en tijd gunnen. Op basis van dit besef wordt al jaren over een decreet op het integraal waterbeleid gesproken.

Ik was zeer blij dat dit decreet deel uitmaakte van het zomerakkoord. Ik erger me echter dood aan het feit dat er, ondanks het politieke akkoord dat toen is afgesloten, momenteel nog steeds geen decreet is. Blijkbaar zitten de besprekingen ergens vast. Ik weet zelfs niet waar de plannen zich momenteel bevinden.

Ik zou minister Dua, architect van dit decreet, en het Vlaams Parlement willen vragen om het integraal waterbeheer zo snel mogelijk in het Vlaams Parlement te bespreken. Alle nodige adviezen en besprekingen moeten door middel van spoedprocedures worden bespoedigd. Dit lijkt me het minste wat we kunnen doen. *(Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy)*

Ik vraag de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement om hiervan zo snel mogelijk werk te maken. Om de behandeling te bespoedigen, moeten we de nodige spoedprocedures aanwenden. Is het nu duidelijk ? *(Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy)*

Mijn vierde punt betreft de verhouding tussen water en ruimte. Een decreet op het integraal waterbeheer zal niet alle problemen oplossen. Er zijn in het verleden heel wat fouten gemaakt. Onder meer omdat Vlaanderen zeer veel kwetsbare gebieden telt, staan veel woningen op wateronveilige plaatsen.

Door middel van dijkophogingen kunnen deze woningen worden beschermd. Dijkophogingen doen het water evenwel niet verdwijnen. Steeds opnieuw zal het water elders zijn weg zoeken. Momenteel duwen burens, wijken en gemeenten het water weg naar de volgende buur, wijk of gemeente. Dit is een trend die we moeten doorbreken. Eigenlijk gaat het hier om een ketting. Het water laat zich wegduwen tot aan de zwakste schakel, die vervolgens breekt. Op die manier zullen we de problemen nooit oplossen.

Wat het RSV betreft, hebben we op dit vlak onze kans gemist. Ik zal dit illustreren aan de hand van een voorbeeld. Het Denderbellebroek heeft de laatste weken veel water opgevangen. Het RSV voorziet evenwel in een weg dwars door het Denderbellebroek. Mijns inziens zou het aanleggen van dergelijke wegen niet langer mogen kunnen. Het is duidelijk dat het Denderbellebroek een belangrijke wateropslagfunctie vervult. Ik begrijp niet dat het trekken van een weg door een dergelijk gebied in een structuurplan kan worden opgenomen.

Vertriest

Het RSV zal binnenkort worden geëvalueerd. In het verleden zijn enkel de rivieren als structuren elementen gebruikt. De rivierbekkens zijn hierbij niet in aanmerking genomen. In een volgend RSV moeten we hier wel rekening mee houden en moeten we de rivierbekkens als ordenende elementen beschouwen. Voor ons is dit een prioriteit.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, we moeten in dit verband twee zaken onderscheiden. Wat de ruimtelijke ordening betreft, is in het verleden niet steeds even intelligent omgesprongen met het principe dat water ruimte nodig heeft. Aangezien de meeste aanwezigen ooit enige bestuursverantwoordelijkheid hebben gedragen, moeten we hier niet proberen de zwarte piet naar elkaar door te schuiven.

De vraag is wat we hieraan in de praktijk gaan doen. De huidige Vlaamse regering zet consequent het tijdens de vorige legislatuur uitgestippelde beleid voort. Bij iedere gewestplanwijziging en bij ieder nieuw ruimtelijk uitvoeringsplan gaan we na welke maatregelen we kunnen treffen om beken en valleien te beschermen en om bebouwing op bepaalde plaatsen te verbieden.

Ten tweede wordt in het ontwerp van decreet inzake integraal waterbeleid voor het eerst het principe van de watertoets ingevoerd. Voor iedere nieuwe bouwvergunning moet die watertoets worden uitgevoerd. Ten derde is er de afspraak gemaakt, en vastgelegd in voornoemd ontwerp dat, wanneer de bekkenbeheersplannen zijn goedgekeurd, die binnen de 2 jaar zullen worden gevolgd door een ruimtelijk uitvoeringsplan. Er is nog één discussiepunt. Als men een ruimtelijk uitvoeringsplan maakt, zal men onherroepelijk worden geconfronteerd met enige planschade als gevolg daarvan. Ik stel terzake voor dat we een wijziging invoeren bij de planbaten zoals die nu zijn ingeschreven in het decreet, zodat we bijvoorbeeld de planbaten die we zullen heffen om versneld bedrijventerreinen in Vlaanderen aan te leggen in een speciaal fonds kunnen onderbrengen. Het is de ambitie om dit jaar 1.000 hectare aan te duiden als bijkomende bedrijventerreinen.

Dat fonds moet de beide bevoegde ministers voldoende financiële middelen kunnen geven om maatregelen te nemen inzake waterbeheersing, met in het extreme geval onteigeningen en het aankoo-

pen van eigendommen. Koken kost geld : we moeten zorgen dat daar een specifiek fonds voor wordt opgericht. Ik stel dus voor dat we afwijken van artikel 91 van het decreet inzake de ruimtelijke ordening, zodat de planbaten voor nieuwe bedrijventerreinen integraal naar dat fonds gaan, in plaats van dat de 10/10/80-verdeling wordt doorgevoerd. Zo zullen we planologisch te werk kunnen gaan, geld kunnen vrijmaken en ecologie en economie maatschappelijk deels met elkaar kunnen verzoenen. Ik stel voor dat we daar binnen de regering een discussienota over klaarmaken en heel snel, wat mij betreft met een voorstel van decreet, die kleine decreetswijziging doorvoeren.

Mevrouw Isabel Vertriest : Ik heb nog een opmerking. In ruimtelijke ordening moet men rekening houden met meer dan de beken en valleien. Men moet rekening houden met de hele dynamiek en de waterhuishouding van het gebied. Heel veel problemen die rijzen in de beken en valleien worden veel hoger veroorzaakt. Dat is dan ook mijn kernidee wat ruimtelijke ordening betreft. Houd daar rekening mee wanneer men bepaalt waar men iets gaat plaatsen. Het gaat er niet alleen om ruimte te geven aan water in die beek of vallei waar de kans op overstroming bestaat. Men moet rekening houden met wat iets veroorzaakt, ook als het op de bovenloop staat. Wie in Ninove of Aalst iets doet, moet zien dat dit geen negatieve invloed heeft op de waterhuishouding in Dendermonde.

Minister Dirk Van Mechelen : Daarvoor dienen net de bekkenbeheerscomités, namelijk om die coördinatie door te voeren. Daarna kan ik pas de vertaling doen in ruimtelijke uitvoeringsplannen. Maar ik denk dat de wil nog nooit zo groot is geweest om dit te doen. De heer Kelchtermans heeft voorbereidend werk gedaan terzake. Dit werk wordt momenteel door de respectieve administraties in goede coördinatie uitgevoerd. Het probleem is natuurlijk dat die resultaten tijd, middelen en coördinatie vragen. Maar men is daarmee bezig.

Mevrouw Isabel Vertriest : Toch heb ik nog een probleem. Ik geef een voorbeeld om aan te tonen dat er op het terrein te weinig resultaat is. De afbakening van het grootstedelijk gebied Gent bevat een woonuitbreidingsgebied Hoog-Latem. U moest dat vorige week eens hebben gezien. Dan vraag ik me af hoe het mogelijk is dat men zo iets meeneemt in een afbakening van een grootstedelijk gebied als woonuitbreidingsgebied. Een deel ervan is overstroomd. Ook sommige huizen zijn er overstroomd. Ik stel dus voor dat we niet wachten op de watertoets in het integraal waterbeheer, maar een gemakkelijk instrument creëren waarbij, als er

Vertriest

ergens terrein wordt aangesneden, wordt bekeken of het veilig is. Ik merk immers dat het gebeurt dat risicovolle gebieden toch nog worden aangesneden. Dit instrument hoeft niet gepaard te gaan met heel wat administratief werk. Men moet gewoon ter plaatse gaan kijken. Ook voor een aantal kopers zou dit zekerheid geven. Op het moment dat ze moeten beginnen bouwen – als dat in de winter is – merken veel mensen immers dat het ondergelopen is. Deze zaken moeten op een concrete en effectieve manier worden aangepakt.

Minister Dirk Van Mechelen : Mevrouw Vertriest, de instructies zijn gegeven om voor ieder woonuitbreidingsgebied te bepalen of het al dan niet watergevoelig is. Ik engageer me ertoe dat geen enkel woonuitbreidingsgebied zal worden aangesneden dat risico's heeft inzake wateroverlast. Dat is belist.

Er is een studie van de KU Leuven waarbij alle woonuitbreidingsgebieden in kaart zijn gebracht : planologisch, cartografisch en fotografisch. We hebben dus alles om op voorhand te weten of ze al dan niet kwetsbaar zijn. De administratie heeft de formele opdracht om het aansnijden van een woonuitbreidingsgebied dat gevoelig is, te verbieden.

Mevrouw Isabel Vertriest : Een vijfde punt dat ik wou aansnijden, gaat over het slib en de slibbestrijding. Per jaar verandert er in Vlaanderen 1,6 miljoen ton vruchtbare grond in – meestal vervuild – slib dat dan gebaggerd moet worden. Het zijn vooral de Zandleemstreek en de Leemstreek met hellingen en reliëf, waar de problemen gesitueerd zijn. Verschillende sectoren hebben daar invloed op : particulieren, landbouwers en de meeste grondgebruikers.

Vanuit het Vlaams Gewest is er ondersteuning voor erosiebestrijding. Ik denk dat het zeer dringend nodig is om dat ook zo operationeel mogelijk te maken. Alleen al in Oost-Vlaanderen zijn er 26 gemeenten met aanzienlijke erosieproblemen. De Molenbeek en de Markebeek – die naar de Dender vloeien – en de Zwalm behoren tot de toppers. Maar liefst 8,8 ton gaat per jaar en per hectare de Markebeek binnen, en 6,3 ton per hectare per jaar van het gebied rond de Zwalm gaat de Zwalmriever binnen.

Erosiebestrijding hoeft echt niet duur te zijn. Er zijn vrij simpele maatregelen die de slibtoevoer kunnen stoppen, waardoor het baggeren natuurlijk veel minder nodig is. Daarom heb ik de volgende

vraag. Er is nu een subsidiebesluit. Misschien kan dit operationeler worden gemaakt en worden toegespitst op deze streek, zodat die slibtoevoer zo snel mogelijk stopt.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mevrouw Vertriest, u weet dat we effectief een subsidiebesluit hebben, waarvoor in kredieten is voorzien. Het is de bedoeling dat dit subsidiebesluit alleen van toepassing is op die gemeenten die gecatalogeerd staan als erosiegevoelig. Ik ben zelf enkele weken geleden, samen met de minister-president, in Limburg gaan kijken naar de resultaten van de subsidies via dit besluit. Onze algemene indruk is ontzettend positief. Onze basisfilosofie is op grote schaal heel kleinschalige maatregelen nemen, zodat de erosie wordt tegengehouden. Dat heeft overleg met de landbouwers gevraagd, want voor hen is het ook nieuw. Daar ter plaatse hebben we echter kunnen vaststellen dat de landbouwers zich heel goed bewust zijn van het positieve effect van die maatregelen.

Een hele reeks gemeenten heeft ondertussen ingeschreven op dit subsidiebesluit, hetzij voor zeer concrete maatregelen, hetzij voor de opmaak van een erosiebestrijdingsplan, waarbij in een volgende fase de concrete maatregelen komen. Ik denk dat we zo met relatief beperkte middelen eigenlijk een heel belangrijk effect zullen hebben op de erosie en dus op de hoeveelheid slib die uiteindelijk terecht komt in onze waterlopen, met als bijkomend positief effect dat natuurlijk vruchtbare grond op de akkers wordt gehouden, wat ook voor de landbouw zeer belangrijk is.

Mevrouw Isabel Vertriest : Dan kom ik bij mijn zesde punt. Het feit dat de zeespiegel aan het stijgen is, is iets waar we rekening mee moeten houden bij ons waterbeheer. Over de oorzaak van de zeespiegelstijging wordt urenlang geredetwist, maar dat de ijskappen smelten, is vastgesteld, en dat de zeespiegel stijgt, is ook vastgesteld. Voor ons lage land, met rivieren onderhevig aan getijden, is dat een zeer belangrijke evolutie waar we rekening mee moeten houden als we de veiligheid op ons gebied willen verzekeren. Hoe gaan we daarmee om vanuit de zorg om veiligheid voor de toekomstige generaties ?

In Nederland heeft de Wetenschappelijke Raad van de regering onderzoek gedaan naar de scenario's en mogelijke invloeden. Het zou goed zijn dat de Vlaamse regering zich over dat probleem buigt en nagaat in hoeverre en op welke wijze rekening moet worden gehouden met een stijging van de

Vertriest

zeespiegel, die immers een nog moeilijker afvoer van het water tot gevolg heeft.

Wat me de voorbije weken erg heeft geschokt is het stilzwijgen en de afwezigheid van minister Stevaert, als bevoegd minister, tijdens dagen van ontij. Mijnheer de minister, het heeft me geraakt dat u afwezig was, terwijl de mensen in de miserie zaten.

De voorzitter : Minister Stevaert heeft het woord.

Minister Steve Stevaert : Mijnheer de voorzitter, ik acht het gepast hierop te reageren. Ik hoor hier dat minister Dua de architect is van het integraal waterbeheer. We hebben in de regering de afspraak gemaakt dat het dossier door minister Dua zou worden getrokken. Het dossier stamt uit het verleden. Ik heb het samen met minister Kelchtermans opgemaakt. Mijn kabinetsmedewerker, de heer Rutten, u allen bekend, heeft daar onmenselijk veel tijd en werk ingestoken.

Ik heb minister Dua in de regering altijd gesteund. Het was mijn overtuiging dat zij coördinerend minister was in dit dossier. Ik begrijp nu dat de Agalevfractie dat niet meer wenst, en zal dat in de regering aanklaarten. (*Rumoer*)

Ik was niet met vakantie. Ik heb minister-president Dewael en de eerste minister, die op verlof waren, verdedigd. Ze hoefden volgens mij niet terug te komen. Ik was in het land en bezig met het dossier. Het is echter ongepast op te treden op het moment dat de burgemeesters van Gent en Geraardsbergen, de gouverneur van Oost-Vlaanderen, de minister van Binnenlandse Zaken, de minister van Landsverdediging en de coördinerende minister ter plaatse waren. Als de Agalevfractie vraagt dat ik me voortaan ter plaatse begeef bij zulke rampspoed, dan wil ik dat doen. (*Opmerkingen*)

Het stoort mevrouw Vertriest dat ik niet aanwezig was in de omstreken van Gent. Is dat uw stelling of niet? U hebt me misschien niet gehoord, maar ik heb duidelijke uitspraken gedaan. Dit is ernstig, want mijn visie is nogal duidelijk. We moeten het probleem niet aanpakken op het eindpunt, maar aan het begin, daar waar het probleem ontstaat.

U hebt gesproken over Kyoto. Een van de problemen is inderdaad het hemelwater. We moeten daarvoor de nodige inspanningen doen. Als het hemelwater de grond raakt, spelen twee elementen een rol: tijd en ruimte. Als er iemand in deze

en in de vorige regering daarover systematisch een visie heeft ontwikkeld, dan ben ikzelf het. Dat kunnen mijn collega's getuigen. Ik heb in de regering een verplichting van de beplanting van het landbouwareaal voorgesteld. U zou er verstoeld van staan wie daar niet voor was. Ik was voor een permanente verplichting in heel Vlaanderen. Het zou al heel wat water gescheeld hebben, als we dat hadden opgelegd. Ik was voorstander van een verplichting van kleine landschapselementen op massale schaal en zonder subsidie, omdat dat een goede vorm van bedrijfsvoering is voor de landbouw.

In de korte periode dat ik minister van Ruimtelijke Ordening was, heb ik het voorstel gedaan regenwaterputten te verplichten. Dat voorstel is ook goedgekeurd, en minister Van Mechelen wil het uitbreiden. Zo heb ik systematisch gewerkt op alle vlakken.

De problemen aan het eind van de cyclus kunnen we niet oplossen met dijken. Als er nu in Limburg minder overstromingen zijn, komt dat deels omdat we dijken hebben bijgebouwd en deels omdat we dijken hebben afgebroken en ruimte aan het water hebben gegeven. Deze regering heeft het baggerdossier kunnen deblokken. Dat dit nodig was, is niet de fout van de vorige regering maar van tal van actiegroepen, en dat is hun goed recht. Nu wordt er opnieuw gebaggerd. Er zijn gebieden aangekocht om de baggerspecie naartoe te brengen. U kan dit allemaal nakijken.

Als we niet opletten met baggeren zouden we nog een groter probleem kunnen krijgen. We moeten oordeelkundig baggeren op de juiste plekken. Een van de plekken waar nu geen overstromingen zijn geweest, is West-Vlaanderen omdat we daar oordeelkundig hebben gebaggerd. Op plaatsen die ver van de zee zijn verwijderd, moeten we het probleem niet met baggerwerken oplossen, maar moeten we de waterstand verhogen.

Ik heb al deze dossiers constructief gesteund. Nu zegt u dat ik geen uitspraken doe. Ik heb zelfs op het vlak van ruimtelijke ordening uitspraken gedaan in het kader van de kaarten die moeten worden afgebakend, een bevoegdheid waarover minister Dua de coördinatie heeft, maar waaraan mijn administratie moet bijdragen. Vlaanderen staat op dat vlak veel verder dan Wallonië hoewel men daar beweert die kaarten te hebben. Loop die verhalen echter niet achterna.

Vraagt u nu in eer en geweten dat elke minister zich ter plaatse zou begeven op het moment van de ramp, met de camera's in aanslag, om de burge-

Stevaert

meesters te begeleiden ? Is het nodig om naast prins Laurent alle getroffen plaatsen te gaan bezoeken ? Vraagt u dat ? Daar ga ik niet mee akkoord. Ofwel vraagt Agalev dit, maar dan wil ik deze vraag formeel horen. Ofwel is minister Dua coördinerend minister, waar ik het grootste vertrouwen in heb, maar dan stel ik voor dat u die vraag onmiddellijk terugtrekt. (*Applaus bij de sp-a en de VLD*)

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : We hebben nood aan een sereen debat. Het is vooral noodzakelijk dat binnen de meerderheid met één stem wordt gepraat om de problemen van de mensen op te lossen.

Mijnheer de minister, ik kan deels akkoord gaan met de dingen die u allemaal hebt voorgesteld. Ik weet ook dat er niet één bepaalde oplossing bestaat voor de overstromingen. U bent wel verantwoordelijk voor een aantal aspecten van het dossier.

U hebt al verwezen naar de kwestie van de baggerwerken en naar West-Vlaanderen. Ik volg dit dossier al jaren. De verdienste voor het feit dat er vandaag in West-Vlaanderen geen overstromingen waren, ligt in grote mate aan het provinciebestuur van West-Vlaanderen dat dicht bij de mensen staat, geholpen door de gemeenten en door Polders en Wateringen, die dicht bij de mensen staan en daar op een oordeelkundige manier aan hebben gewerkt.

Wat het baggeren betreft, kunt u niet ontkennen dat we tot in den treure in de commissie voor Openbare Werken, jaar na jaar, telkenmale opnieuw pleiten voor extra inspanningen voor het baggeren. Daarvoor moeten meer middelen worden vrijgemaakt. U hebt zich al een paar maal kunnen verstoppen achter de problemen van de stocering van de baggerspecie, maar budgettair hebt u tot op vandaag nog maar één maal een inspanning gedaan, namelijk bij de begrotingscontrole van 2000, toen er ook overstromingen waren. Nadien is men teruggevallen op het bestaande niveau.

Ik pleit voor investeringen in het kader van een doelmatige en structurele aanpak. Cijfers hebben uitgewezen dat het budget minstens moet worden verdubbeld om op een oordeelkundige en selectieve manier te baggeren. Dit is niet de enige oplossing. Zouden we de Leie bijvoorbeeld tussen Sint-Baafs-Vijve en Gent een halve meter dieper uitge-

baggerd hebben, wat nodig is, ook dan zouden de overstromingen niet volledig zijn tegengehouden. Dan zou het misschien in plaats van 35 centimeter 28 centimeter geweest zijn.

Met dit alles bedoel ik dat deze regering zo snel mogelijk eenduidig en met één stem de problematiek van de baggering en van de ruimtelijke ordening op een gecoördineerde manier moet oplossen in plaats van onder elkaar te bekvechten.

Minister Stevaert, probeer eventueel een beroep te doen op het FFEU voor eenmalige inspanningen, met name in het licht van de problematiek van de baggerwerken.

De voorzitter : De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones : Mijnheer de minister, ik heb uw verklaringen gehoord op het VTM-nieuws. U hebt het toen ook over ruimtelijke ordening gehad. Uw woorden waren echter niet helemaal duidelijk en daarom had ik nu graag meer duidelijkheid van u gekregen.

U hebt verklaard dat de woningen in de valleigebieden eigenlijk zouden moeten verdwijnen. Hetzelfde geldt voor de woningen in zones die telkens opnieuw dreigen te overstromen. In West-Vlaanderen is dit reeds gebeurd. Daar heeft minister Dua twee hoeven onteigend zodat we in de media niet meer het beeld krijgen van een burgemeester die het leven van kuikentjes redt. Met die oplossing – gecombineerd met het preventief lozen van afvalwater – zelfs ietwat buiten de normen – en van het stroomwater – heeft men de problemen kunnen vermijden.

Uw oplossing op het vlak van ruimtelijke ordening – namelijk het opruimen van woningen – hebt u echter onmiddellijk daarna in hetzelfde interview herroepen. Immers, toen men u vroeg of dan woningen verwijderd moeten worden, iets wat politieke moed vergt, antwoordde u dat dit niet het geval is als er een legale bouwvergunning kan worden voorgelegd. Precies daarover gaat het. Hebben we wel de politieke moed om in die bedreigde gebieden ingrijpend een aantal nieuwe voorzieningen te treffen ?

De voorzitter : Minister Stevaert heeft het woord.

Minister Steve Stevaert : Mijnheer Loones, er is de hele discussie over de verzekeringen. Er moeten kaarten worden gemaakt en dan moet er worden afgebakend. Ik denk dat iedereen het met mij eens is dat het een goed initiatief is om een verzekering

Stevaert

op poten te zetten. Een verzekering dient echter om een risico te verzekeren, en niet om een zekerheid te verzekeren.

In Limburg hebben we ervoor geopteerd om Herbrich te verwijderen zodat er daar geen risico meer was. We wisten immers met zekerheid dat dit gehucht telkens opnieuw zou overstromen. Zelfs in het winterbed van de Maas moesten we soms heel dure investeringen doen om één woning te vrijwaren. Het was dus veel beter geweest om die woning op te kopen. Dat zou financieel veel gezonder geweest zijn.

Het verwijderen in Vlaanderen gaat dus niet om zoveel woningen en landerijen. Ik kom nog even terug op dat verhaal uit West-Vlaanderen. Het ging om een Limburgse boer die de hoeve gekocht had, want West-Vlaamse boeren kenden het probleem aldaar. (*Gelach*)

De waterproblematiek kan niet door massale onteigeningen of afbraak worden opgelost. Als iemand oordeelt dat hij met zijn rechtmatige vergunning in dat gebied wil blijven wonen, dan kan enkel het onteigeningsinstrument worden gehanteerd. Iemand die daarentegen in overtreding is, moet daar niet wonen. Ik kan me echter moeilijk voorstellen dat we een verzekeringstechnisch stelsel op poten zetten waarin zekerheden van overstroming mee verzekerd zouden worden. Zo'n verzekering zult u nooit vinden en dit zou bovendien niet correct zijn ten aanzien van iedereen die tot dit verzekeringsstelsel moet bijdragen. Dit is mijn stelling.

Zoals reeds door mevrouw Vertriest aangehaald, zitten we soms met heel eigenaardige situaties. Huizen in een waterziek broek, dat volgebouwd is, en beschermd door een dijk, overstromen nooit. Ze veroorzaken wel overstromingen op andere plaatsen. Tegen die mensen zeggen dat ze moeten worden onteigend, nadat ze een vergunning van de overheid hebben gekregen, is ondoenbaar. Onteigenen is niet zaligmakend maar wel een van de instrumenten die soms moeten worden gebruikt.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : We moeten de systematiek volgen, die zegt dat er eerst bekkenbeheersplannen komen. Die worden vertaald in ruimtelijke uitvoeringsplannen. Om die te kunnen realiseren, moeten we onteigenen. Ik stel voor dat iedereen het decreet leest. In artikel 72 van het

nieuw decreet op de ruimtelijke ordening staat heel duidelijk dat bij een onteigening geen rekening wordt gehouden met de waardevermeerdering die het gevolg is van het oprichten van constructies zonder vergunning. Dat principe staat ook in artikel 4 van de wet van 12 juli 1976, die rampenschade regelt. Een illegale woning die vandaag wordt getroffen door water, is daartegen zowel in de federale als in de Vlaamse wetgeving niet verzekerd.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de minister, u spreekt over illegale gebouwen. Hebt u een idee hoeveel er dat zijn en waar ze zich bevinden ?

Mevrouw Isabel Vertriest : Ik ga ervan uit dat er weinig illegale woningen in overstromingsgebied staan. De meeste zijn legaal gebouwd. Dat is het failliet van het verleden. Sommige mensen zijn vaak onwetend in een risicogebied gaan wonen. Anderen wisten het wel.

Minister Dirk Van Mechelen : Ik heb het laten nagaan door mijn administratie. Die bevestigt mij formeel dat ze op dit ogenblik geen dergelijke voorbeelden kent.

Minister Steve Stevaert : Het probleem is omgekeerd. Daar staan legale woningen die er niet hadden moeten staan. We kunnen dat de burger niet verwijten, want die heeft daarvoor een vergunning gekregen. We kunnen ons alleen afvragen welke overheid op welk moment en in welke omstandigheden die vergunning heeft gegeven. Dat onderzoek moet de burger niet doen, dat moeten we zelf doen.

Mevrouw Isabel Vertriest : Dat is een spijtige zaak. Minister Dua doet de volledige coördinatie voor het integraal waterbeheer. We zullen op een aantal concrete zaken waarover problemen bestaan, nog terugkomen in de interpellaties.

Vorige maand werden de Schelde- en Maasverdragen getekend. Voor ons gaan die niet ver genoeg. We hebben dat gisteren in de commissie al bediscussieerd. Ik heb toch de hoop dat er een verbetering komt van de bestaande internationale afspraken, door de samenwerking met Frankrijk, Wallonië en Nederland. Dat is des te belangrijker omdat 2003 het internationaal jaar van het water is. We zijn dit jaar gestart in volle waterrellende. Ik hoop dat 2003 het jaar wordt van de actie, om waterbeheersing effectief geïntegreerd en vooral op het terrein aan te pakken. (*Applaus bij AGALEV*)

De voorzitter : De heer Lachaert heeft het woord.

De heer Patrick Lachaert (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, heren ministers, collega's, Frank Deboosere wond er geen doekjes om : 2002 was het op één na natste jaar sinds het begin van de weervoorspellingen. Dat we met 2001 en 2002 meteen de twee natste jaren sedert 1831 na elkaar kregen, kan geen toeval meer zijn. We lijken nu echt te maken te hebben met een klimaatwijziging, alhoewel daarover nog discussie wordt gevoerd op wetenschappelijk gebied. Wetenschappelijke zekerheid is er immers nog niet omdat de periode waarin de klimaatwijziging wordt onderzocht, nog te kort is. Bovendien was het neerslagrecord niet geconcentreerd in één of enkele maanden, maar stegen we maand na maand telkens tot boven de gemiddelden van de laatste 100 jaar.

Dat heeft als rechtstreeks gevolg dat de bodem continu verzadigd is en niet de kans krijgt om te herstellen. De infiltratiecapaciteit was tijdens de recente wateroverlast dan ook nihil. Wateroverlast in de winter door langdurige zware regenval is een probleem van rivieren of een hydrologisch probleem. In de zomer is er vooral wateroverlast na hevige korte buien wat leidt tot een probleem van riolen, een hydraulisch probleem. Soms worden die zaken door elkaar gegooid met de grootste vanzelfsprekendheid. Ik heb het daar nogal moeilijk mee.

Twee basisgegevens mogen niet uit het oog worden verloren. In de geschiedenis zijn er steeds overstromingen geweest. Dat betekent natuurlijk niet dat we de actuele situatie moeten aanvaarden, maar het is toch een vaststelling op zich. Die overstromingen situeren zich bovendien op plaatsen die in het verleden ook als overstromingsgebied gekend waren.

Allerlei goedkope demagogie is dan ook uit den boze. Het komt er in de toekomst op aan om voorbereid te zijn en dat kan alleen door een bekkengerichte aanpak. Het heeft geen zin om de mensen wijs te maken dat de collectoren de oorzaak van wateroverlast zijn of dat de wateroverlast kan worden opgelost door alleen maar een gescheiden afvoer te bouwen of door alleen maar in een regenwaterput te voorzien. Tot mijn spijt verkondigt de Bond Beter Leefmilieu heel wat foutieve boodschappen die veel te simplistisch in elkaar zitten. Zo eenvoudig is de waterproblematiek niet.

De waterproblematiek, waarvan de wateroverlast naast de waterzuivering het belangrijkste onderdeel vormt, is een zeer complex gegeven en tech-

nisch moeilijk hanteerbaar. Ik beperk me bewust niet tot het schetsen van het probleem, maar wil zeer concreet en in detail ingaan op het te voeren beleid. Drie onmiddellijk te realiseren opdrachten dringen zich op. Op bekkenniveau moeten internationale afspraken worden gemaakt. Het tijdig doorgeven van de noodzakelijke informatie van rivierdebieten en het beheerst doorsturen van deze debieten naar Vlaanderen, zijn daarbij van groot belang. Bovendien moet de informatie onmiddellijk aan de ondergeschikte besturen en de burgers worden overgemaakt.

Het Vlaams Gewest heeft op dit punt duidelijk nog veel werk aan de winkel. De recente eindejaarsperiode en de sluiting van de diensten Wegen en Waterwegen heeft dit probleem nog vergroot. De communicatie was in het begin van de wateroverlast zeer moeilijk, zonet onbestaande. Ik kan erover meespreken als schepen van Openbare Werken in een zeer precair gebied in de omgeving van Gent. Het was zelfs niet mogelijk om iemand te spreken van de administratie. Gelukkig kunnen we in zo'n gevallen terugvallen op de basis : de steden en gemeenten. Zij hebben de eerste miserie van de anderen opgevangen. Zo heb ik zelf de binnen- en buitenring rond de Ringvaart laten afsluiten omdat de diensten van het Vlaams Gewest niet bereikbaar waren. Ondertussen waren de wegen echter in een meer veranderd.

Wateroverlast kan maar worden voorspeld door het koppelen van operationele riviermodellen aan onze operationele rioolmodellen. Operationele riviermodellen bevatten up-to-dategegevens waardoor het mogelijk is om, aan de hand van de neerslaggegevens van het KMI, het onmiddellijke effect te meten van de regenhoeveelheid op de waterpeilen. Wanneer deze operationele riviermodellen worden gekoppeld aan onze operationele rioolmodellen, is de integrale waterketen rond en zijn we klaar om de gepaste maatregelen te nemen.

Het consequent baggeren en eventueel opnieuw meanderen van de waterlopen zijn essentieel voor de efficiënte en gecontroleerde doorvoer van regenwater. Iedereen vraagt terecht om de uitvoering van deze werken, maar sommigen, zoals de milieubeweging, weigeren de consequenties ervan te dragen. Er is nood aan de creatie van baggerstorten en aan de inname van gebieden langs de rivieren voor waterbouwkundige doeleinden. Acties van sommige groepen om dit via allerlei middelen te vertragen of zelfs onmogelijk te maken, zijn fout en zelfs wraakroepend.

Lachaert

Het aanleggen van overstromingsgebieden en polders op bekkenniveau is een must. Professor Meire van de UIA berekende in een studie dat hiervoor 5 percent van Vlaanderen moet worden ingenomen. Nadat de overstromingsgebieden waterbouwkundig zijn afgebakend, moeten deze spoedig worden gerealiseerd. In veel gevallen is dit met beperkte infrastructurele middelen mogelijk. Als voor de realisatie ervan moet worden onteigend, dan is dit maar zo. Een aantal voorbeelden van overstromingsgebieden leren me echter dat hier selectief en beperkt mee kan worden omgegaan, op het gevaar af van een zeer grote maatschappelijke kost.

Bij de realisatie van de overstromingsgebieden kan een conflict met de landbouw ontstaan. De landbouwers die deze gebieden technisch landbouwkundig tot goede exploitatiemogelijkheden hebben gebracht, moeten dan ook gecompenseerd worden voor de lagere opbrengst. Ik verwijs hiervoor naar het vergoedingsmodel dat uitgewerkt is naar aanleiding van de recente aanpassing van het decreet op natuurbehoud en natuurlijk milieu. Ook een landbouwcommissie – die trouwens in iedere gemeente bestaat – kan jaarlijks het nuttig landbouwkundig gebruik van de in dat jaar overstroomde gebieden vaststellen en daaruit de passende compensatie afleiden, rekening houdend met de normaal fiscaal te verwachten ontvangst in die zones.

Feit is dat de overheid hiervoor aansprakelijk is. Indien de overheid vergunningen heeft verleend binnen zones die regelmatig onder druk komen te staan, moet ze daar conclusies uit trekken zowel op het vlak van onteigening als op het vlak van vergoeding. Bouwmisdrijven moeten via de regelgeving op het vlak van de ruimtelijke ordening worden aangepakt en niet door dergelijke eigenaars uit te sluiten van schadevergoedingen bij overstromingen of via andere wetgevingen. Ook hier zijn allerlei goedkope verhalen niet relevant.

De aanpak op het bekkenniveau is onbetwistbaar de taak van het Vlaams Gewest. Eenzelfde inspanning moet worden geleverd op deelbekkenniveau. In dit deelbekkenniveau zijn diverse actoren werkzaam : provincies, steden en gemeenten, Polders en Wateringen, Aquafin, de VMM, en andere. Dit bemoeilijkt een efficiënte, structurele aanpak. Daarbij komt dat niet alle besturen dezelfde prioriteit aan dit probleem geven. Hiervoor is het meer dan noodzakelijk dat het decreet integraal waterbeleid

zo spoedig mogelijk in het parlement wordt behandeld. We moeten echter tot een werkzaam model komen. Het is niet voldoende om dit decreet goed te keuren. Er moet ook in middelen worden voorzien om het uit te voeren.

Tot voor kort hadden diverse overheden weinig op met de aanpak van de waterproblematiek, vooral wat betreft wateroverlast en -zuivering. Voor veel instanties worden de fondsen die eraan worden besteed, nog altijd niet als prioritair beschouwd.

De voorzitter : De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Mijnheer Lachaert, ik luister goed naar uw betoog. Ik stel vast dat u dezelfde remedies voorstelt als ik. Als we de beide toespraken naast elkaar leggen, zullen we vaststellen dat die erg gelijklopend zijn.

De heer Patrick Lachaert : Mijnheer Matthijs, als de zaak correct wordt benaderd, zullen velen tot dezelfde conclusie komen. Er moet voornamelijk voor gezorgd worden dat de aanpak in één punt wordt gecentraliseerd.

Vooraf het eerste deel van uw toespraak kon ik niet appreciëren. Zoals de heer Tobback heeft gezegd, is het de taak van het parlement om een beleid te ontwikkelen. Ik begrijp echter de positie van de oppositie. Gelukkig kunnen we, net zomin als CD&V, de regen tegenhouden. Het klopt echter dat, als we de zaak objectief bekijken, tot dezelfde conclusie komen.

Door diverse overstromingen is de maatschappelijke druk enorm verhoogd. Ik zit zelf al 25 jaar in de gemeenteraad. In 1977 waren uitgaven voor rioleringswerken uit den boze. We konden daar geen stemmen mee winnen. De toestand is ondertussen sterk geëvolueerd. Water vormt een politiek probleem. Alle instanties beginnen in te zien dat er keuzes moeten worden gemaakt en dat daarvoor de nodige middelen moeten worden uitgetrokken.

Op deelbekkenniveau is het belangrijk op te merken dat we in een bijzondere precaire situatie verkeren. Enerzijds worden er steeds meer oppervlakten verhard en open grachten en waterlopen 'ingebuisd'. Anderzijds worden collectoren en moerriolen aangelegd waarvan het gebruik ondermaats is. Ondertussen moet het grachten- en riolenstelsel maar soelaas bieden. Ook hier is dringend werk noodzakelijk.

Lachaert

Zoals in een op 24 oktober 2001 door het parlement unaniem aangenomen resolutie werd bepaald, is het noodzakelijk dat de gemeenten zeer dringend een gedetailleerde hydronautstudie laten opmaken. Daarin moet eerst een inventaris worden gemaakt van wat er al aanwezig is. Daarnaast moeten de grote knelpunten op waterbouwkundig vlak worden vastgesteld en, ten slotte, moeten we oplossingen bieden.

De gemeenten moeten stoppen met het nattevingerwerk in deze aangelegenheid. Een antwoord geven op een waterbouwkundig probleem is zeer technisch en zeer duur. Dikwijls is dit antwoord wel lokaal onderbouwd, doch niet in het geheel van een deelbekken, zodat een realisatie uiteindelijk het waterprobleem niet oplost, doch alleen verplaatst. Daarom is de VLD voorstander van het zo vlug mogelijk verplichten van een hydronautstudie om dan pas in een geheelconcept tot de oplossing van de knelpunten over te gaan. Ook op dit niveau is een vlugge realisatie van knelpunten mogelijk. De uitbouw van een kleinschalig waterzuiveringsnet is op dit niveau zeker aan de orde. Iedere oplossing in het buitengebied moet niet alleen op een ecologisch, doch ook op het waterbouwkundig-economisch vlak worden getoetst. Het zich vermeien in allerlei principieel-ideologische discussies is zonder meer tijdverlies.

Het terug openen van de grachten, het aanleggen van wachtbekkens op deskundig uitgekozen plaatsen in de midden- en benedenloop van beken en het regelmatig reinigen van riolen en grachten kan hierbij veel helpen. Hierdoor wordt niet alleen de waterafvoer op zich bespoedigd, bovendien wordt het regenwater gestockeerd in de waterlopen en riolen. De marge opdat een gebied zou overstromen, wordt met andere woorden verkleind.

Daarbij komt ook dat op ieder niveau bij de realisatie van ieder project, al is het een ambachtelijke zone, een appartementencomplex, een kantorencomplex, enzovoort, onmiddellijk de waterbouwkundige gevolgen moeten worden ingeschat. Een aantal gemeenten doen dit al een paar jaar.

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Mijnheer Lachaert, tot nu toe ben ik het volledig met u eens. U bewijst dat u iemand bent met praktijkervaring. Toch heb ik een cruciale vraag. We hebben het al gehad over het slib, over de baggerproblematiek. Gaande van een kleine gracht over een beek, tot een afleidingska-

naal weten we met het slib geen blijf. De boeren kuisen hun grachten niet meer, want ze weten met het slib geen blijf. Ook belangrijke afleidingskanalen worden niet meer gekuist. Ik herinner me een studie van het WES van 1982 waarin werd gezegd dat het afleidingskanaal van de Leie ooit is gegraven om de hele Gentse regio te sparen van regelmatige wateroverlast. Sinds 1982 is dat afleidingskanaal echter niet meer gebaggerd. Het gevolg is uiteraard dat het waterpeil stijgt.

Wanneer zal er eindelijk eens een oplossing komen voor de slibproblematiek ? We stellen vast dat de afdeling Wegen en Verkeer en de afdeling Waterwegen zeggen dat ze proberen grachten te kuisen, maar dat ze met het slib geen blijf weten. De gemeenten blijven dan met de miserie zitten. Ik heb erg meegeleefd met burgemeester Beke en met burgemeester De Padt, die hier aanwezig is. Zij hebben schitterend werk geleverd en stonden onder enorme druk.

Wat zal de Vlaamse regering doen om het probleem op te lossen ?

De heer Patrick Lachaert : Ik denk dat er een onderscheid moet worden gemaakt tussen de grachten en de beken enerzijds en de afleidingskanalen anderzijds. De afleidingskanalen zijn een probleem van het Vlaams Gewest. De grachten en de beken vallen onder de provinciale en gemeentelijke bevoegdheden. De vervuiling daarvan heeft bijna altijd te maken met minerale oliën.

Het is perfect mogelijk om de slibverwerking op een eenvoudiger en minder kostenroevende manier te realiseren dan vandaag het geval is, maar daarvoor is een wijziging van de reglementering nodig. Ook de administratie zelf merkt op dat we onszelf door een zeer strenge reglementering buitenspel zetten. Veel geld wordt nu immers nutteloos besteed.

Mijn gemeente heeft deze winter 38 vrachtwagens met slib naar Zwijndrecht gestuurd en dat kostte meer dan 2,5 miljoen euro. We kunnen een en ander toch anders organiseren zonder de ecologie in het gedrang te brengen. Ik baseer me voor die bewering niet op indianenverhalen of op de media, maar wel op een wetenschappelijk onderzoek van een labo. Mevrouw de minister, u moet dus iets doen.

In verband met de waterwegen, de bevoegdheid van minister Stevaert, stelt zich het probleem van het stockeren van het slib. De milieubeweging wil ik nog wel meedelen dat we vandaag beschikken

Lachaert

over de technische voorzieningen om op een deftige manier slibstorten te bouwen zonder dat ze gevaar opleveren voor het milieu en de omgeving.

De watertoets, die altijd zou moeten gebeuren, gebeurt veel te weinig. Indien het glas vol is, geeft elke extra druppel aanleiding tot lokale wateroverlast. De minste verstoring van de huidige waterhuishouding heeft zeer grote gevolgen op de wateroverlast. De bodem is immers verzadigd met water.

De burger moet ook zijn verantwoordelijkheid opnemen. Indien hij in een bekend risicogebied woont of werkt, moet hij via allerlei technische voorzieningen het risico op overstromingen trachten in te perken. Dat eist een investering, maar daardoor kan het risico wel worden weggenomen of in grote mate worden beperkt.

Tot slot moet er ook een snelle regeling komen voor de verzekering tegen overstromingsrisico's. Dat werd hier reeds aangehaald. Een provinciegouverneur deelde mij mee dat het vinden van experts voor het vaststellen en begroten van de schade de zwakke plek is, omdat de toegekende vergoedingen voor die experts ondermaats zijn. Daardoor wordt de afwerking van de dossiers vertraagd. Deze aangelegenheid behoort weliswaar niet tot onze bevoegdheid, maar toch is het noodzakelijk dat we vanop deze plaats allemaal aandringen op een oplossing.

De conclusie van mijn verhaal is dat we overstromingen wellicht nooit zullen kunnen vermijden. Hoe dan ook is een gezamenlijke actie nodig om het risico erop te beperken en de gevolgen ervan letterlijk en figuurlijk in te dijken. Ieder niveau moet zijn verantwoordelijkheid nemen. Ik kijk dan vooral in de richting van het Vlaams Gewest. Gelukkig stonden de voorbije weken de steden en gemeenten paraat, anders hadden we waarschijnlijk nog veel meer problemen gehad. Laten wij er als beleidsmakers werk van maken. (*Applaus*)

De voorzitter : Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, heren ministers, collega's, ik wil de problematiek van de wateroverlast in het algemeen inhoudelijk benaderen.

Vorige sprekers hebben het reeds aangekaart : wateroverlast is een woord waarachter veel leed

schuilgaat. De traumatische ervaringen en drama's die burgers treffen bij wateroverlast zijn onbeschrijfelijk. Huis en inboedel, waarvoor zo lang werd gewerkt, zijn in amper enkele uren tijd totaal verwoest door de kolkende watermassa's die de huizen binnenstromen. Er is een tekort aan nachtrust door het voortdurende waken op kritieke momenten en angst voor wat zal komen. Kortom, wateroverlast is een problematiek die een nachtmerrie vormt voor diegenen die erdoor worden getroffen.

Op de valreep van het jaar 2002 werd Vlaanderen opnieuw getroffen door een golf van wateroverlast. In tegenstelling tot de natuurramp van de zomer van 2002, die vooral Antwerpen blank zette, werden op het einde van 2002 ook Vlaanderen en Brabant getroffen door wateroverlast. De aanhoudende regen die ons land de laatste 14 dagen van 2002 trof en de overtollige aanvoer van water uit Wallonië en de buurlanden heeft de rivieren en beken in Vlaanderen in die mate doen zwellen dat de eigen rivierbedding de watertoevloed niet meer kon opvangen.

Uit de oorzakenanalyses die op verschillende overstromingsplaatsen werden gemaakt, blijkt toch dat de overheid in grote mate verantwoordelijk is en blijft voor deze nieuwe wateroverlast. Nochtans kregen we het voorbije jaar in de commissies op vragen over de wateroverlast steeds te horen dat we kampen met een abnormale neerslag, die slechts eens per 100 jaar voorkomt. We moeten toch vaststellen dat de overvloedige regenval van de voorbije jaren een normaal fenomeen begint te worden. De overheid moet hier lessen uit trekken en initiatieven nemen voor de toekomst.

Het is daarom niet onbelangrijk na te gaan waar de precieze oorzaken liggen van die veelvuldige overstromingen die ons land de voorbije jaren treffen. Er is de jarenlange slechte urbanisatie van ons land, waarbij praktisch elk gebied in Vlaanderen in aanmerking kwam voor bebouwing. Zo treffen we verschillende woonwijken aan in gebieden langs rivieren, waar voorheen de winterbedding van de rivier was, de plaats waar het water van de rivier ruimte had om bij overvloedige regenval en hoge waterstanden buiten haar oevers te treden. Net die winterbeddingen, die zelfs door onze voorouders nooit werden bebouwd omwille van het overstromingsgevaar, zijn ondertussen woongebieden geworden. De rivieren zijn echter genadeloos en zoeken in periodes van aanvoer van grote hoeveelheden water opnieuw hun winterbedding op. Toch lijken veel bouwpromotoren, maar ook sommige gemeentebesturen, nog steeds de waterkant van rivie-

Van den Eynde

ren een zeer aantrekkelijke plaats voor bebouwing te vinden. Ze zijn dus medeschuldig.

Ook het onoordeelkundig inkleuren van bepaalde gebieden op onze gewestplannen als woongebied, zonder inachtneming van de kwaliteit van de ondergrond waarop moet worden gebouwd, is een van de oorzaken van vele problemen van wateroverlast waarmee we vandaag worden geconfronteerd. Er moet worden nagegaan of gronden niet waterziek zijn en of een ingreep zoals bebouwing de waterhuishouding van een hele gemeente niet kan verstoren.

Het is dus duidelijk dat vele oorzaken van de waterellende te wijten zijn aan een verkeerd beleid inzake ruimtelijke ordening. Wat doen we momenteel om de gevolgen van dat verkeerde beleid te verbeteren? Minister Van Mechelen zei in oktober 2002 nog dat er werk wordt gemaakt van het voldoende controleren van wateropvang bij de aanleg van grote bedrijventerreinen, parkings, enzovoort.

Ook over hemelwaterputten werd daarstraks reeds gesproken. Dat is op zijn minst toch een belangrijk uitgangspunt. Toch vrees ik dat sommige gemeentebesturen misschien nog wel onverantwoorde bouwprojecten mogelijk zullen maken omdat zij bang zijn voor eventuele schadeclaims van eigenaars van bouwgronden.

Minister Dirk Van Mechelen : Planschade is niet van toepassing als de overheid geen vergunning geeft voor de ontwikkeling van een woonuitbreidingsgebied. Op basis van de waterputregeling kunnen wij onmiddellijk legitiem verbieden dat dit soort woonuitbreidingsgebieden wordt aangesneden zonder financiële schade voor het Vlaams Gewest.

Bij de uitvoering van de bekkenbeheersplannen zijn historische fouten gemaakt. Men zou daar drastisch moeten ingrijpen. Ik hoop dat de uitzondering de regel bevestigt. De volledige vergoeding moet daar worden toegekend. Wij zullen de financiële middelen daarvoor via dat fonds aantrekken.

Wat de woonuitbreidingsgebieden betreft, nemen noch de gemeenten noch het gewest enig risico als een vergunning wordt geweigerd.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Dat is een goede maatregel, maar ik haal even een dossier in Ekeren aan. Er werd een bouwvergunning voor een verkaveling van tweehonderd woningen gewei-

gerd omwille van mogelijke waterproblemen. Nadien werd wel een vergunning gegeven voor de inplanting van een Vlaamse instelling voor criminele jongeren. Dat kan blijkbaar wel. Dat is hypocriet.

Minister Dirk Van Mechelen : Daar is helemaal geen bouwvergunning voor aangevraagd.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Wij zullen dat dossier opvolgen en in het oog houden.

Een andere belangrijke oorzaak voor overstromingen is het feit dat grachten en beken onvoldoende worden onderhouden. Het slib wordt niet in voldoende mate weggehaald. Het betreft een gedeelde schuld. Gemeente- en provinciebesturen talmen te lang om het slib van beken en grachten te ruimen. Daardoor verkleint de opvangcapaciteit. Bovendien stelt zich hier een strenge milieumaatregel, want door intense bevuiling is ruiming van dat slib niet meer mogelijk. Het geruimde slib moet dus vakkundig worden verwerkt.

Op dat moment rijst een nieuw probleem. Enerzijds worden wij geconfronteerd met een groot tekort aan slibverwerkingsinstallaties en anderzijds is de verwerking van verontreinigd slib een erg dure zaak voor de gemeente. Heel wat gemeenten laten bijgevolg ook na om dat slib te ruimen, met alle voorspelbare gevolgen.

Het zou nuttig zijn te onderzoeken op welke manier men slib kan ruimen en het vervolgens deponeert op de oevers of aanbieden voor verwerking. Geen ingewikkelde procedures via de OVAM, maar snel handelen is hier duidelijk de boodschap.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Er is een uitvoeringsplan baggerspecie in de maak. Het is gepland voor maart. Alle elementen komen daarbij aan bod, zowel aspecten van ruimtelijke ordening als timing van de sanering en normering. Wij moeten naar realistische normen gaan en toch rekening houden met het feit dat niemand is gebaat met het verplaatsen van het probleem.

Op dit ogenblik zitten wij bijvoorbeeld met een concreet bodemsaneringsdossier. De bodem bestaat uit opgehoogde aarde die in het verleden werd gedeponeerd. Nu blijkt dat deze grond zwaar vervuild is door zware metalen en PCB's en moet men een bodemsanering toepassen. Niemand wenst in zo'n situatie terecht te komen.

Dua

Wij beschikken over verwerkingsinstallaties. Op dit moment zijn ze onderbenut. Wij moeten een goede planning opstellen om zowel de bevaarbare als de onbevaarbare waterlopen te reinigen en daarvoor in de nodige financiële middelen voorzien. Het is een illusie te denken dat baggeren het probleem oplost. Soms is zelfs het tegendeel waar. Bepaalde knelpunten moeten echter worden bekeken en opgelost zoals ik daarnet heb gesteld.

Er komt dus binnenkort een uitvoeringsplan dat een globale visie op de problematiek inhoudt.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : De provincie- en gemeentebesturen moeten in deze materie zeker op hun verantwoordelijkheden worden gewezen. Dat geldt ook voor de gewestelijke overheid. Minister Stevaert liet bijvoorbeeld jarenlang na om een degelijke slibruiming langs gewestwegen uit te voeren. De beken en grachten langs de Vlaamse gewestwegen krijgen heel wat water van de wegen te verwerken. Dit leidt tot een overbelasting van het gemeentelijk beken- en grachtenstelsel.

Het is duidelijk dat de Vlaamse overheid inzake het ruimen van de grote rivieren totaal in gebreke blijft. De heer De Roo heeft daarnet al naar de situatie van de Leie en de Dender verwezen. Het is onvoorstelbaar dat die rivieren al jaren niet meer zijn geruimd. De Vlaamse regering hanteert hierbij een eigenaardig argument : blijkbaar is de Leie al die tijd niet meer geruimd omdat ze toch niet langer voor de binnenvaart wordt gebruikt.

Wat de afvoer van grote hoeveelheden water betreft, is de Ringvaart zeker geen onbelangrijke vaart. De werken die een aantal grote overstromingen hadden kunnen voorkomen, zijn evenwel uitgesteld. Blijkbaar is de Gentse milieubeweging erin geslaagd deze werken te laten stilleggen.

De noodzaak van slibruiming in grote rivieren is duidelijk aangetoond. Ik vraag me af of de Vlaamse regering niet beseft dat er steeds meer water door de rivieren stroomt. Dit staat los van de bevaarbaarheid van deze rivieren. Wat dit betreft, vraagt de Vlaamse regering gewoon om problemen.

Hoewel tijdens de recentste overstromingen op vlak van rioleringen minder problemen zijn gerezzen, lijkt het me toch belangrijk om hier ook even naar de rioleringsproblematiek te verwijzen. In een aantal gemeenten heeft het rioleringsstelsel overi-

gens wel voor de nodige problemen gezorgd. Volgens deskundigen kampt de rioleringsbuis met een tekort aan wateropvangmogelijkheden. Maar liefst 50 procent van het Vlaams rioleringsstelsel zou verstopt zijn door slib en allerhande vuil. Dit is uiteraard een van de redenen waarom het regenwater en het afvalwater bij hevige regenval zeer snel naar de overstorten stromen, want het rioleringsstelsel kan niet langer zijn functie vervullen. Onze riolen kunnen het vervuild huishoudelijk afvalwater en het regenwater niet langer afvoeren. Via de overstorten komt al dit water in ons beken- en grachtenstelsel terecht.

Op die manier zijn de overstorten medeverantwoordelijk voor de slechte kwaliteit van onze beken. Volgens een rapport van de VMM is 30 procent van de Vlaamse waterlopen zwaar vervuild. Deze gegevens tonen aan het rioleringsstelsel met overstorten faalt.

Ten gevolge van de vermenging van het afvalwater en het regenwater slagen de waterzuiveringsinstallaties er niet in het water in de Vlaamse grachten voldoende te zuiveren. In een reactie op de recente overstromingen heeft Aquafin eenzelfde stelling ingenomen. Aquafin heeft overigens toegegeven dat de bestaande collectoren niet berekend zijn op veelvuldige neerslag en op het verwerken van vervuild water dat via de overstorten in de beken stroomt. Blijkbaar zijn de collectoren slechts bestand tegen een vijf- tot zevental overstromingen per jaar. In werkelijkheid worden ze met tweemaal zoveel overstromingen geconfronteerd.

Ik vraag me af wanneer we ons met betrekking tot de herziening van het rioleringsstelsel aan een concrete vooruitgang mogen verwachten. Ik heb daarnet duidelijk aangetoond dat de Vlaamse overheid dit probleem echt moet aanpakken.

Tijdens heel natte periodes is de waterdoorlaatbaarheid zeer belangrijk. Mijn fractie heeft al meermaals verklaard dat we het regenwater zo lang mogelijk moeten vasthouden op de plaats waar het valt. Deze stelling wordt door heel wat deskundigen onderschreven. Door de verhardingen is de sponsfunctie van de aarde in grote mate verdwenen. Dit is gewoon om overstromingen roepen. We mogen niet vergeten dat Vlaanderen driemaal meer verharde oppervlakte telt dan Nederland. De vraag is wat de Vlaamse regering al heeft gedaan om die sponsfunctie in ere te herstellen of om deze broodnodige taak van onze planeet over te nemen.

De net voor het Kerstreces goedgekeurde resolutie betreffende waterdoorlaatbare alternatieven zou

Van den Eynde

op dit vlak een bijdrage kunnen leveren. Ik sta evenwel argwanend tegenover een overmaat aan beton, zelfs al betreft het hier waterdoorlatend beton. Dergelijk beton laat immers geen natuurlijke verdamping toe. Een teveel aan verhardingen kan de opwarming van de aarde in de hand werken, met alle gevolgen van dien.

Ik heb mijn bedenkingen bij de trage manier waarop het reeds lang aangekondigde decreet op het integraal waterbeheer tot stand komt. Tijdens de bespreking van het voorstel van resolutie betreffende dakvegetatie, die mee aan de basis van een oplossing voor de wateroverlast zou kunnen liggen, heeft de minister verklaard dat het geplande decreet op het integraal waterbeheer hiervoor de nodige oplossingen zou bieden.

Vorig jaar hebben de minister en de VLD hierover een fikse ruzie gehad. Sindsdien is er niet veel meer gebeurd. De minister heeft nog geen ontwerp van decreet ingediend. Het Vlaams Parlement heeft zich hierover nog steeds niet kunnen uitspreken.

Wat de toepassing van het integraal waterbeheer betreft, vraag ik me af welke verantwoordelijkheid de gemeenten en de provincies moeten nemen. Zullen de gemeenten of de provincies verantwoordelijk worden gesteld als het water onvoldoende kan worden afgevoerd omdat het gemeentelijke beken- en grachtenstelsel of de provinciale waterlopen zijn dichtgeslibd ?

Ik heb gemerkt dat zich de jongste tijd een kentering voordoet. Blijkbaar worden de gemeenten en de provincies zich steeds meer bewust van deze problematiek. Ik denk dat er nog heel veel studiewerk te doen is, en dat met zo weinig personeel. Zo zijn er in de provincie Antwerpen slechts vier personen verantwoordelijk zijn voor de wateroverlast en de problemen met de provinciale waterlopen. Dat is belachelijk weinig, maar als ik dan vaststel dat Antwerpen koploper is terzake, dan stel ik me nog veel meer vragen. Hoe moeten we dan vooruitgang boeken ? In Oost-Vlaanderen en Limburg, bijvoorbeeld, maakte men alleen maar een modeleringsopdracht voor waterlopen naargelang de noodzaak en de opportuniteit. Dat hebben we in beide provincies dan ook wel duidelijk kunnen vaststellen de laatste dagen. Er is dus nog veel werk aan de winkel. Daarom zou dit dringend moeten worden gevolgd door alle betrokken overheden. Uiteindelijk heeft de burger die werd getroffen door deze wateroverlast lak aan wie er ver-

antwoordelijk is voor het onheil dat hem meermaals treft. Het belangrijkste is dat er onmiddellijk wordt ingegrepen om toestanden zoals die van het voorbije jaar te voorkomen. Daarvan is iedereen wel overtuigd.

Ook moet er een totaalaanpak komen. Het is belangrijk de problematiek ruimer te bekijken. We kunnen niet ontkennen dat vele problemen die rezen in december te wijten zijn aan de grote wassertoevoer van over de grens, maar eveneens aan de slechte of te trage afvoer van het water naar de zee. Ik wil dan ook pleiten voor grensoverschrijdende samenwerking. Dat is een absolute noodzaak, want het heeft geen zin om in Vlaanderen wachtbekkens aan te leggen, terwijl men in Wallonië en Frankrijk het water sneller doorstuwt naar Vlaanderen. Zo zullen de wachtbekkens voortijdig gevuld zijn met overtollig water en zullen we bijkomende wachtbekkens moeten aanleggen. Overleg met Wallonië is dus op zijn minst noodzakelijk alvorens men wachtbekkens langs bepaalde waterlopen aanlegt.

Mijnheer de minister, u deelde in de commissie mee dat er overleg is met Wallonië. Op welke manier zal er met Wallonië overlegd worden over de aanleg van wachtbekkens ? Dit behoort tot uw bevoegdheid, dacht ik zo. Het kan toch niet langer dat onze gemeenten overstroomd door het Waalse wanbeleid terzake. Voor onze fractie is het eveneens van groot belang dat deze regering een langetermijnvisie ontwikkelt, zoals Nederland in het verleden heeft gedaan en momenteel opnieuw doet. Wij hopen dat ons land door die langetermijnvisie de komende tientallen jaren kan worden gevrijwaard van dergelijke overstromingsrampen. We zijn op de hoogte van het feit dat de administratie Waterwegen en Zeewezen, bevoegd voor de bevaarbare waterlopen en de kust aan een project werken dat 'Veiligheidsniveau Vlaanderen' heet. Hierbij zou het waterpeil worden beheerd met het oog op de bescherming tegen schade, zoals het Sigma-plan en het Maasdijkenplan. Dat is een goede zaak. Hoe zit het nu evenwel, minister Stevaert, met de andere bevaarbare waterlopen, zoals de Demer, de Dender, de Leie en andere die in december voor de nodige overlast zorgden ? Bestaan er voor deze waterlopen al plannen ? Hoe ver staat u hiermee ?

Als ik even terugblik op hoe de vorige regering de waterproblematiek aanpakte, dan stel ik vast dat tijdens die vorige regeerperiode de oprichting van rivierbekkencomités de oplossing was om tot een integraal beheersplan te kunnen komen. Nu blijkt dat tijdens deze regeerperiode de meeste rivier-

Van den Eynde

bekkencomités enkel nog op ambtenaarsniveau bijeenkomen, stel ik me daar vragen bij. In de meeste Vlaamse bekkencomités zou er sinds 1998 geen plenaire vergadering meer hebben plaatsgevonden. In die plenaire vergadering waren alle gemeenten die tot een bepaald rivierbekken behoorden, vertegenwoordigd. Op die manier kon de inbreng van de betrokken gemeentebesturen een belangrijke factor zijn om te komen tot een gestructureerd integraal waterbeheersplan, waaraan alle overheden konden meewerken. De visies en plannen van dit bekkencomité konden vervolgens worden voorgelegd aan de belangengroepen en besturen, waardoor er een breder maatschappelijk draagvlak kon ontstaan, indien om bepaalde redenen van waterbeheer ingrepen zouden moeten gebeuren.

Dat overleg noodzakelijk is in één bepaald bekken wil ik aantonen met een voorbeeld. Zo wilde Gent het overtollige water sneller laten wegvloeien via het kanaal Gent-Brugge. Hierdoor zou er een druk ontstaan op dit kanaal en zouden overstromingen in de binnenstad van Brugge mogelijk worden. Dit was natuurlijk niet tot tevredenheid van de burgemeester van Brugge, die het overtollige water liever niet langs zijn stad wilde laten gaan. Het is duidelijk dat door overleg zulke toestanden niet mogelijk zouden zijn, want wie beslist nu wat op welk moment? Heeft de burgemeester van Brugge gelijk, of heeft de burgemeester van Gent gelijk?

Ook dijkverhoging is en zal een belangrijke maatregel zijn in de strijd tegen het steeds hogere waterpeil dat onze rivieren bereikt. Het zal onvermijdelijk een noodzakelijkheid worden aan vele waterlopen. Het is dan ook te hopen dat deze dijken stevig genoeg gebouwd worden om de grote watermassa tegen te houden, zodat op die manier de woongebieden beschermd kunnen worden tegen wateroverlast. We denken dat hier nu nog zwaar in moet worden geïnvesteerd.

Hiervoor een breed maatschappelijk draagvlak creëren, is onontbeerlijk. Indien er geen maatschappelijk draagvlak wordt gecreëerd, waarbij de betrokkenen inspraak hebben, gaat het meestal fout, met klachten en procedures van actiegroepen en bewegingen. Ik vraag me dan ook af waarom er tijdens deze legislatuur geen opvolging werd gegeven aan een orgaan zoals de bekkencomités. Waarom zit dit nog enkel op ambtenarenniveau? Waarom wordt de samenstelling van de bekkencomités niet meer geëerbiedigd? De inbreng van bepaalde gemeentebesturen langs een bepaalde waterloop

kan toch belangrijk zijn met betrekking tot een integraal waterbeheersplan?

Dan kom ik bij de rampenverzekering en het rampenfonds. Naast het traumatische drama en het leed waarmee overstromingen gepaard gaan, is er ook nog het financiële leed. Sinds 1976 bestaat er in ons land een rampenfonds, dat in een financiële tussenkomst voorziet door de overheid bij rampenschade. De criteria zijn nadien vastgelegd in 1986, waar onder meer werd vastgesteld dat de gemiddelde schade minimaal 225.000 oude Belgische franken moest bedragen. Dit vormt voor vele getroffen en getroffen toch ook een probleem.

In de eerste plaats moeten de getroffen en getroffen wonen in een erkend rampgebied. Vervolgens moet dan nog de schade zodanig hoog zijn dat die in aanmerking kan komen voor vergoeding. Indien de getroffen niet aan al deze voorwaarden kan voldoen, kan hij geen aanspraak maken op een dergelijke vergoeding. Dit is toch – op zijn zachtst gezegd – niet eerlijk, want het is niet de eigenaar van de getroffen woning die in fout is, maar wel de overheid. Indien de getroffen eigenaar wel in aanmerking komt voor een vergoeding van het rampenfonds, dan duurt het soms nog meer dan twee jaar voor de eigenaar één cent ziet om zijn geleden schade te recupereren. Daarom is een federale verzekering tegen wateroverlast geen overbodige luxe. Integendeel, het is een absolute must. In elk geval is het een goede zaak dat eerste minister Verhofstadt inmiddels aangekondigd heeft dat hij morgen de overstromingen als ramp zal erkennen.

Hoe het dan verder moet met deze federale verzekering is een ander paar mouwen. Blijkbaar wordt er in de federale regering liever een politiek spelletje gespeeld over het al dan niet in orde zijn van de rampenverzekering. Eerste minister Verhofstadt zegt dat de rampenverzekering in orde is. Minister Picqué zegt dan weer dat de rampenverzekering nog niet in orde is omdat de gewesten met het afbakenen van hun risicogebieden pas klaar zullen zijn tegen maart.

Mevrouw de minister, uit een vraag van een collega over de totstandkoming van een federale verzekering had ik nochtans begrepen dat u inmiddels de risicogebieden in de omgeving van onbevaarbare waterlopen reeds in kaart zou hebben gebracht en aan de federale minister zou hebben overhandigd. Werd dit werk ook reeds gedaan voor de bevaarbare waterlopen, hetgeen de bevoegdheid is van minister Stevaert? Ik heb de indruk dat iedereen lang talmt en heb daar een heel naar gevoel bij.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mevrouw Van den Eynde, ik wil even iets verduidelijken inzake de discussie over de afbakening van de overstromingsgebieden. Wat we zeker hebben, is een kaart waarop alle historische overstromingen zijn aangeduid. Dat is natuurlijk een kaart op basis van de geschiedenis. Momenteel zijn we bezig om via modellering een soort kansinschatting te maken van waar nu de eigenlijke risicogebieden liggen. Die kaart is voor 60 percent van Vlaanderen zeer goed en ook af. Voor de andere 40 percent zullen we een voorlopige kaart opmaken met de afspraak dat die verder wordt verfijnd.

Men kan misschien zeggen dat dit te lang duurt. We moeten echter goed weten waar we mee bezig zijn. We willen op een kaart aanduiden wat de risicogebieden zijn, met alle gevolgen van dien voor de woningen die binnen een dergelijke zone liggen. Een woning is bijvoorbeeld 6 miljoen frank waard. Na de afbakening is het goed mogelijk dat die eigenaar daar maar 2 of 3 miljoen meer voor krijgt. Ik ben er dus absoluut voorstander van om niet zomaar lichtzinnig een aantal zones af te bakenen waarvan we niet zeker weten dat het ook echt gevoelige gebieden zijn. De verzekeringsmaatschappijen eisen natuurlijk ook dat dit wetenschappelijk voldoende onderbouwd is.

Ik wil daaraan ook nog het volgende toevoegen. In tegenstelling tot wat in de media soms wordt verspreid, is ons kaartenmateriaal momenteel veel beter dan wat Wallonië zal aanbieden. Wallonië beschikt niet over de zaken zoals wij die nu voorstellen. Als zij al kaartmateriaal zullen indienen, zal het zeker van een veel mindere kwaliteit zijn dan de kaarten die wij zullen voorstellen.

Zelf ben ik er voorstander van het op een goede en gefundeerde manier te doen, en niet rap rap, omdat er nu plots een overstroming is geweest. Ons engagement is dat er in maart kaarten zullen zijn, waarvan 60 percent heel exact, en 40 percent voorlopig. We zullen stelselmatig een verfijning aanbrengen van die resterende 40 percent.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Ik richt me ook tot minister Stevaert. Met verstomming las ik in de pers dat juist u, minister Stevaert, zich afvraagt of overstromingen die twee keer per jaar voorkomen, nog een ramp kunnen worden genoemd. Een natuurramp kunnen we het misschien niet noemen, maar overstromingen die tweemaal per jaar of meer voorkomen, zijn wel een regelrechte ramp voor de getroffen. Daarvoor, zeker

voor de overstroming van december, bent u met uw beleid verantwoordelijk.

Onze fractie heeft de wateroverlast altijd beschouwd als een belangrijk dossier. Om een oplossing te zoeken voor veel van deze problemen, dienen we volgende week een zestal concrete dossiers in waarover we de betrokken ministers zullen interpellieren.

Ik roep tot slot de regering op prioritair werk te maken van het probleem van de wateroverlast. Minister Stevaert, stop met uw alles-gratis-en-voornietspolitiek, want de burger is daar niet mee geïnd. Geef de burger waar hij recht op heeft en wat hij echt nodig heeft : beveiliging tegen overstromingsgevaar. Ruim het slib uit de waterlopen, rivieren en beken. Geef ruimte aan het water, zodat alle burgers eindelijk op hun twee oren kunnen slapen, in plaats van bouwplannen te moeten maken voor hun ark. *(Applaus bij het VB)*

De voorzitter : De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, heren ministers, collega's, bij velen zal de overgang van oud naar nieuw een bittere nasmaak nalaten. In vele huiskamers stond de kerstboom in het water als gevolg van overstroming door een dijkbreuk of een buiten de oevers getreden rivier. Andermaal, mogen we wel zeggen, want we zijn daar de laatste jaren al vaak mee geconfronteerd.

Volgens professor Meire, deskundig in integraal waterbeheer, is het noodzakelijk dat er 75.000 hectare wordt gevrijwaard als overstromingsgebied of gebied voor waterberging. Dat is meer dan 5 percent van Vlaanderen. Ter vergelijking : de totale verkeersinfrastructuur beslaat niet meer dan 7 percent. Er zal dus in Vlaanderen heel wat ruimte moeten worden vrijgemaakt. Dat is economisch weinig aantrekkelijk.

Als we echter niet voorzien in overstromingsgebieden, zouden de kosten voor het vrijwaren van onze infrastructuur tegen overstromingen weleens veel meer geld kunnen kosten, en tot een enorme economische schade kunnen leiden.

In de media lezen en horen we alleen maar commentaren dat er in Vlaanderen nog niets is gebeurd op het vlak van integraal waterbeheer. Dat is echter onjuist. Er zijn veel wetgevende initiatieven genomen, en er zijn vele werken uitgevoerd om overstromingen te voorkomen of de schade te beperken.

Maes

Eerst en vooral moet duidelijk zijn dat het probleem van de overstromingen complex is, omdat er zoveel oorzaken zijn van hoge waterstanden. Het is belangrijk te beseffen dat het beleid in de jaren '50, '60 en '70, en voor een stuk ook in de jaren '80, inzake waterbeheersing volledig, zoniet toch grotendeels verkeerd was. De leuze was toen zo veel mogelijk water zo snel mogelijk richting zee af te voeren.

Pas aan het eind van de jaren '70 en in het begin van de jaren '80 is er een klein maatschappelijk draagvlak ontstaan om de waterbeheersing anders aan te pakken. Het heeft geduurd tot het begin van de jaren '90 vooraleer daar een voldoende groot maatschappelijk en politiek draagvlak voor was.

Vaak zijn overstromingen het gevolg van een combinatie van veeleer uitzonderlijke klimatologische omstandigheden en een visie en een aanpak op korte termijn in het verleden.

Het is nuttig om de belangrijkste oorzaken van overstromingen, naast de klimatologische omstandigheden, eens op een rij te zetten : het recht trekken en uitdiepen of kanaliseren van waterlopen in het verleden ; het verkleinen van de natuurlijke overstromingsgebieden van waterlopen door het aanleggen van dijken en ophogingen ; het aanleggen van grachten voor af- en ontwatering van gronden ten behoeve van land- en bosbouw voor een versnelde afvoer ; de steeds hogere mate van verharding van de bodem waardoor het hemelwater niet meer in de bodem kan dringen en sneller naar het oppervlaktewater wordt afgevoerd ; de aantasting van het bufferend en waterophoudend vermogen van het landschap, zoals het verdwijnen van infiltratiemogelijkheden door het verdwijnen van grachten die niet op oppervlaktewater uitkomen ; het verdwijnen van kleine landschapselementen ; enzovoort.

Op dit moment is niet duidelijk of het achterstallige baggeren van waterlopen al of niet een rol speelt. Het zou kunnen dat in lokale situaties het niet-baggeren van een waterloop de overstroming in geringe mate zou kunnen verergeren. Over het baggeren gesproken : bij het baggeren in de havens van Nieuwpoort, Oostende en Blankenberge in de afgelopen jaren verdubbelden de kosten omdat de specie moest worden bewerkt. Eén van de stroken waar baggerspecie zou kunnen worden gedumpt, is de zee. Ik ga akkoord met de heer Lachaert en de heer De Roo. Mij moet het echter van het hart dat CD&V, toen we gisteren in de commissie voor

Economie spraken over de visserij, een amendement indienende om precies ervoor te zorgen dat er in de twaalfmijlszone geen herwerkte baggerspecie meer zou kunnen worden gedumpt. Ik denk dat we dit eerst moeten toetsen aan de praktijk. Men verkondigt in de commissies de dingen niet altijd zoals ze zich in werkelijkheid voordoen.

Voeg hier nog het gegeven aan toe dat er vergunningen zijn afgeleverd voor het bouwen in natuurlijke overstromingsgebieden van waterlopen, zodat de problematiek van overstromingen toch complex moet worden genoemd.

Het is belangrijk te beseffen dat ondanks een aantal genomen maatregelen, de hoogte en de frequentie van piekdebieten en de gemiddelde hoogwaterstanden toenemen. Dit is vooral het gevolg van het toenemen van een voortdurende verharding, de verdere optimalisering van de af- en ontwatering ten behoeve van de landbouw en het verdwijnen van de infiltratiemogelijkheden voor het hemelwater.

Een ander probleem is de sterke versnippering van de bevoegdheden inzake waterbeleid. Zowel het Vlaams Gewest als de verschillende administraties, namelijk Aminoal en AWZ, de Vlaamse overheidsinstellingen VMM, VMW en VLM, Aquafin, de provincies, de gemeenten, de Polders en Wateringen zijn bevoegd voor waterbeleid. Sinds enige tijd groeit ook bij de bevolking en de maatschappelijke groeperingen het besef dat het traditioneel gecompartmenteerd waterbeheer tot falen is gedoemd. In het klassieke waterbeheer werd uitgegaan van de opdeling van de waterbeheersaspecten, wat zich weerspiegelt in de versnippering van de bevoegdheden.

Dit brengt ons bij de wetgevende initiatieven op basis van nieuwe inzichten inzake integraal waterbeleid. Daarvoor moeten we teruggaan tot 1994. Op voorstel van de toenmalige minister van Leefmilieu en Huisvesting De Batselier, keurde de Vlaamse regering tot twee maal toe zowel het voorontwerp van decreet houdende de organisatie van het integraal waterbeheer als het voorontwerp van decreet betreffende de bescherming van het oppervlaktewater tegen verontreiniging goed. De val van de toenmalige regering over het mestactieplan zorgde ervoor dat deze voorontwerpen niet aan het Vlaams Parlement zijn overgemaakt.

In 1996 werd op voorstel van de toenmalige ministers Kelchtermans en Baldewijns het decreet betreffende de waterkeringen goedgekeurd.

Maes

– *De heer Johan De Roo, eerste ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

Dit decreet voorziet in mogelijkheden voor waterkeringswerken en onteigeningen om overstromingen te voorkomen of de schade door overstromingen te beperken. Het toepassingsgebied van het decreet betreft de bevaarbare waterlopen en de belangrijkste onbevaarbare waterlopen.

Tijdens de vorige legislatuur werd op voorstel van minister Kelchtermans en van minister Stevaert zelfs tot driemaal toe het voorontwerp van decreet inzake integraal waterbeheer, oppervlaktewaterkwaliteit, grondwater en watervoorziening goedgekeurd. Het betrof een algemeen en geïntegreerd voorontwerp inzake alle aspecten van waterbeheer. Het voorontwerp belandde uiteindelijk niet in het Vlaams Parlement. We kunnen dit een sterk gemiste kans noemen.

Vandaag verloopt dit op wetgevend vlak ook niet zo goed. In plaats van verder te werken op basis van het globale en geïntegreerde voorontwerp van decreet inzake integraal waterbeheer verkoos men te werken met een basisdecreet waar in de toekomst nog onderdelen aan toegevoegd worden. Door de 'tabula rasa'-aanpak via het basisdecreet, in combinatie met aanvullende onderdelen in de toekomst, vonden pas in juli 2001 de eerste vergaderingen in de schoot van de Vlaamse regering plaats. Er kan dus niet worden ontkend dat het denkspoor van het verbeteren van het globale voorontwerp van decreet betreffende integraal waterbeheer veel sneller tot een wetgevend resultaat zou hebben geleid.

Dit neemt niet weg dat er reeds veel is gebeurd. Sinds het begin van de jaren negentig is een kentering inzake de uitvoering van het waterbeheer bij de gewestelijke overheid een feit. Het waterbeheer is toen – althans voor het Vlaams Gewest – steeds meer op basis van watersysteembenadering gevoerd. Dit houdt in dat men de noden van het watersysteem om optimaal te kunnen functioneren, onderkent. Een belangrijk aspect hiervan is de behoefte van het oppervlaktewater aan ruimte. Het voorzien in ruimte voor oppervlaktewater houdt onder meer verband met de beveiliging tegen schade – dus wateroverlast – door overstromingen. Enerzijds wordt vastgesteld dat er door allerlei ingrepen de afgelopen decennia hogere fluctuaties in waterstand en hogere piekdebieten optreden. Hierdoor ontstaat een zwaardere belasting van waterkeringen en oevers, en dreigen vroeger vastgestel-

de dijkhoogtes ontoereikend te worden. Anderzijds groeit het besef dat niet al het water binnen dijken kan bedwongen worden. Vandaar dat nu meer gedacht wordt aan een 'algemeen veiligheidsniveau' waarbij niet wordt gestreefd naar waterbeheersing in functie van beveiliging tegen hoogwater, maar wel in functie van beveiliging tegen schade.

Door overstromingsgebieden te creëren, waar al dan niet controleerbare overstromingen kunnen worden toegelaten en waar de mogelijke schade aan materiële goederen beperkt is, kan worden gestreefd naar een compromis tussen het beheersen van water en het laten spelen van natuurlijke overstromingsprocessen over de volledige breedte van een vallei.

Het mooiste voorbeeld is ongetwijfeld het Sigma-plan. Dit is een plan dat het Zeescheldebekken moet beschermen tegen overstromingen en dateert van 1977. Met dit plan wilde de gewestelijke overheid het gehele Zeescheldebekken beschermen tegen stormvloed van de Noordzee. Het bestond uit drie grote pijlers: hogere en bredere dijken, dertien gecontroleerde overstromingsgebieden en een stormvloedkering ter hoogte van Oosterweel. Belangrijk is dat reeds op het einde van de jaren zeventig het concept opdook om de ruimte die van de rivier is afgepakt, terug aan de rivier te geven. Het zou echter nog meer dan een decennium duren vooraleer dit concept maatschappelijk en politiek voldoende gedragen werd.

Op dit moment is ruim 80 percent van de dijkwerken afgerond. Méér dan 405 kilometer dijken werden verhoogd of verbreed. Twaalf van de dertien gecontroleerde overstromingsgebieden zijn in werking. Het gecontroleerd overstromingsgebied in de polders van Kruikeke, Bazel en Rupelmonde staat nu op de agenda. Totnogtoe is meer dan 500 miljoen euro besteed aan de uitvoering van het Sigma-plan. Een groot probleem is dat de uitgangssituatie van het Sigma-plan uit 1977 thans is gewijzigd. Een actualisatie van de visie van het Sigma-plan is dan ook noodzakelijk. Die actualisatie moet volledig gebaseerd zijn op het geven van ruimte aan de rivieren. Ruimte voor rivieren is een duurzame oplossing. Ze krijgt de voorkeur op harde infrastructuurprojecten. Het inschakelen van meer gecontroleerde overstromingsgebieden krijgt de voorkeur op een stormvloedkering. Het geactualiseerd Sigma-plan beoogt ongeveer 4.000 hectare terug te geven aan de rivieren onder de vorm van ontpolderingen en gecontroleerde overstromingsgebieden.

In juli 2002 nam de Vlaamse regering op voorstel van minister Stevaert kennis van de actualisatie

Maes

van het Sigmaphan volgens die nieuwe visie. De regering heeft die visie voorgelegd aan het parlement. Als we het rijtje van grote bevaarbare waterlopen bekijken, stellen we vast dat er overal behoorlijk werk werd geleverd en dat er al belangrijke bedragen werden geïnvesteerd.

Het Maasdijkenplan brengt meer veiligheid. De laatste grote werken aan de dijk van het mijnverzakingsgebied worden gestart in het voorjaar van 2003. In uitvoering van de besluiten van de commissie Desmyter van 1994 wordt het winterbed woningvrij gemaakt. Er zijn reeds 2 boerderijen verwijderd, een derde werd onlangs verworven voor afbraak door aankoop in der minne. De eigenaars van huizen in het winterbed kunnen gebruik maken van een regeling inzake vrijwillige onteigening.

De aspecten van integraal waterbeheer aan de kust zijn van oudsher belangrijk om overstromingen door de Noordzee te voorkomen. Al sinds 1994 wordt de kustverdediging op een meer geïntegreerde wijze aangepakt met de goedkeuring door de Vlaamse regering van het Urgentieprogramma voor Waterbeheersing. De goedkeuring is verleend onder voorwaarde van de geïntegreerde aanpak van de kustverdedigingsprojecten. Sinds 1994 zijn heel wat projecten gerealiseerd met een belangrijke toegevoegde waarde op het vlak van natuurontwikkeling, toerisme en ruimtelijke ordening, onder meer strandopspuitingswerken en het herstel en de uitbreiding van zeeverende duinen.

De Demer vervult een centrale rol in de vallei van Werchter en Diest. De Demer is ten behoeve van scheepvaart en veiligheid ingedijkt, rechtgetrokken en opgestuwd. Als gevolg hiervan verloor de Demer zijn natuurlijk regime en ging het kombergend vermogen van de winterbedding grotendeels verloren. Door de toenemende piekdebieten, tracht de rivier zijn natuurlijke bedding opnieuw in te nemen. De situaties van september 1998, februari 2002 en januari 2003 getuigen hiervan. Tot voor kort werd deze beveiliging verzekerd door het indijken van de rivier zelf. Uit de recente overstromingen blijkt dat deze aanpak ontoereikend is. Waar het economisch verantwoord is, wordt daarom overgeschakeld op de aanleg van winterdijken of ringdijken. Op die manier kan de winterbedding terug overstroombaar worden gemaakt, wat enerzijds voor extra waterberging zorgt en anderzijds de natuur ten goede komt.

Het verhaal van de IJzervallei toont aan dat op korte termijn integrale oplossingen kunnen worden gerealiseerd. Als sp.a hebben we nooit verstoep dat het waterbeleid in het hele IJzerbekken voor ons een belangrijke prioriteit is. Na de winteroverstromingen van 1993-1994 en 1994-1995 zijn er vanuit diverse hoeken voorstellen uitgewerkt en ideeën gelanceerd om problemen in de toekomst te vermijden. De visies lagen vaak ver uiteen en de soms hevige discussies en beschuldigingen heen en weer, maakten een integrale benadering niet gemakkelijk. Iedereen was het erover eens dat er iets moest gebeuren, maar over het hoe en het wat bestonden erg uiteenlopende meningen. De toveroplossingen die sommigen voorstelden, bleken niet te bestaan.

Het was voor de sp.a duidelijk dat het waterbeleid in het IJzerbekken moest vertrekken vanuit de realiteit van het terrein, namelijk dat de broeken reeds eeuwenlang het natuurlijk winterbed van de IJzer vormen. Juist doordat de IJzerbroeken vandaag nog grotendeels kunnen functioneren als winterbed, wordt de Westhoek in periodes van hevige regenval van veel grotere ellende gevrijwaard. De afgelopen jaren werden een aantal prioriteiten volledig ingevuld. De selectieve winterdijken zijn aangelegd in Kortemark en Handzame, de zandopvang van de Handzamevaart is aangelegd, de nieuwe pompen op de Stenensluisvaart werken, de afwateringsconstructies op de Stenen- en Houtensluisvaart zijn aangelegd tussen Diksmuide en Nieuwpoort, de dijken zijn op een ecologisch verantwoorde manier aangelegd en de baggerwerken in de Handzamevaart en de baggering van de IJzer zijn gestart in de zomer van 1999. De zevende prioriteit bleek na grondig onderzoek zelfs geen probleem te vormen. Inmiddels werd in het licht van het protocol tussen minister Dua en minister Stevaert over de waterbeheersing in de IJzervallei een boerderij onteigend om meer ruimte te geven aan de IJzer.

Ik trek een aantal conclusies. Ten eerste is er al veel gebeurd, ook impopulaire maatregelen zoals onteigeningen. Als er niets was gebeurd sinds het einde van de jaren zeventig, dan zouden de gevolgen van de hoogwaters nog vele malen groter zijn. Het probleem van overstromingen mag omwille van de investeringen door de gewestelijke overheid als 'relatief' worden beschouwd.

Ten tweede werden de prioritaire probleemgebieden aangepakt en grotendeels opgelost. Wel duiken er nog steeds nieuwe problemen op die te maken hebben met lokale wijzigingen op het vlak van waterbeheer en met ander waterbeheer in andere gewesten en het buitenland. Ten derde stellen we vast

Maes

dat er geen wondermiddel is, maar dat ruimte geven aan de waterlopen belangrijk is.

Ten vierde : wat er ook wordt gedaan op het vlak van waterbeleid, er zal altijd protest zijn en daarvoor ook altijd vertragingen. De sp.a roept de politici en de burgers op om na te denken. In een aantal gevallen zijn drastische maatregelen nodig om de schade door overstromingen te beperken. In een aantal gevallen is het gewoonweg een keuze tussen enkele woningen onteigenen of een half dorp onder water laten lopen. Of het is een keuze tussen landbouwgrond laten overstromen of dorpen onder water laten lopen. We mogen niet vergeten dat het grootste deel van de bevolking bijdraagt aan de hoogwaterproblemen, maar niet rechtstreeks wordt geconfronteerd met de gevolgen ervan.

Ten vijfde moeten de sinds het begin van de jaren negentig vernieuwde visie en het beleid inzake integraal waterbeleid onverkort en versneld worden uitgevoerd. Dit betekent dat er ondanks de al sterke stijging van de middelen voor integraal waterbeleid, nog meer middelen moeten worden vrijgemaakt.

Ten zesde moeten er, als we echt een integraal waterbeleid willen bereiken, nog enkele heilige huisjes worden gesloopt om de natte voeten van de burger te voorkomen. De versnippering van het waterbeleid is groot. Elke betrokken partner, in het bijzonder het Vlaams Gewest, de provincies, de gemeenten en de polders en wateringengemeenten moeten bereid zijn om bevoegdheden af te staan of te heroriënteren om een integraal waterbeleid op bekken- of deelbekkenniveau mogelijk te maken.

De discussies over het decreet integraal waterbeheer tijdens de vorige legislatuur toonden aan dat geen enkele van de betrokken partners wilde inboeten op zijn bevoegdheden. Er moet een bevoegdheidsherverdeling komen die een logisch, samenhangend en integraal waterbeleid, zowel planmatig als op het vlak van de uitvoering, mogelijk maakt op bekken- en deelbekkenniveau. Vooral de al lang niet meer van deze tijd zijnde polders en wateringengemeenten moeten drastisch worden hervormd en geheroriënteerd of in een andere structuur worden opgeslorpt. Polders en wateringengemeenten moeten buigen in functie van een integraal waterbeleid voor elke burger, of barsten.

Ten zevende zeggen we 'vooruit met de geit' voor het ontwerp van decreet houdende de organisatie

van het integraal waterbeleid, ook al is dit decreet geen totaaldecreet voor integraal waterbeleid. Een groot deel van de instrumenten om een integraal waterbeleid te realiseren ontbreken nog. De sp.a is absoluut vragende partij om nog voor het zomerreces van 2003 definitief te stemmen over dit ontwerp van decreet.

Ten slotte : wie tegen het aanleggen van gecontroleerde overstromingsgebieden en het herstellen van natuurlijke overstromingsgebieden is, pleit eigenlijk onrechtstreeks voor natte voeten voor een aanzienlijk deel van de Vlaamse bevolking. Water heeft nu eenmaal ruimte nodig. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, heren ministers, dames en heren, ik beseft dat het moeilijk is om op dit moment in het debat nog de aandacht te krijgen. Daarom heb ik besloten om in navolging van de heren Van Duppen en De Cock mijn betoog te besluiten met een toepasselijk vers. Misschien kan ik op die manier de aandacht behouden tot het einde.

Naar aanleiding van de recente wateroverlast moeten we overwegen welke directe maatregelen er kunnen worden genomen zonder te wachten op de goedkeuring van het decreet integraal waterbeheer. Ik ben erover verheugd dat minister Van Mechelen al een aantal maatregelen overweegt inzake wateropvang bij nieuwbouw. Als er nu geen maatregelen worden genomen, boeten we in aan geloofwaardigheid. In plaats van grote beschouwingen te maken over de opwarming van de aarde, de slibproblematiek en het rechte trekken van onze rivieren, heb ik geprobeerd een aantal eenvoudige, praktische dingen te ontwikkelen. Ik hoop dat op basis daarvan maatregelen worden genomen die nuttig zijn.

Ik heb in de loop van vorige week een voorstel gedaan in verband met het versneld afkoppelen van het regenwater. 70 percent van de Vlaamse gezinnen heeft een tuin. 26 percent van ons drinkwater wordt door het toilet gespoeld. 57 percent van het proper drinkwater dat uit het kraantje komt, kan perfect worden vervangen door regenwater. Een investering voor een regenwaterput met een afkoppeling naar het sanitair, de wasmachine en een buitenkraan kost gemiddeld tussen de 60.000 en 100.000 frank. De overheid raadt aan om dit te doen en veel gemeenten geven al degelijke premies, maar toch verloopt de afkoppeling veel te traag. We vragen dan ook om te onderzoeken of

Bex

het mogelijk is dat mensen een lening krijgen om meteen een drinkwaterafkoppeling te installeren en de afbetaling te laten gebeuren met wat ze besparen op de drinkwaterfactuur. Als het regenwater wordt afgekoppeld, vermindert de factuur met 50 procent.

Dit is een moeilijke operatie, maar ik verwijs naar enkele andere oefeningen die gemeenten en drinkwatermaatschappijen momenteel doen. Er wordt via cross border lease berekend op welke manier de rioleringen kunnen worden verhuurd aan Amerikaanse bedrijven die daar winst op zullen maken. Dat zijn ingewikkelde financiële constructies. Als die kunnen worden gemaakt, moet het ook mogelijk zijn om financieringsystemen uit te werken voor de realisatie van regenwaterbuffering. Op die manier besparen we op drinkwater en zal het rendement van de waterzuivering fel verbeteren. Het zal de burger niets kosten. Integendeel, van zodra de regenwaterput is afbetaald, wordt er nog winst op gemaakt.

Een andere oplossing is om iedereen die verharde oppervlaktes heeft, te verplichten het regenwater te bufferen gekoppeld aan een knijpafvoer naar een gracht of waterloop. Het gaat daarbij meestal om bedrijven. De huisgezinnen staan voor ongeveer 20 procent van alle verharde en overdekte oppervlakten. De rest wordt ingenomen door bedrijven en infrastructuurwerken. Ook daar moet er worden ingegrepen.

Aan elk groot infrastructuurwerk zou meteen een beheersplan voor de afvoer van water moeten worden gekoppeld. In mijn eigen gemeente werden grote HST-werken uitgevoerd. We verzuipen in dat gebied omdat het door een kwelgebied loopt. Aan de grote werken werd immers geen waterbeheersplan gekoppeld.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer Bex, dat probleem is ondertussen opgelost. De zaak moet worden opgenomen in het MER. De bouwvergunning van de HSL naar Nederland werd geweigerd juist omdat er geen waterhuishoudingsplan was. Zeker voor wat de spoorweginfrastructuur betreft, worden er consequent regels opgelegd. Ik deel uw mening dat dit zeer belangrijk is.

De heer Jos Bex : Mijnheer de minister, ik ben het met u eens. Nadat het MER was goedgekeurd en

de bouwvergunning voor de HST was afgeleverd, heeft Europa zelfs fondsen ter beschikking gesteld om in kwetsbare gebieden de door mij voorgestelde werken uit te voeren. Daar werd echter geen gebruik van gemaakt. Wij zitten nu met de gebakken peren.

Voor de internationale werken is er inderdaad een oplossing. Ik heb het echter ook over lokale infrastructuurwerken.

De opvang, het transport en de behandeling van afvalwater mag niet meteen worden beschouwd als een waterdienst maar wel als een afvalactiviteit. Via de toepassing van het internaliseringsprincipe leggen we de verantwoordelijkheden elders waardoor er andere en meer duurzame oplossingen kunnen worden gevonden.

We stellen voor dat bouwen zonder waterzuivering, zelfs in gebieden waarvoor men op lange termijn in een installatie voorziet, niet kan. Het opgevangen water kan pas worden afgevoerd nadat het is gezuiverd. In afwachting van de definitieve afbakening moeten we die regel consequent toepassen. Men heeft angst om de mensen pijn te doen. We moeten de moed hebben om aan de bewoners te zeggen dat ze, op een plaats waar geen waterzuivering aanwezig is, daar zelf voor moeten instaan, zelfs als er plannen zijn om binnen afzienbare tijd een installatie te bouwen.

Het ingebuisde transport van afvalwater moet tot maximaal 3 kilometer worden beperkt. Hierdoor krijgt de kleinschalige waterzuivering een kans en komen we tot een brongerichte aanpak. Daarnaast is er nog de herdefiniëring van de taken van Aquafin. De bevoegde commissie is daar volop mee bezig.

Mensen die de beelden op tv hebben gezien, hebben gemerkt dat het in zeer veel gevallen moeilijk was om tot bij de rivier en beek te geraken. In sommige provincies en gemeenten bestaat de verplichting een strook vrij te houden. Op een aantal plaatsen konden de hulpdiensten niet ingrijpen omdat de plaats onbereikbaar was. We stellen dan ook voor na te gaan in hoeverre kan worden verplicht de waterlopen, beken en grachten op elk ogenblik bereikbaar te houden. Op die manier kan het onderhoud worden verzekerd en kan men in noodsituaties optreden. Op een aantal plaatsen liggen obstakels vlak naast de waterloop. Bij het eerste wassen van het water worden ze meegespoeld. In mijn streek staat er een watermolen. Tijdens de zondvloed is er heel wat afval en rommel in de molen terecht gekomen. Meestal gaat het niet om zaken

Bex

die op dat moment in de grachten werden gedeponeerd maar wel om afval dat door de eerste vloedgolf wordt meegesleurd. Verderop vormen die dan obstakels waardoor het doorstromen van het water wordt bemoeilijkt.

In onze gemeente hebben we peilbuizen aangebracht in de buurt van de kleinere beken. Daardoor kunnen we het grondwaterpeil permanent opvolgen. In bepaalde kwelgebieden meten we om de 14 dagen de stand van het grondwater. Als het grondwaterpeil zeer hoog is en er een moment van veel neerslag volgt, dan weten we onmiddellijk dat er gevaar dreigt omdat de grond die links en rechts van de oevers van de beek ligt, dat water niet meer zal kunnen absorberen. Het water van de beek zal het grondwater op dat ogenblik nog meer omhoog stuwen. We kunnen door de metingen die we verrichten, bepaalde sluizen op tijd openen om erger te voorkomen.

Minister Van Mechelen, er bestaat een atlas van de waterwegen. In hoeverre zou bij het afleveren van bouwvergunningen kunnen worden verwezen naar die atlas? Dan weet men precies waar er grachten en beken lopen, de waterlopen die niet geïnclassificeerd zijn verdwijnen meestal gemakkelijk wanneer er wordt gebouwd. Ik pleit ervoor dat bij het afleveren van een bouwvergunning wordt nagegaan of er niet-geïnclassificeerde waterlopen over de bouwgrond lopen en dat wie bouwt ook wordt verplicht om die open te houden. Nu is het zo dat de bouwheer onmiddellijk grachten dempt met grond die wordt afgegraven.

Minister Dua, ik pleit ervoor dat we de holle wegen, die niet zijn opgenomen als oppervlaktewaterlichamen in het ontwerp van decreet voor integraal waterbeheer, ook zouden bestempelen als oppervlaktewaterlichamen.

– *De heer Norbert De Batselier, voorzitter, treedt opnieuw als voorzitter op.*

Dat geeft ons de mogelijkheid om de zomen langs de bermen van die wegen te beschouwen als stroken die niet mogen worden bewerkt, zoals dat nu het geval is met de oevers van rivieren en beken. Holle wegen zijn geen waterlopen, maar vormen bij zondvloed wel de grote kanalen waarlangs het meeste water ongecontroleerd naar beneden stroomt. Daardoor wordt veel slib meegesleurd. Als we de holle wegen beschouwen als oppervlaktewaterlichamen, kunnen we maatregelen nemen en ervoor zorgen dat langs de kant van die wegen

een strook van 3 tot 4 meter onbewerkt moet blijven. De landbouwers zullen dan wel een vergoeding vragen en daarom vraag ik aan minister van Mechelen of het niet mogelijk is die stroken te laten meetellen in de ruimtebalans. De overheid neemt in verband met de erosiebestrijding zeer goede initiatieven, maar een en ander gaat te traag. Door de holle wegen te erkennen als oppervlaktewaterlichaam, zorgen we voor een brongerichte aanpak.

Mevrouw de minister, ik wil het nog kort hebben over het ontwerp van decreet voor integraal waterbeheer. U hebt zojuist gezegd dat u tegen maart 2003 zult proberen om een voorlopige afbakening te maken van de overstromingsgebieden. Ik hoop dat die afbakening zal worden aanvaard. Ik geloof u wanneer u zegt dat wij over veel beter kaartmateriaal beschikken dan elders. De milieu- en natuurbewegingen hebben veel van dat materiaal verzameld. Ze hebben voor zeer goede inventarissen gezorgd. Ik hoop dat verzekeringsmaatschappijen dat kaartmateriaal zullen aanvaarden.

In het ontwerp van decreet voor integraal waterbeheer zeggen we enerzijds dat we de afvoer van het water zo zullen organiseren dat gebouwen die buiten de overstromingsgebieden liggen, beveiligd zijn. Dat zijn de gebouwen die volgens minister Stevaert wel te verzekeren zijn. Anderzijds zeggen we dat we via het ontwerp van decreet voor integraal waterbeheer de afbakening van de overstromingsgebieden zullen realiseren vanaf 2006 op basis van de bekkenbeheersplannen.

Ik stel me gewoon de vraag. De vraag stellen houdt niet altijd het beantwoorden in, want ik kan ze niet beantwoorden. Bestaat het risico niet dat de verzekeringen en misschien bepaalde particulieren die werden getroffen, zeggen dat men zich hier baseert op voorlopige documenten, die deels wetenschappelijk zijn en deels niet, terwijl men bezig is met het opmaken van wetenschappelijke benaderingen?

Een tweede opmerking in verband met integraal waterbeheer is de problematiek van de watertoets. De watertoets wordt vrij uitvoerig behandeld en is een goed instrument. Het kan zijn dat ik de tekst verkeerd interpreteer, maar ik zou willen vragen of het inderdaad zo is dat men via BPA's en RUP's voorrang kan geven aan de bindende bepalingen die in de bekkenbeheersplannen voorkomen. Dat zou de watertoets namelijk ondergraven. Ik zeg niet dat men op dit ogenblik die intentie heeft, maar ik denk dat de tekst de mogelijkheid inhoudt om die watertoets, die essentieel is om te voorko-

Bex

men dat men nog gaat bouwen in natte gebieden, te ondergraven. In de tekst staat ook dat de technische haalbaarheid, de onevenredige kosten en de natuurlijke omstandigheden de mogelijkheid bieden om af te wijken van de watertoets. Ik vraag me daarbij af of we niet moeten proberen om die watertoets via het decreet steviger te onderbouwen.

Voor ik mijn gedicht voordraag, wil ik nog enkele conclusies formuleren. Het decreet integraal waterbeheer moet uiteraard nog worden goedgekeurd. Men hoopt de waterbeleidsnota klaar te hebben tegen eind 2004. Men hoopt de afbakening van de overstromingsgebieden officieel klaar te hebben tegen 2006. Ondertussen mag men blijven bouwen. Minister Van Mechelen heeft gezegd dat hij een maatregel heeft genomen voor woonuitbreidingsgebieden. Een collega vertelde me nochtans daarnet dat hij bedrijven kent die zullen beginnen te bouwen in een gebied dat permanent onderloopt. Mijn vraag is of men buiten de woonuitbreidingsgebieden mag blijven bouwen op gewone bouwgronden. Zullen wij namelijk wel klaar zijn tegen 2010? Ondertussen kunnen er nog heel wat huizen worden gebouwd.

Ik zou willen vragen om rekening te houden met mijn kleine praktische tips. Als parlements lid hebben we de middelen niet om dat rekenwerk te laten doen, maar het zou toch nuttig zijn om na te gaan of dat mogelijk is. Ik had ook opmerkingen bij het decreet zelf. Ik pleit er dan ook voor dat wij in afwachting van de goedkeuring van het decreet, alleszins proberen om vandaag reeds in te grijpen met kleine maatregelen, zodat wij kunnen verhelpen aan de meest directe noden.

Om te besluiten wil ik een gedicht voorlezen van Suzanne Antonis, die u waarschijnlijk allemaal bekend is. Het is een dame uit de Kempen, uit Dessel. U zult merken dat het gedicht prachtig uitdrukt waarmee wij hier vandaag bezig waren.

In de tang gepakt
huilt vermeende Witte Nete
vuilbruine tranen

(Applaus bij de meerderheid)

De voorzitter : De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, heren ministers, collega's, ik wil niet beginnen met een gedicht maar met een waterspreekwoord. We hebben hele bun-

dels met stukken over overstromingen en water, en daaruit hebben we wat stukjes gekozen, want voor de laatste spreker in de rij heeft het natuurlijk totaal geen zin meer om nog iets voor te bereiden. Het waterspreekwoord dat ik heb uitgekozen, komt uit het themanummer over water van de UVV, het blad van de Unie van Vrijzinnige Verenigingen, waarvan ik zelf overigens geen lid ben. Het luidt als volgt : 'dat kan al het water van de zee niet afwassen'. Dat betekent dat de schuld of schande onuitwisbaar is.

Als laatste spreker in de rij is het mijn taak om na te gaan of dit politieke beleid nu eigenlijk schuld treft voor die grote schande, de schande van het blijven talmen met het nemen van maatregelen om die steeds terugkerende problemen op te vangen. Ik zal geen remedies meer aanhalen, want die zijn reeds voldoende aangehaald. Men heeft zich vanuit diverse hoeken op deskundige wijze over de problematiek gebogen. Het gemeentelijk blad Nieuwe Uitdagingen gaat over meer dan gemeentelijk waterbeheer. 'Vlaams duurzaam beleid tegen watersnood, planologisch bekeken' is een bijdrage van de docent Wim Verbanck. De opmerkingen die hier werden geformuleerd, vindt men daar terug. De remedies zijn gekend, het komt erop aan de politieke consensus en de financiële middelen te vinden.

Ik herinner mij de grote overstromingen van het IJzerbekken. Gelukkig zijn intussen een aantal maatregelen genomen. Ik hoop dat het volgend jaar niet nog harder zal regenen. Men mag nooit op voorhand triomferen. Destijds werd in de Senaat de minister van Landbouw geïnterpelleerd, want overstromingen hebben ook met landbouw te maken. De oplossing, zo stelde de minister, bestond uit de regionalisering van de landbouw, want dan zou alles geïntegreerd worden aangepakt. Dit alibi kunnen wij niet meer gebruiken, want Openbare Werken, Infrastructuur, Leefmilieu en Landbouw zijn nu Vlaamse materies geworden.

Minister Vera Dua : Het probleem van De Blankaart hebben wij opgelost. Landbouw en natuur stonden toen met getrokken messen tegenover elkaar. Het probleem was het water. Zowel minister Stevaert als ikzelf hebben heel veel energie in dit dossier gestoken en zijn tot een oplossing gekomen. Wij kunnen het nu inderdaad gezamenlijk oplossen.

De heer Jan Loones : De Blankaart is niet heel Vlaanderen. Er is een zeer actief beleid gevoerd door milieuverenigingen, ook op het vlak van de aankoop van natuurreservaten en gebieden waar men aan beheerslandbouw kan doen. De huidige

Loones

voorzitter kent de projecten nog die toen in dat gebied werden voorgesteld. Ik merk dat wij voor de rest ter plaatse blijven trappelen.

Als ik de beleidsplannen overloop, bijvoorbeeld de beleidsbrief met de beleidsprioriteiten 2000-2001 inzake Mobiliteit en Openbare Werken, constateer ik dat wij nog nergens staan met de oprichting en de organisatie van het Hydrologisch Informatiecentrum. De minister zal antwoorden dat het project in voorbereiding is, maar het kan toch niet dat er op vlak van wetenschappelijk onderzoek nog zo'n tegenspraak bestaat.

Het verwerven van werkinstrumenten voor het gegevensbeheer is even essentieel als de opmaak van plannen en de decretale verankering van het integraal waterpeilbeheer. Laat er ons nu werk van maken en stoppen met discussiëren. De politieke partijen zeggen immers allemaal hetzelfde. Waarom komen wij dan niet tot een serieuze uitvoering? Laat dit een oproep zijn.

Wij worden opnieuw overstelpt met persnota's en oproepen van allerlei verenigingen, ook van politieke partijen. Eerst was het probleem de nachtvluchten, nu zijn het de overstromingen. Ik heb er een bericht met een prachtige titel uitgehaald, namelijk dat van de PVDA van 8 januari 2003. De titel luidt: 'De ramp is niet de regen, maar de regering.' De PVDA wijt de ramp aan het feit dat aan de waterproblematiek op een verkeerde manier aandacht wordt besteed omwille van de vrije markteconomie. Op die manier kunnen de huidige problemen eigenlijk ook worden geduid. Wie nagaat hoe de grootlandbouw is ontstaan, hoe de grondverkavelingen tot stand zijn gekomen, hoe de betonboeren te werk zijn gegaan en hoe heel veel geld verkeerd is besteed, zal reeds verregaande conclusies kunnen trekken. De analyse stelt dat 'De vrije markt leidt tot anarchie en dus tot rampen'.

De PVDA bevindt zich niet in het Vlaams Parlement. Ik ga ervan uit dat de overgrote meerderheid der Vlaamse volksvertegenwoordigers de vrije markt zeer genegen zijn. Het is de taak van de Vlaamse regering om te bewijzen dat de vrije markt niet tot anarchie en tot rampen leidt. Ik hoop dat ze daar in zal slagen.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, er is tijdens dit debat uiteraard al heel

wat gezegd. Aangezien verschillende leden van de Vlaamse regering al herhaaldelijk het woord hebben genomen, zal ik me tot een korte eindreplik beperken.

Ik vind het een goede zaak dat het Vlaams Parlement dit debat heeft georganiseerd. Nu weten we tenminste waar we staan en waar we heen willen. We hebben de laatste jaren veelvuldig met overstromingen te kampen. De Vlaamse volksvertegenwoordigers met een lokaal bestuursmandaat zullen zich ongetwijfeld herinneren dat we dit jaar al voor de derde keer op rij met overstromingen worden geconfronteerd.

Ik wil me hier niet uitspreken over een eventuele fundamentele wijziging van ons klimaat. Ik weet dat hierover uitgebreide discussies worden gevoerd. Ik stel enkel vast dat we regelmatig met wateroverlast worden geconfronteerd. Het is de taak van de Vlaamse overheid om de nodige maatregelen te treffen om de wateroverlast tot een minimum te beperken.

Overstromingen zijn een verschijnsel van alle tijden. Ook vroeger traden de rivieren uit hun oevers en stonden de weiden op bepaalde tijdstippen blank. De oudere generatie kan getuigen dat dit vroeger als een normaal verschijnsel werd beschouwd. Momenteel komt het water tijdens overstromingen evenwel op plaatsen terecht waar we het liever niet zien komen. De overstromingen treffen woningen, industrieterreinen en wegen. Dit zijn problemen die we moeten aanpakken.

Bij de aanvang van de huidige legislatuur heb ik besloten in dit verband twee beleidsporen te volgen. Indien zich acute problemen voordoen, moeten we punctuele oplossingen vinden. Deze louter curatieve aanpak is soms noodzakelijk. Ik zou de noodzaak van deze aanpak willen illustreren aan de hand van een concreet voorbeeld. Er is hier vandaag niet naar de problemen in de gemeente Merksem verwezen. Die problemen zijn namelijk opgelost of toch minstens grotendeels aangepakt.

Ik wil me in dit verband zeer voorzichtig uitdrukken. Ik heb de inwoners van Merksem niet gegarandeerd dat er zich nooit nog problemen zullen voordoen. Ik heb hen enkel gemeld dat de Vlaamse regering een investeringsplan heeft goedgekeurd. De Vlaamse regering zal de komende jaren 50 miljoen euro investeren in baggerwerken en in pompinstallaties. Door middel van deze kunstmatige ingrepen zullen we de problemen aanpakken die zich in Merksem hebben gesteld. De situatie is momenteel al fel verbeterd.

Dua

In de IJzervallei hebben we een vergelijkbare aanpak gehanteerd. Deze punctuele oplossingen moeten voorkomen dat het water op ongewenste plaatsen terecht komt. We moeten de huidige probleemzones, onder meer in het Gentse en rond Geraardsbergen, op dezelfde manier aanpakken.

We moeten ter plaatse nagaan of we maatregelen kunnen treffen. In sommige gevallen zullen er baggerwerken nodig zijn. Hoewel het nut van dergelijke werken in vele gevallen moet worden gerelativeerd, kan het soms nodig zijn om tot baggerwerken over te gaan. In andere gevallen zullen we de dijken verhogen of nog andere maatregelen treffen. We mogen ons evenwel niet tot dergelijke punctuele ingrepen beperken. We moeten het huidige waterbeleid heroriënteren. Een integraal waterbeleid is nodig.

Ik kan u verzekeren dat er ter zake al een aantal belangrijke stappen zijn gezet. Een belangrijk element van dit nieuwe waterbeleid is dat er meer ruimte moet worden gegeven aan water. Ik heb dat hier van iedereen gehoord. Ik ben zeer blij dat daarover eensgezindheid bestaat. Ook moet dit globale waterbeleid op een gecoördineerde manier gebeuren, georganiseerd op bekkenniveau. Dat betekent dat we niet op het niveau van de gemeente de absolute oplossing zullen vinden. Als gemeente X een maatregel neemt, dan zal gemeente Y misschien worden geconfronteerd met de problemen. Dat betekent dat niet de provincie, of de Vlaamse overheid, of Polders en Wateringen de oplossing zullen vinden. Uiteindelijk moeten de neuzen in dezelfde richting wijzen bij iedereen die betrokken is bij het waterbeleid. Iedereen moet goed weten waar we heen willen met dit waterbeleid. Iedereen moet zich houden aan de totaalaanpak op het niveau van het stroomgebied, het bekken en het deelbekken. Dit is uiteraard de essentie van het ontwerp van decreet inzake integraal waterbeleid.

Ik ga het niet hebben over de oorzaken van alles wat eventueel verkeerd is gelopen. Ik zeg in alle objectiviteit: er is een hele evolutie geweest terzake. Decennia geleden hebben beleidsverantwoordelijken daden gesteld, en met de gevolgen daarvan kampen we nu. We moeten daar oplossingen voor zoeken. De oorzaken zijn voldoende bekend bij iedereen. Het belangrijkste is dat er een oplossing komt.

Ik wil beklemtonen dat we zeker niet hebben gewacht op het ontwerp van decreet inzake integraal waterbeleid om in de praktijk een aantal pertinen-

te maatregelen te nemen. Ik heb van de diensten een zeer uitvoerig verslag gekregen over wat er gebeurd is op de diverse niveaus en waar de problemen zijn gerezen. Dat kan misschien volgende week uitgebreid aan bod komen in de commissie. Daar waar er overstromingsgebieden en wachtbekkens werden gecreëerd, hebben die gefunctioneerd. Zo is hiervan aan de Dijle veel werk gemaakt. Daardoor zijn problemen in het Leuvense vermeden. Dankzij de reeds genomen maatregelen werd de overlast dus enigszins beperkt. Natuurlijk is dat een magere troost voor de mensen die nu in de problemen zitten, maar we stellen alleszins vast dat de door ons voorgestelde aanpak daadwerkelijk resultaten oplevert. Hier werden heel wat voorstellen en ideeën gelanceerd. De ultieme oplossing bestaat uiteraard niet. De eigenlijke oplossing is een puzzel uit verschillende stukjes die bij elkaar moeten worden gelegd, zodat er een globale aanpak komt. Zo zullen we dit oplossen.

Minister Van Mechelen heeft het hier al voldoende over gehad: het niet meer bouwen in zones waarvan men weet dat het natuurlijke overstromingsgebieden zijn is evident. U hebt gehoord dat daar op korte termijn een oplossing voor bestaat. Met het creëren van overstromingsgebieden en het geven van ruimte aan water zijn we volop bezig.

Aan mevrouw Van den Eynde en anderen wil ik zeggen dat de bekkenwerking zeker niet stil heeft gelegen, integendeel. Momenteel hebben we reeds 17 extra personeelsleden ingezet op bekkenniveau om die bekkenbeheersplannen voor te bereiden, en dat al gedurende 2 jaar. Mevrouw Van den Eynde, u hebt gelijk wanneer u zegt dat de afgelopen tijd een en ander beperkt is geweest tot ambtelijk overleg. De reden daarvoor is dat de gemeenten niet meer naar die vergadering komen. Ze zijn niet meer geïnteresseerd omdat er geen decretale basis is en ze geen zin hebben om naar een praatbarak te komen. Ze willen zich engageren in een bekkenwerking als ze zeker zijn dat ze daar iets te zeggen hebben, en dat het eindresultaat bekkenbeheersplannen zijn die door de regering zijn goedgekeurd en een bindende kracht hebben. De bekkenwerking is dus versterkt, maar we moeten nu de decretale basis hebben om ook die andere besturen mee over de brug te krijgen.

Ook de filosofie inzake bedijking moet dringend opnieuw worden bekeken. In de praktijk is dat al een aantal malen toegepast. Zo moeten we misschien bepaalde dijken gewoon afbreken en ze veel meer landinwaarts zetten, zodat de winterbedden opnieuw worden hersteld en er opnieuw ruimte wordt gegeven aan water.

Dua

Dan is er heel het debat over de waterzuivering, de rioleringen en het omgaan met regenwater. Ook hier zitten we met een enorme erfenis uit het verleden. Het is een erfenis die zelfs eeuwen oud is. Het begrip riool is niet ontstaan vanuit de visie op waterzuivering. Eigenlijk zijn de eerste rioleringen aangelegd om het water en de ratten weg te krijgen uit de steden. Dat ging dan om zowel regenwater als vuil water. Het was vooral de bedoeling om water zo snel mogelijk in de grond te krijgen. Pas achteraf heeft men zich gerealiseerd dat het water moet worden gezuiverd. Het rioleringsstelsel is dan eigenlijk een element geworden in de zuiveringspolitiek.

Ondertussen zitten we echter met een gemengd systeem. Het is evident dat het omschakelen naar het scheiden van afvalwater en regenwater niet van vandaag op morgen kan gebeuren. Alle ideeën, ook wat hier werd gelanceerd inzake de eventuele verplichting, kunnen worden overwogen, maar voorlopig zitten we in een systeem waarbij het Vlaams Gewest een zeer sterk stimuleringsbeleid voert, zowel naar de burgers als naar de lokale besturen, om die gescheiden stelsels op het terrein effectief te realiseren.

U weet dat het Vlaams Gewest via het Rioprogramma momenteel een subsidie geeft tot 100 procent voor de effectieve volledige scheiding. Via het milieuconvenant geven we ook middelen aan de gemeenten om de verschillende voorstellen te stimuleren op het terrein, met name waar hemelwaterputten worden aangelegd worden de gemeenten betaald door het Vlaams Gewest. Dat is ook zo voor waterdoorlatende infrastructuren die worden aangelegd, en zelfs voor de groene daken die kunnen worden aangelegd. Al die zaken zijn opgenomen in het nieuwe milieuconvenant om op die manier iedereen te overtuigen en op een wijzere manier om te gaan met ons regenwater, zodat het rioleringsstelsel geen aanleiding geeft tot overstromingen.

Hierbij wil ik nog vermelden dat de ene regenbui natuurlijk de andere niet is. Wat we hebben meegeemaakt in de nieuwjaarsperiode is constante regen, waardoor op de duur onze grote rivieren het water niet meer konden slikken. De rioleringen hebben wel een rol gespeeld, maar veel minder. Als er daarentegen een stortbui is waarbij binnen een periode van 12 uur enorme hoeveelheden water naar beneden komen, dan krijgen we te maken met de problematiek van de overstorten en de plaatselijke overstromingen omdat het rioleringsstelsel het water niet kan slikken. We moeten dus steeds dui-

delijk voor ogen houden waar de problemen liggen en waar de oplossingen liggen.

Een aspect waar we ook enorm veel belang aan hechten, is de herwaardering van het grachtenstelsel. Ik heb dat hier ook bij verschillende interpellanten gehoord. Als we dit willen opleggen aan de gemeenten, stel ik echter enorm veel tegenstand vast. Blijkbaar leven bij de bevolking nog altijd bepaalde ideeën. Als er een gracht wordt opengelegd, vreest men voor ratten en stank. Het is goed dat er eensgezindheid bestaat over het feit dat we het grachtenstelsel opnieuw in ere moeten herstellen, maar in de praktijk blijkt dit op zeer veel lokale weerstand te stuiten. Dit neemt echter niet weg dat stilaan ook bij de gemeentebesturen het idee groeit dat we daar iets aan moeten doen.

Ten slotte wil ik nog vermelden dat we ook inzake het Aquafinprogramma ondertussen een bijsturing hebben gedaan inzake het investeringsprogramma. Als er collectoren worden aangelegd, moet Aquafin garanderen dat er effectief voldoende vuilvracht wordt aangevoerd, zodat de zuivering effectief is, en dat de afkoppeling van de parasitaire waterlozingen in orde is vooraleer men kan overgaan tot het aanleggen van de collectoren.

We moeten zo snel mogelijk een decretale basis krijgen om een goed waterbeleid te voeren. Die decretale basis zal het decreet integraal waterbeleid zijn. Op het terrein lopen we al vooruit op de definitieve goedkeuring van het ontwerp van decreet door het stimuleren van die bekkenwerking, maar het goedgekeurde decreet zelf zal ons pas de belangrijke instrumenten geven om dat integraal beleid in de praktijk te brengen.

Er is al gewezen op het belangrijke instrument van de watertoets. Ik ben blij dat minister Van Mechelen een financiële oplossing heeft gevonden voor het toepassen van de watertoets. De toetsing aan het eventuele overstromingsgevaar is inderdaad een heel logisch instrument, maar de implicaties ervan zijn niet klein, ook niet de financiële. Er is nu echter een oplossing voor.

Het ontwerp van decreet biedt ook de mogelijkheid oeverzones aan te duiden. Dat is heel belangrijk om winterbeddingen te herstellen. Dankzij het ontwerp van decreet kunnen we oeverzones ontegenen om maatregelen die nodig zijn voor het integraal waterbeheer, uit te kunnen voeren.

De heer Bex maakte ons attent op de holle wegen. We moeten in het parlement voldoende tijd nemen om het ontwerp van decreet te bespreken, en daarbij kan ook dat worden besproken, maar we zullen

Dua

ook op technisch vlak moeten nagaan of we dit een waterlichaam kunnen noemen. Mijnheer Bex, u hebt evenwel gelijk dat er juist langs die holle wegen veel erosie kan ontstaan als de beplanting daar wordt verwijderd.

Belangrijk is ook dat in het ontwerp van decreet de eigenlijke beheersstructuur wordt vastgelegd, met het bekkenbestuur, de bekkenraad, enzovoort. Op basis daarvan zullen bindende bekkenbeheersplannen kunnen worden opgemaakt. Het einddoel, zoals geformuleerd in het decreet, is dat er op het niveau van het deelbekken waterschappen komen, zoals die ook in Nederland bestaan, die het hele gebied van Vlaanderen dekken.

Mijnheer Lachaert, ik zie u twifelen op dit punt. Ik voeg er dan ook aan toe dat de knowhow van Polders en Wateringen zeker moet worden opgenomen in die waterschappen. Ik ben me ervan bewust dat dit geen gemakkelijke discussie is. Op het terrein zijn het vaak de dijkgraven die heel goed weten waar de knelpunten van het waterbeheer zitten. We stellen daarentegen ook vast dat de dijkgraven of de Polders en Wateringen hun kennis niet altijd op de juiste wijze gebruiken. We moeten de knowhow dus wel doorgeven, maar we moeten ons vooral richten op het integraal waterbeleid. Het vormen van waterschappen op het niveau van de deelbekkens kan daar een oplossing voor zijn.

Ik kan moeilijk vooruitlopen op de timing, maar we moeten erin slagen binnen heel korte tijd het ontwerp van decreet voor de tweede keer goed te keuren op de regering. Gezien de omstandigheden is het verantwoord een spoedadvies te vragen aan de Raad van State. Het decreet zal dan binnenkort in het parlement kunnen worden besproken. De heer Maes heeft gelijk dat het decreet een lange geschiedenis heeft. Het vroegere decreet was niet helemaal bruikbaar, vanwege de Europese richtlijn. We moesten die dan ook verwerken in het nieuwe decreet.

We hebben nu een goed instrument, en ik hoop op de volle steun van het parlement om het binnenkort goed te keuren. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

VLAAMS INSTITUUT VOOR WETENSCHAPPELIJK EN TECHNOLOGISCH ASPECTENONDERZOEK**Benoeming van een lid van de raad van bestuur**

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de benoeming van een lid van de raad van bestuur van het Vlaams Instituut voor Wetenschappelijk en Technologisch Aspectenonderzoek ter vervanging van wijlen mevrouw Christine Deneffe.

Bij brief van 6 juni 2002 heeft de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid twee kandidaten voorgedragen. Het Uitgebreid Bureau stelt voor de heer Paul Lagasse te benoemen.

Vraagt iemand daaromtrent het woord ? (*Neen*)

Aangezien het aantal kandidaten overeenstemt met het aantal toe te wijzen plaatsen, verklaar ik de heer Paul Lagasse benoemd tot lid van de raad van bestuur van het Vlaams Instituut voor Wetenschappelijk en Technologisch Aspectenonderzoek.

AANPASSING VAN DE RECHTSPOSITIEREGELING VAN DE MEDEWERKERS VAN DE VOORZITTER, VAN DE LEDEN VAN HET UITGEBREID BUREAU, VAN DE FRACTIES EN VAN DE VLAAMSE VOLKSVERTEGENWOORDIGERS**Bespreking en stemming**

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de aanpassing van de rechtspositieregeling van de medewerkers van de voorzitter, van de leden van het uitgebreid Bureau, van de fracties en van de Vlaamse volksvertegenwoordigers.

De bespreking is geopend.

Mevrouw De Maght, secretaris, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

Mag ik aannemen dat de aanpassing van de rechtspositieregeling van de medewerkers van de voorzitter, van de leden van het uitgebreid Bureau, van

Voorzitter

de fracties en van de Vlaamse volksvertegenwoordigers eenparig is aangenomen ? (*Instemming*)

Dan is aldus besloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 7 december 2001 tussen de Federale Staat, de Gewesten en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de ontwikkeling van buurtdiensten en -banen – 1233 (2001-2002) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 7 december 2001 tussen de Federale Staat, de Gewesten en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de ontwikkeling van buurtdiensten en -banen.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
104 leden hebben ja geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
Baeke Anne-Marie
Becq Sonja
Bex Jos
Bossuyt Gilbert
Browaeyns Jozef
Callens Karlos
Caluwé Ludwig
Ceysens Patricia
Claes Hilde
Cordeel Marc
De Batselier Norbert
De Cock Dirk
De Cock Frans
De Gryze Niki

De Lobel Hilde
De Maght-Aelbrecht Anny
De Martelaer Ann
De Meyer Jos
De Ridder Peter
De Roo Johan
De Smet Bart
Declercq Veerle
Demeester-De Meyer Wivina
Demeulenaere Julien
Denys André
Devolder Jacques
Dewinter Filip
Dillen Marijke
Gardeyn-Debever Gisèle
Geysels Jos
Glorieux Eloi
Guns Dominique
Gysbrechts Peter
Heeren Veerle
Helsen Koen
Hermans Margriet
Holemans Dirk
Hostekint Patrick
Huybrechts Pieter
Keulen Marino
Kindermans Gerald
Lachaert Patrick
Laloo Boudewijn
Laurys Jan
Lauwers Herman
Librecht Julien
Logist Marcel
Loones Jan
Maes Jacky
Mahassine Chokri
Malcorps Johan
Martens Luc
Matthijs Erik
Merckx-Van Goey Trees
Peeters Leo
Penris Jan
Platteau Stefaan
Ramon Frans
Roegiers Jan
Sannen Ludo
Sarens Freddy
Schepens Cis
Schuermans Eddy
Sols Guy
Stassen Jos
Strackx Felix
Suykens Lucien
Swennen Guy
Tobback Bruno
Van Aperen Jul
Van Baelen Gilbert

Voorzitter

Van Cleuvenbergen Riet
 van den Abeelen Marc
 Van den Eynde Marleen
 Van Den Heuvel Ria
 Van der Poorten Mark
 Van Dijck Kris
 Van Duppen Jan
 Van Eyken Christian
 Van Goethem Roland
 Van Hauthem Joris
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Looy Jef
 Van Malderen Paul
 Vandenbossche Dany
 Vandenbroeke Chris
 Vanleenhove Gilbert

Dientengevolge neemt het parlement het ontwerp van decreet eenparig aan. Het zal aan de Vlaamse regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Jos De Meyer en Jef Van Looy, mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever en de heren Gerald Kindermans en Jan Laurys betreffende de behandeling van de bezwaren in verband met de nutriëntenhalte – 1186 (2001-2002) – Nrs. 1 tot 4

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie van de heren De Meyer en Van Looy, mevrouw Gardeyn en de heren Kindermans en Laurys betreffende de behandeling van de bezwaren in verband met de nutriëntenhalte.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 104 leden hebben ja geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
 Baeke Anne-Marie
 Becq Sonja
 Bex Jos
 Bossuyt Gilbert
 Browaeyts Jozef
 Callens Karlos
 Caluwé Ludwig
 Ceysens Patricia
 Claes Hilde
 Cordeel Marc
 De Batselier Norbert
 De Cock Dirk
 De Cock Frans
 De Gryze Niki
 De Lobel Hilde
 De Maght-Aelbrecht Anny
 De Martelaer Ann
 De Meyer Jos
 De Ridder Peter
 De Roo Johan
 De Smet Bart
 Declercq Veerle
 Demeester-De Meyer Wivina
 Demeulenaere Julien
 Denys André
 Devolder Jacques
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Gardeyn-Debever Gisèle
 Geysels Jos
 Glorieux Eloi
 Guns Dominique
 Gysbrechts Peter
 Heeren Veerle
 Helsen Koen
 Hermans Margriet
 Holemans Dirk
 Hostekint Patrick
 Huybrechts Pieter
 Keulen Marino
 Kindermans Gerald
 Lachaert Patrick
 Laloo Boudewijn
 Laurys Jan
 Lauwers Herman
 Librecht Julien
 Logist Marcel
 Loones Jan
 Maes Jacky
 Mahassine Chokri
 Malcorps Johan
 Martens Luc
 Matthijs Erik

Voorzitter

Merckx-Van Goey Trees
 Peeters Leo
 Penris Jan
 Platteau Stefaan
 Ramon Frans
 Roegiers Jan
 Sannen Ludo
 Sarens Freddy
 Schepens Cis
 Schuermans Eddy
 Sols Guy
 Stassen Jos
 Strackx Felix
 Suykens Lucien
 Swennen Guy
 Tobback Bruno
 Van Aperen Jul
 Van Baelen Gilbert
 Van Cleuvenbergen Riet
 van den Abeelen Marc
 Van den Eynde Marleen
 Van Den Heuvel Ria
 Van der Poorten Mark
 Van Dijck Kris
 Van Duppen Jan
 Van Eyken Christian
 Van Goethem Roland
 Van Hauthem Joris
 Van Hecke Mieke
 van Kessel Ingrid
 Van Looy Jef
 Van Malderen Paul
 Vandenbossche Dany
 Vandenbroeke Chris
 Vanleenhove Gilbert

Dientengevolge neemt het parlement het voorstel van resolutie eenparig aan. De resolutie zal aan de Vlaamse regering worden overgezonden.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Luk Van Nieuwenhuysen en Julien Librecht tot besluit van de op 12 december 2002 door de heer Luk Van Nieuwenhuysen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over het ontbreken van het dossier van het faciliteitenonderwijs op de agenda van het Overlegcomité van 29 november 2002
 – 1495 (2002-2003) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heren Van Nieuwenhuysen en Librecht tot besluit van de op 12 december 2002 door de heer Van Nieuwenhuysen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over het ontbreken van het dossier van het faciliteitenonderwijs op de agenda van het Overlegcomité van 29 november 2002.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

106 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 20 leden hebben ja geantwoord ;
 86 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Aers Wilfried
 De Gryze Niki
 De Lobel Hilde
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Huybrechts Pieter
 Librecht Julien
 Loones Jan

Voorzitter

Penris Jan
Strackx Felix
Van den Eynde Marleen
Van Dijck Kris
Van Goethem Roland
Van Hauthem Joris
Vandenbroeke Chris

NEEN hebben geantwoord :

Baeke Anne-Marie
Becq Sonja
Bex Jos
Bossuyt Gilbert
Browaeyts Jozef
Callens Karlos
Caluwé Ludwig
Ceysens Patricia
Claes Hilde
Cordeel Marc
De Batselier Norbert
De Cock Dirk
De Cock Frans
De Gucht Karel
De Maght-Aelbrecht Anny
De Martelaer Ann
De Meyer Jos
De Ridder Peter
De Roo Johan
De Smet Bart
Declercq Veerle
Demeester-De Meyer Wivina
Demeulenaere Julien
Denys André
Devolder Jacques
Gardeyn-Debever Gisèle
Gatz Sven
Geysels Jos
Glorieux Eloi
Guns Dominique
Gysbrechts Peter
Heeren Veerle
Helsen Koen
Hermans Margriet
Holemans Dirk
Hostekint Patrick
Keulen Marino
Kindermans Gerald
Lachaert Patrick
Laloo Boudewijn
Laurys Jan
Lauwers Herman
Logist Marcel
Maes Jacky
Mahassine Chokri

Malcorps Johan
Martens Luc
Matthijs Erik
Merckx-Van Goey Trees
Peeters Leo
Platteau Stefaan
Ramon Frans
Roegiers Jan
Sannen Ludo
Sarens Freddy
Schepens Cis
Schuermans Eddy
Sols Guy
Stassen Jos
Suykens Lucien
Swennen Guy
Tobback Bruno
Van Aperen Jul
Van Baelen Gilbert
Van Cleuvenbergen Riet
van den Abeelen Marc
Van Den Heuvel Ria
Van der Poorten Mark
Van Duppen Jan
Van Eyken Christian
Van Hecke Mieke
van Kessel Ingrid
Van Looy Jef
Van Malderen Paul
Vandenbossche Dany
Vanleenhove Gilbert

Dientengevolge neemt het parlement de motie niet aan.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen opnieuw bijeen op woensdag 15 januari 2003 om 10 uur en 14 uur.

Geen bezwaar ? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 18.55 uur.*
